

Elektrische voeding van IT systemen

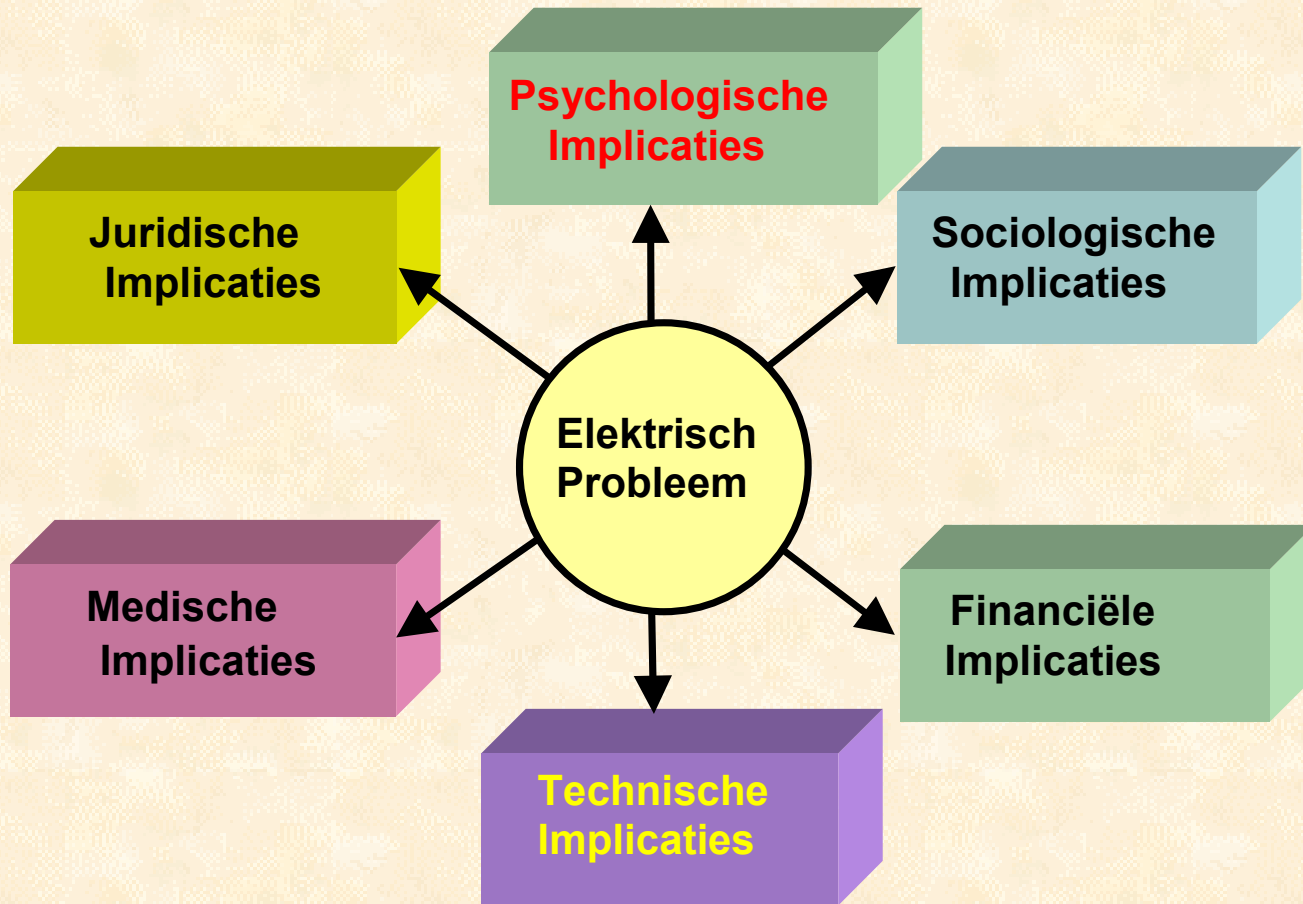

Overzicht van deel 7

- Reglementering - Kwaliteitsmerk
- Beveiliging tegen overstroom
- Bescherming tegen elektrische schokken
- Keuze van het UPS systeem
- Aarding en afscherming

HOOFDSTUK 1

Inleiding - REGLEMENTERING - KWALITEITSMERK

Reglementering - Kwaliteitsmerk

- Gevaren
- Reglementering
- Normen
- Kwaliteitsmerk
- CE markering
- Beschermingsgraden

Gevaren

- Personen en dieren
- Boogvorming
- Te hoge stromen
- Overspanningen

Reglementering

- ARAB
- AREI
- Wetgeving

Normen

- NBN
- IEC
- CENELEC
- DIN

Kwaliteitsmerk CEBEC

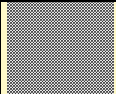
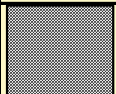
Kwaliteitsmerken

CEBEC	België		ASE	Zwitserland	
VDE	Duitsland		ÖVE	Oostenrijk	
UTE	Frankrijk		DEMKO	Denemarken	
IMQ	Italië		NEMKO	Noorwegen	
KEMA	Nederland		SEMKO	Zweden	
CENELEC	Europa		UL.NEC OSHA	V.S.A.	

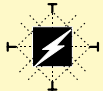
CE marking

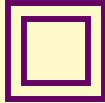
Beschermingsgraden - vast

1			Bescherming tegen het indringen van voorwerpen groter dan 50 mm
2			Bescherming tegen aanraking met de vingers en tegen het indringen van voorwerpen groter dan 12 mm
3			Bescherming tegen aanraking met gereedschap en tegen het indringen van voorwerpen groter dan 2,5 mm
4			Bescherming tegen aanraking met fijn gereedschap en tegen het indringen van voorwerpen groter dan 1 mm
5			Volledige bescherming tegen aanraking en tegen schadelijke neerslag van stof
6			Volledige bescherming tegen aanraking en tegen indringen van stof

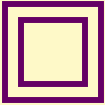
Beschermingsgraden (vocht)

1			Verticaal vallende waterdruppels
2			Vallende waterdruppels (tot 15° van de verticale)
3			Regen (tot 60° van de verticale)
4			Waterprojecties uit willekeurige richting (360°)
5			Waterstralen uit willekeurige richting (360°)
6			Omstandigheden zoals op de brug van een schip
7			Onderdompeling
8			Langdurige onderdompeling

Isolatie van elektrisch materiaal (AREI art.30)

- Basisisolatie
- Dubbele isolatie →
- Totale isolatie
- Bijkomende isolatie
- Versterkte isolatie

Klassen elektrisch materiaal

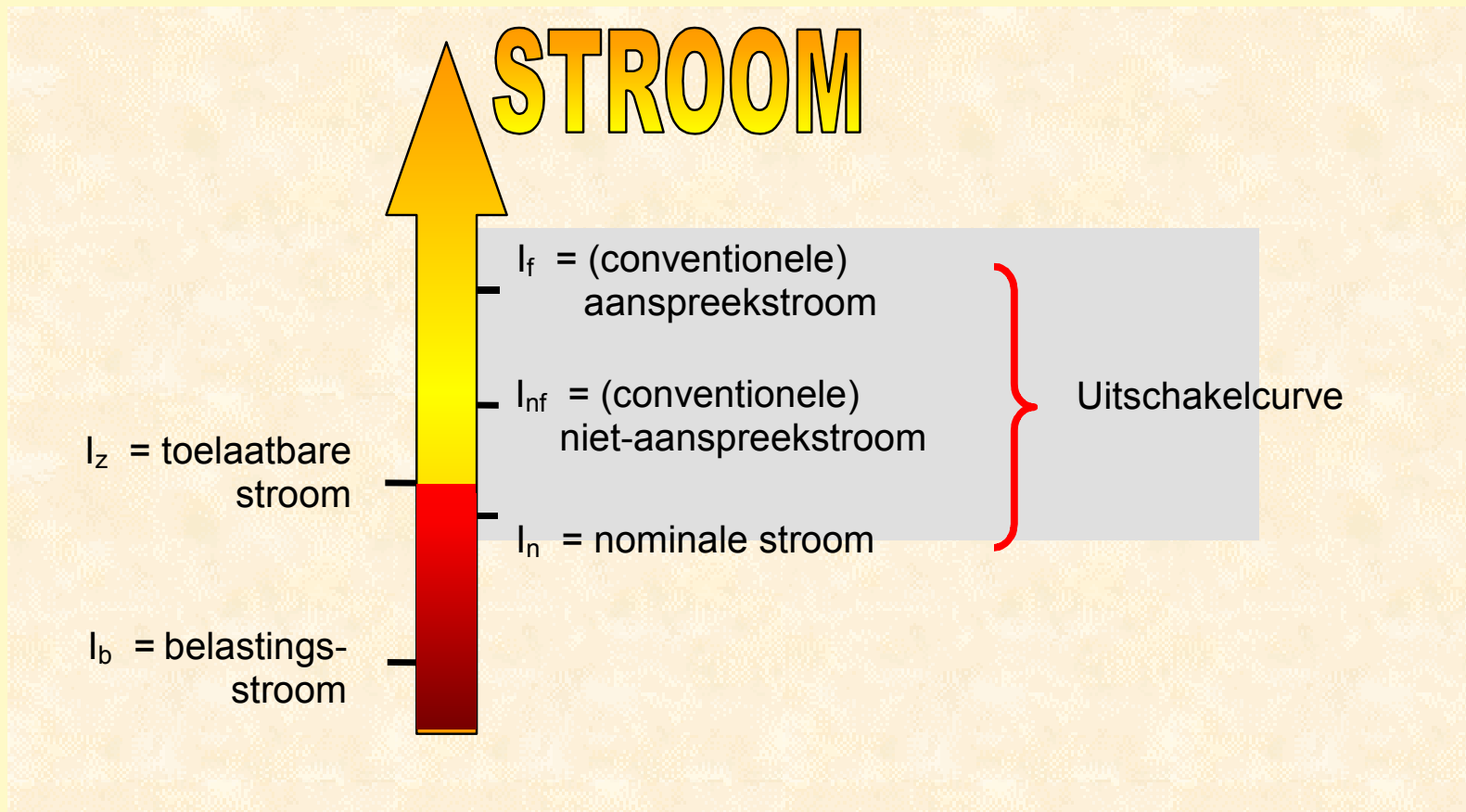
- Klasse 0 → basisisolatie
- Klasse 01 = klasse 0 + geen aarding
- Klasse 1 → met aarding
- Klasse 2 →
- Klasse 3 → zeer lage veiligheidsspanning

HOOFDSTUK 2

Beveiliging tegen overstroom

- Inleidende begrippen
- Uitschakelcurven
- Onderbrekingsvermogen of kortsluitvermogen
- Selectiviteit
- Smeltveiligheden
- Installatie-automaten

Inleidende begrippen

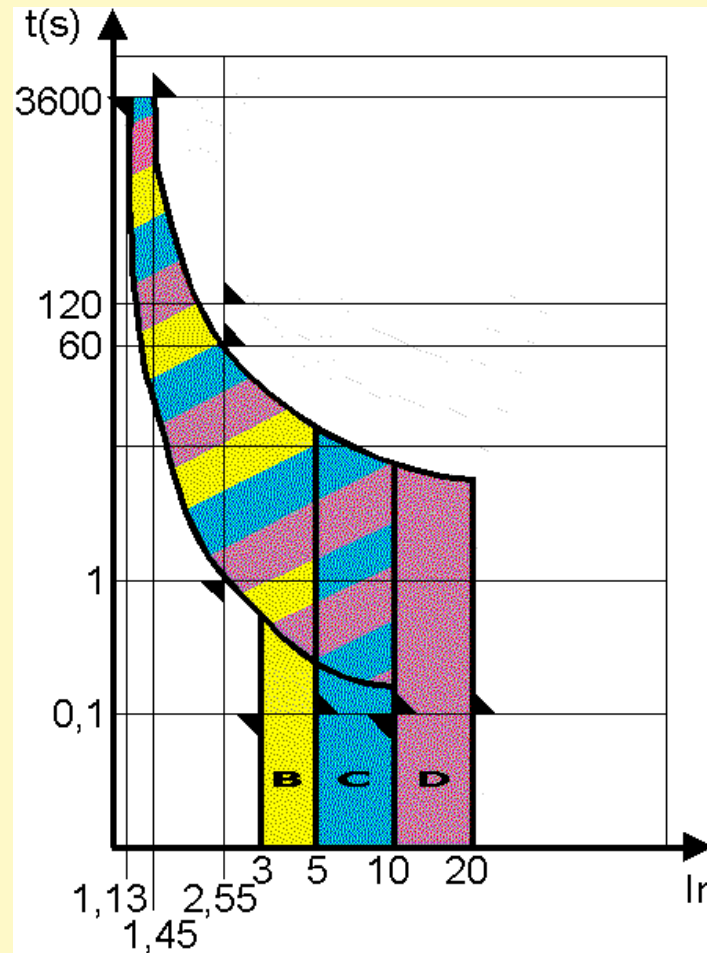
Uitschakelcurven I

proefstroom	uitschakeltijd
$1,13 I_n$	Als $I_n \leq 63A$ moet $t_u \geq 60min$
$1,45 I_n$	Als $I_n \leq 63A$ moet $t_u < 60min$
$2,55 I_n$	Als $I_n \leq 32A$ moet $1s < t_u < 60s$

Uitschakelcurven II

type automaat	proefstroom	uitschakeltijd	toepassing
B	$3 I_n$	$t_u \geq 0,1s$	resistieve belasting
	$5 I_n$	$t_u < 0,1s$	
C	$5 I_n$	$t_u \geq 0,1s$	verlichting, stopcontacten,
	$10 I_n$	$t_u < 0,1s$	kleine motoren
D	$10 I_n$	$t_u \geq 0,1s$	bij hoge inschakelstromen,
	$20 I_n$	$t_u < 0,1s$	zoals zware motoren

Uitschakelcurven III

Onderbrekingsvermogen of kortsluitvermogen

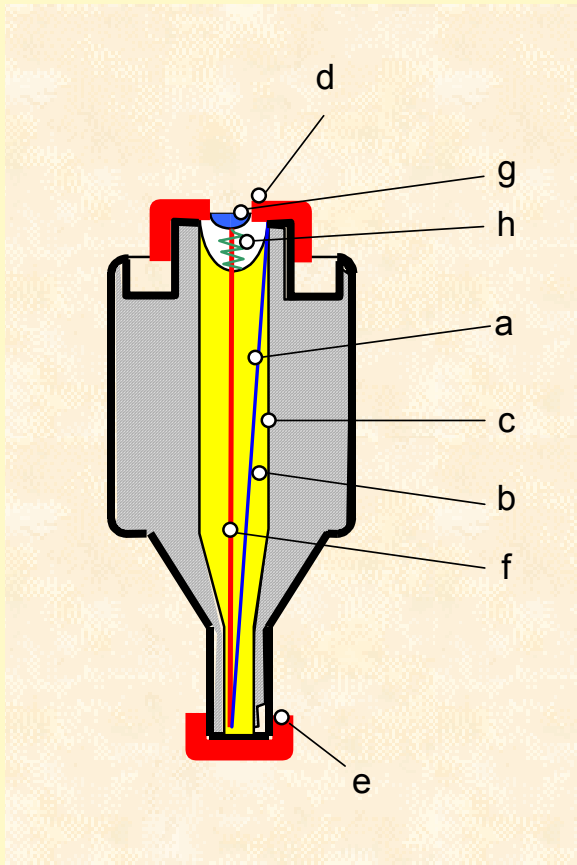
- vermogen van de bron
- inwendige impedantie van de bron
- doorsnede van de geleiders
- lengte van de geleiders tussen bron en sluiting

Selectiviteit

Smeltveiligheden

- Schroefveiligheden (diazed zekeringen)
- Penveiligheden
- Miniatuursmeltveiligheden
- Industriële zekeringen

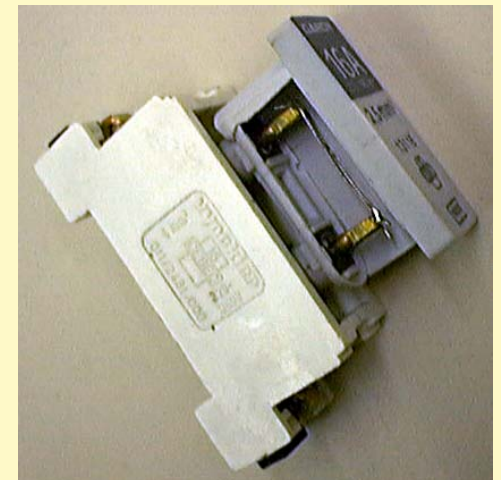
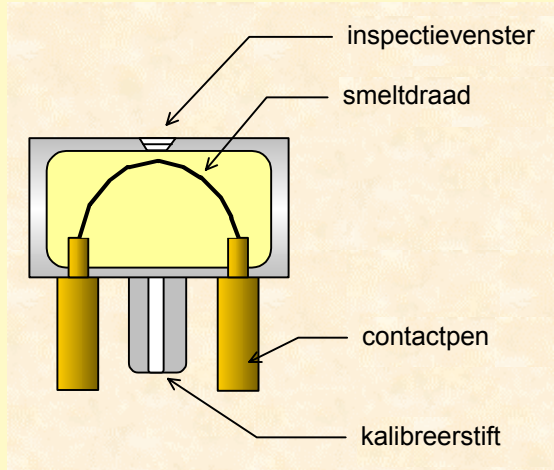
Schroefveiligheden (diazed zekeringen)

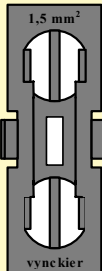
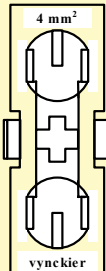
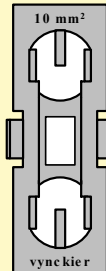

Penveiligheden I

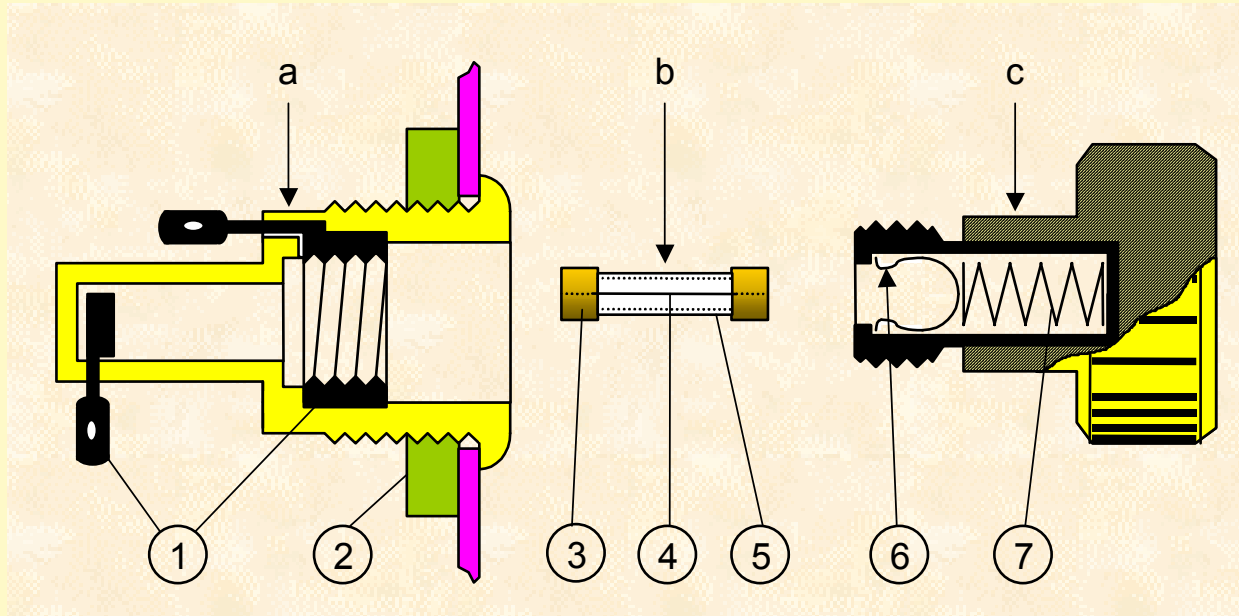
Hartafstand	20 mm
Nominale stroomsterkte	van 2 tot 50 A
Nominale spanning	230/400 V
Kortsluitvermogen	10 kA voor zekeringen van 2 tot 25 A 6 kA voor 32 en 50 A zekeringen

Penveiligheden II

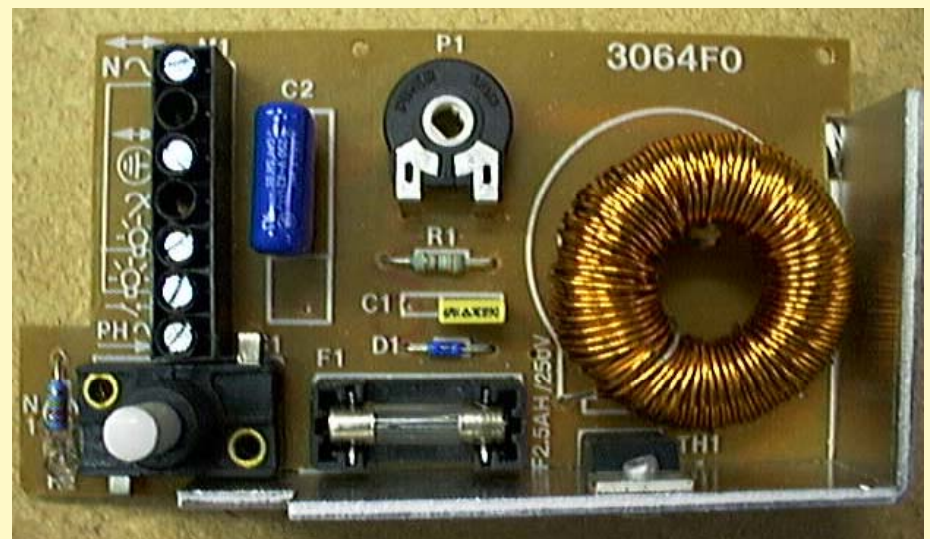

Doorsnede van de te beschermen geleider	1,5 mm ² 	2,5 mm ² 	4 mm ² 	6 mm ² 	10 mm ²
Kalibreer-elementen met geprofileerde openingen					
Kleurencode	oranje	grijs	blauw	bruin	groen
Overeenkomstige pensmelt-veiligheden	mini - fuse 2 A 220 380~ 4000 1,5 mm² vynckier mini - fuse 4 A 220 380~ 4000 1,5 mm² vynckier mini - fuse 6 A 220 380~ 4000 1,5 mm² vynckier mini - fuse 10A 220 380~ 4000 1,5 mm² vynckier	mini - fuse 16A 220 380~ 4000 2,5 mm² vynckier	mini - fuse 20A 220 380~ 4000 4 mm² vynckier	mini - fuse 25A 220 380~ 4000 6 mm² vynckier mini - fuse 32A 220 380~ 4000 6 mm² vynckier	mini - fuse 40A 220 380~ 4000 10 mm² vynckier mini - fuse 50A 220 380~ 4000 10 mm² vynckier

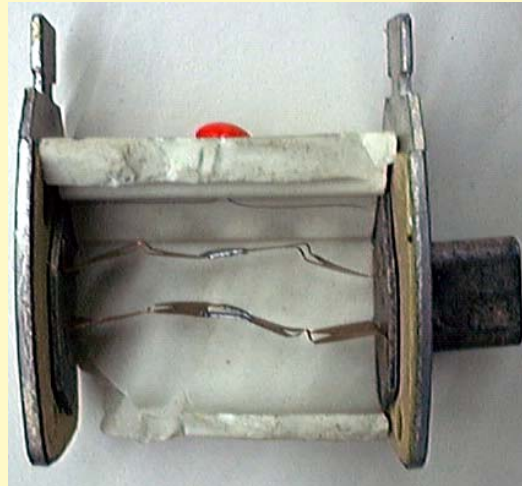
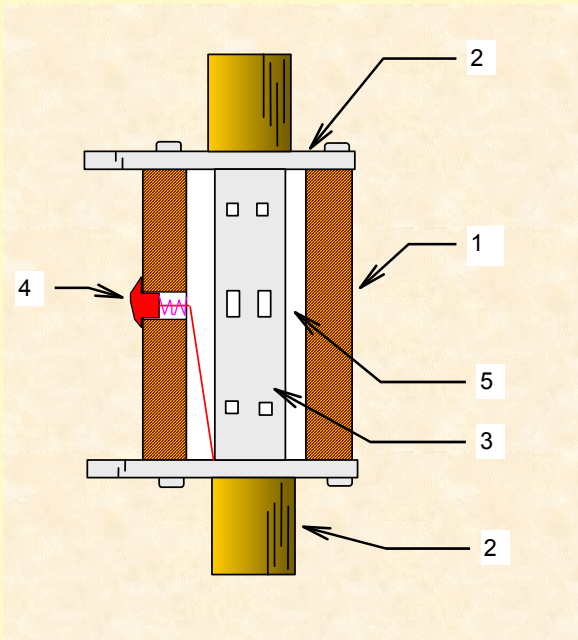
Miniatuursmeltveiligheden I

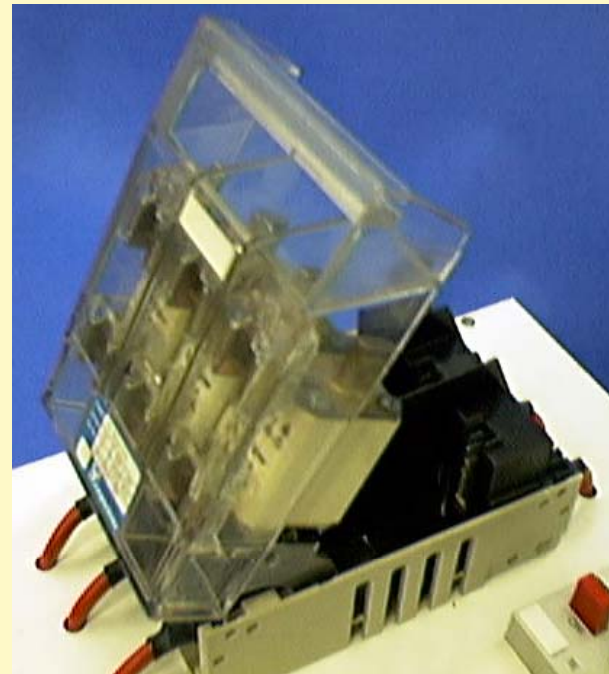
Miniatuursmeltveiligheden II

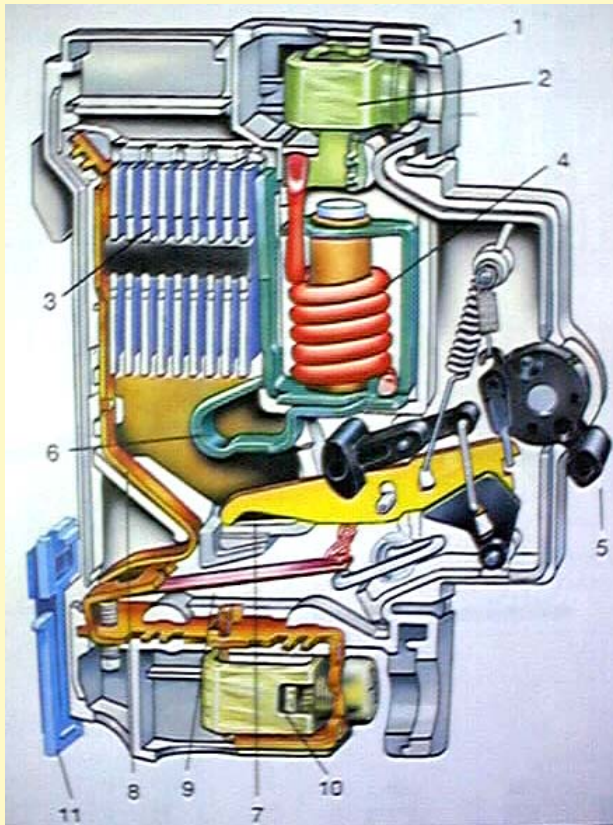
Industriële zekeringen I

Industriële zekeringen II

Installatie-automaten

- 1 OMHULSEL
- 2 UITGANGSKLEM
- 3 VONKENKAMER
- 4 ELEKTRO-MAGNEET

- 5 BEDIENINGSHENDEL

- 6 VAST CONTACT
- 7 BEWEEGBAAR CONTACT
- 8 BOOGAFLEIDER

- 9 BIMETAAL
- 10 INGANGSKLEM

- 11 RAILHAAK

Zelfdovende thermoplast

Mantelklem met schroef voorzien van kruiskop

met 9 vonkenplaten

De kern kan naar beneden bewegen. Het is de slagpin voor de onmiddellijke opening van de contacten.

met vrijloopmechanisme. Bij een overstroom is de onderbreking verzekerd. Tevens veiligheidsonderbreker, waardoor de automaat ook als scheidingsschakelaar mag dienen (AREI art. 235)

De nulgeleider sluit het eerst, en opent het laatst.

Verbonden met het bimetaal. Bij kortsluiting vloeit de stroom via deze boogafleider, en niet via het bimetaal.

voor de thermische werking.

Gelijk aan de uitgangsklem. Spanningsvoerende delen worden maximaal afgeschermd.

Dient voor het bevestigen van de automaat op een rail.

doorsnede van de geleider [mm²]	Nominale stroom van de smeltveiligheid [A]	Nominale stroom van de automaat [A]
1,5	10	16
2,5	16	20
4	20	32
6	32	50
10	50	63
16	63	80
25	80	100
35	100	125

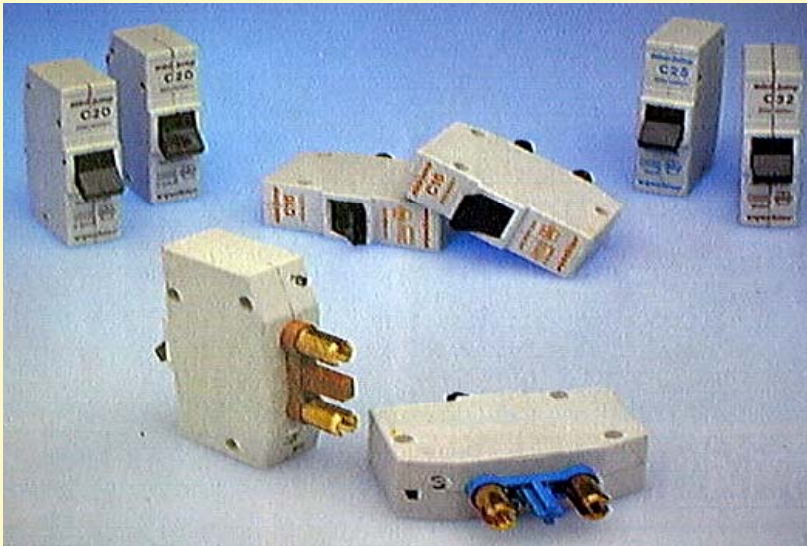
Schroefautomaten

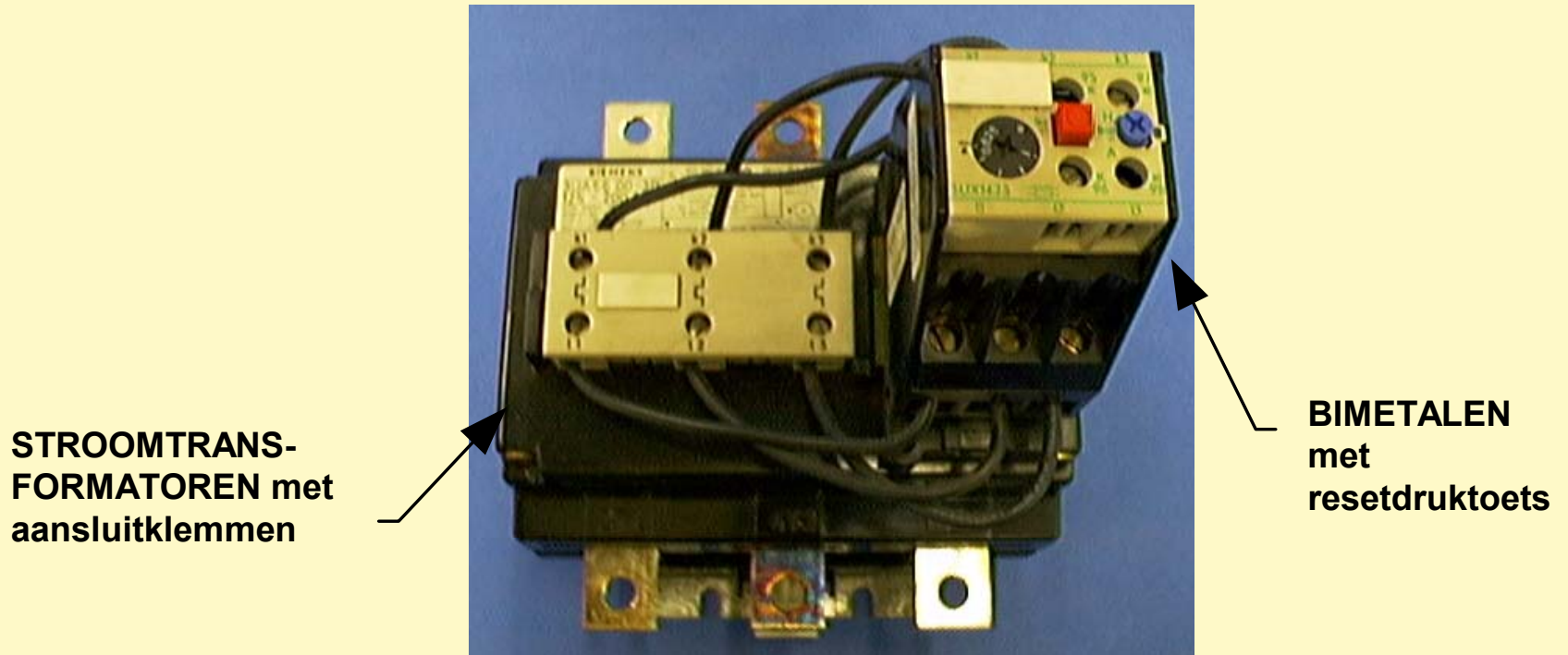
Railmontage

Penautomaten

Bimetalen

Motorbeveiliging

Thermische beveiliging

Elektronische motorbeveiliging

HOOFDSTUK 3

Bescherming tegen elektrische schokken

- Aarding
- Differentieelschakelaar of aardlekschakelaar

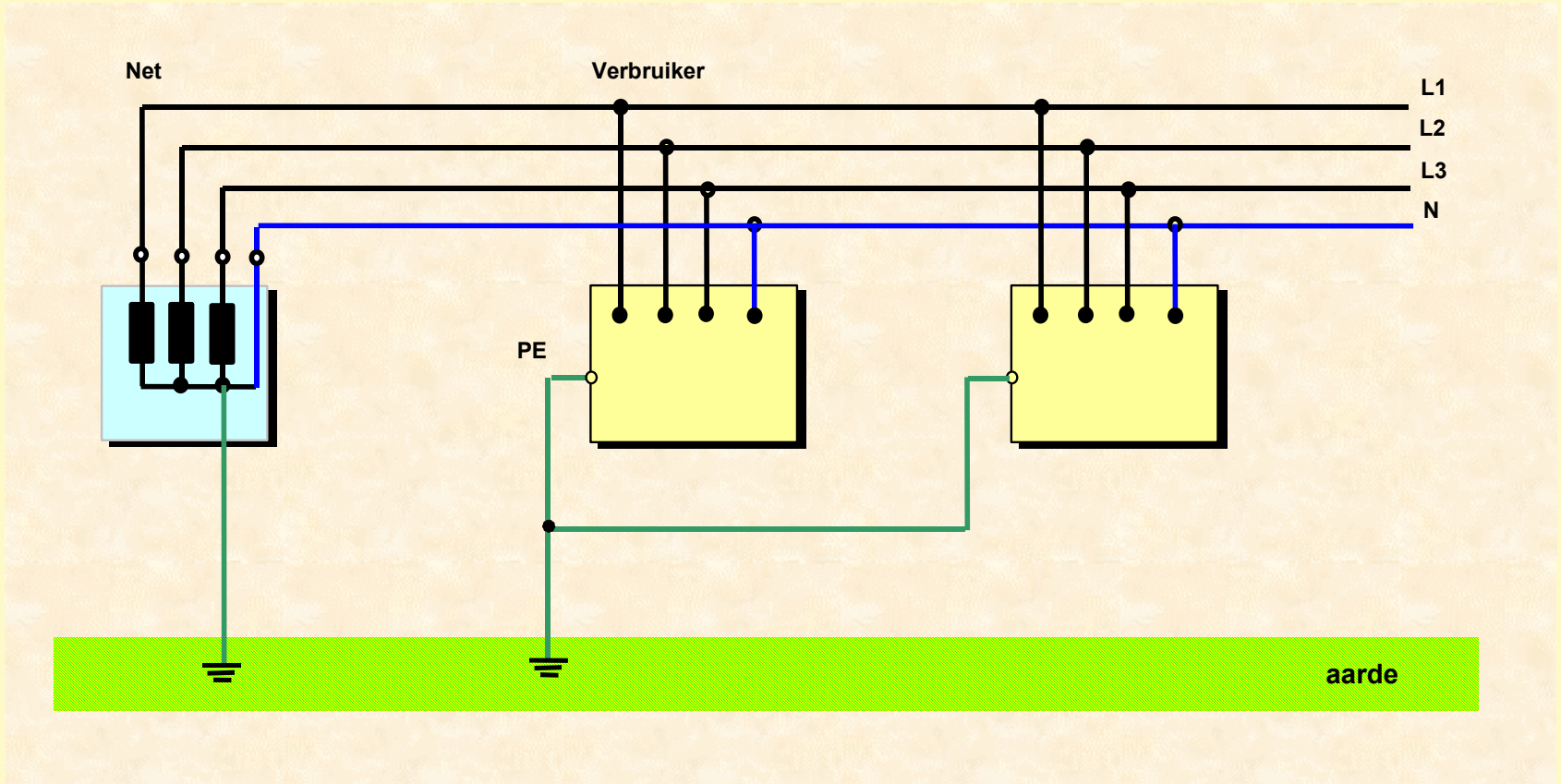
Bescherming door aarding

- Verdeelnetten
- Aarding
- Wat mag niet geaard worden?

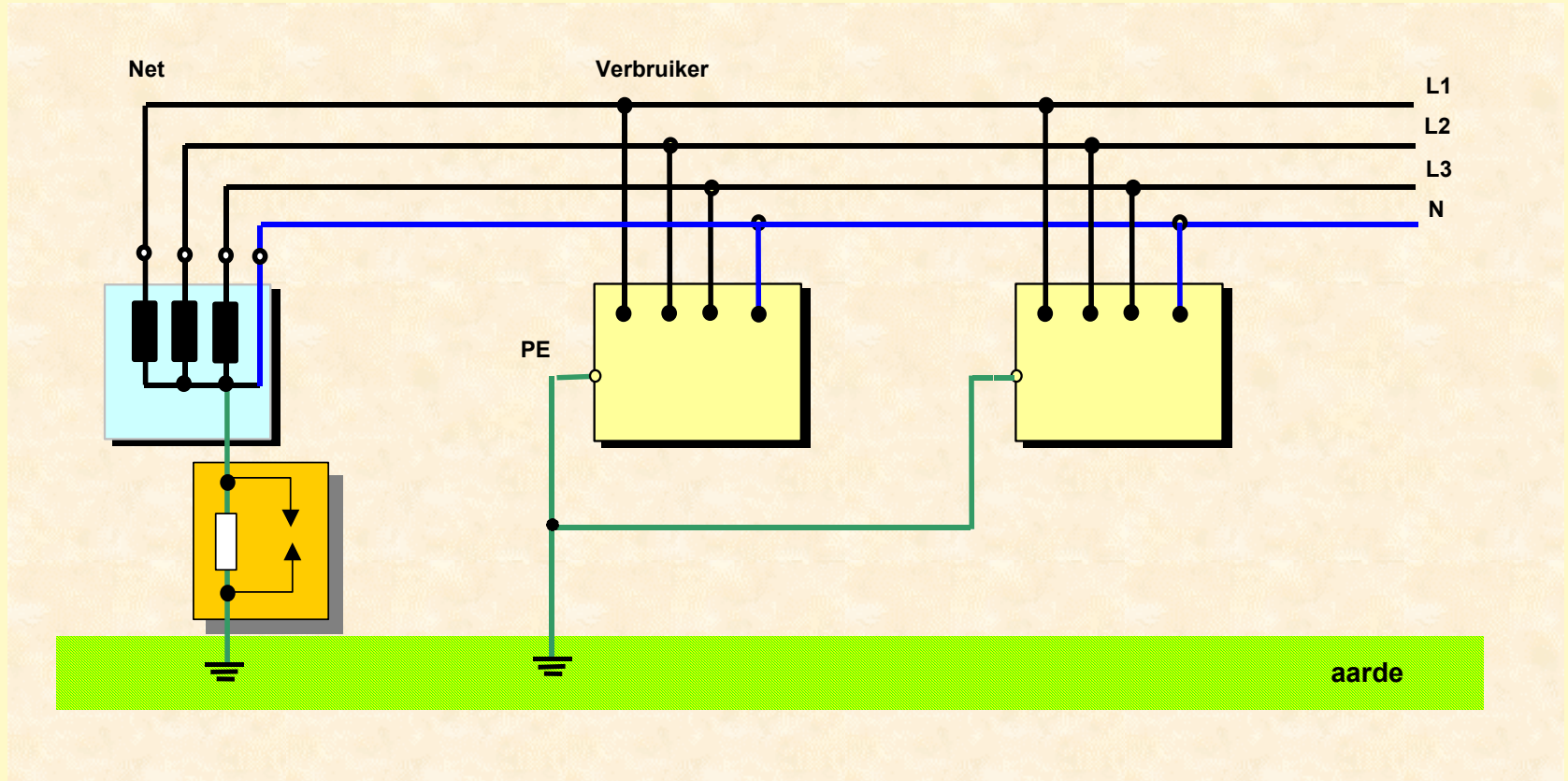
Verdeelnetten

Relatie tussen het verdeelnet (distributietransfo in ster) en de aarde (Eerste letter in de aanduiding)		Relatie tussen de massa's van de verbruiker en de aarde (Tweede letter in de aanduiding)	
sterpunt geaard	T	nulgeleider en aarding gemeenschappelijk	N-C
sterpunt niet geaard, eventueel verbonden via een impedantie	I	nulgeleider en aarding gescheiden	N-S
		nulgeleider en aarding deels gescheiden , deels gemeenschappelijk	N-C-S
		nulgeleider en aarding gescheiden. Metalen behuizingen van verbruikers zijn geaard.	T

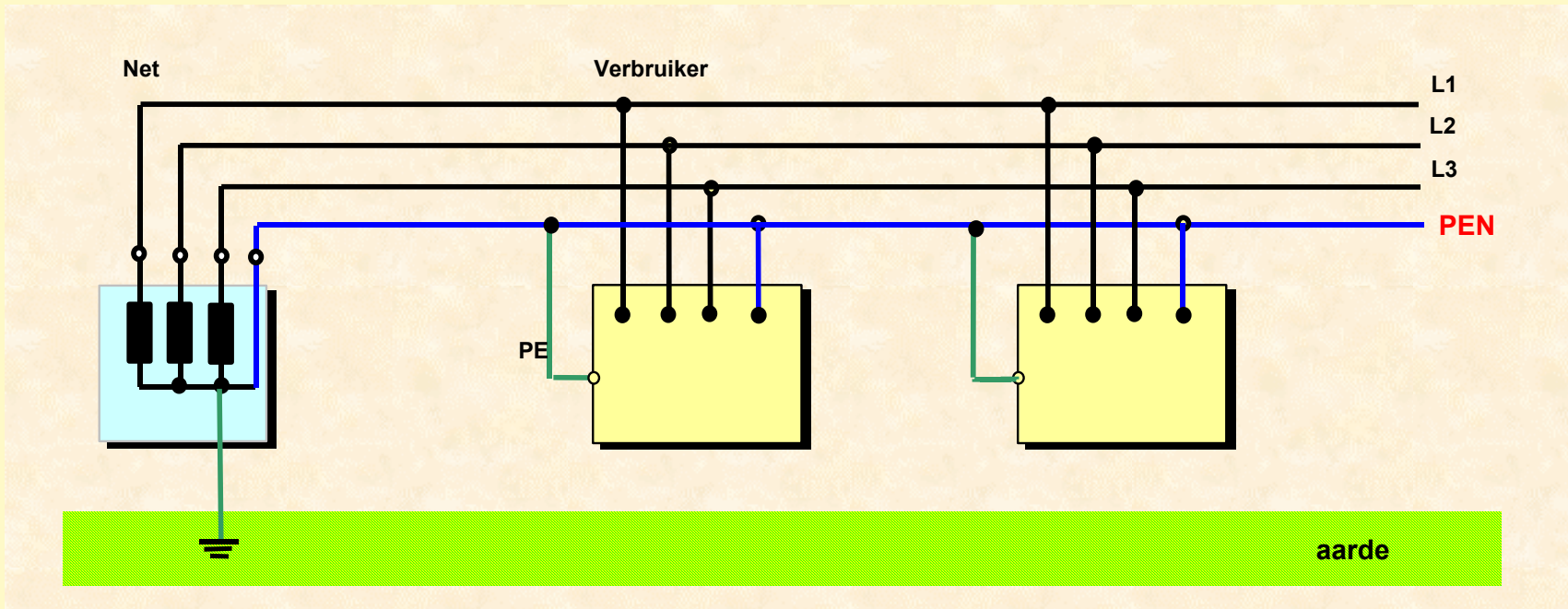
TT-net

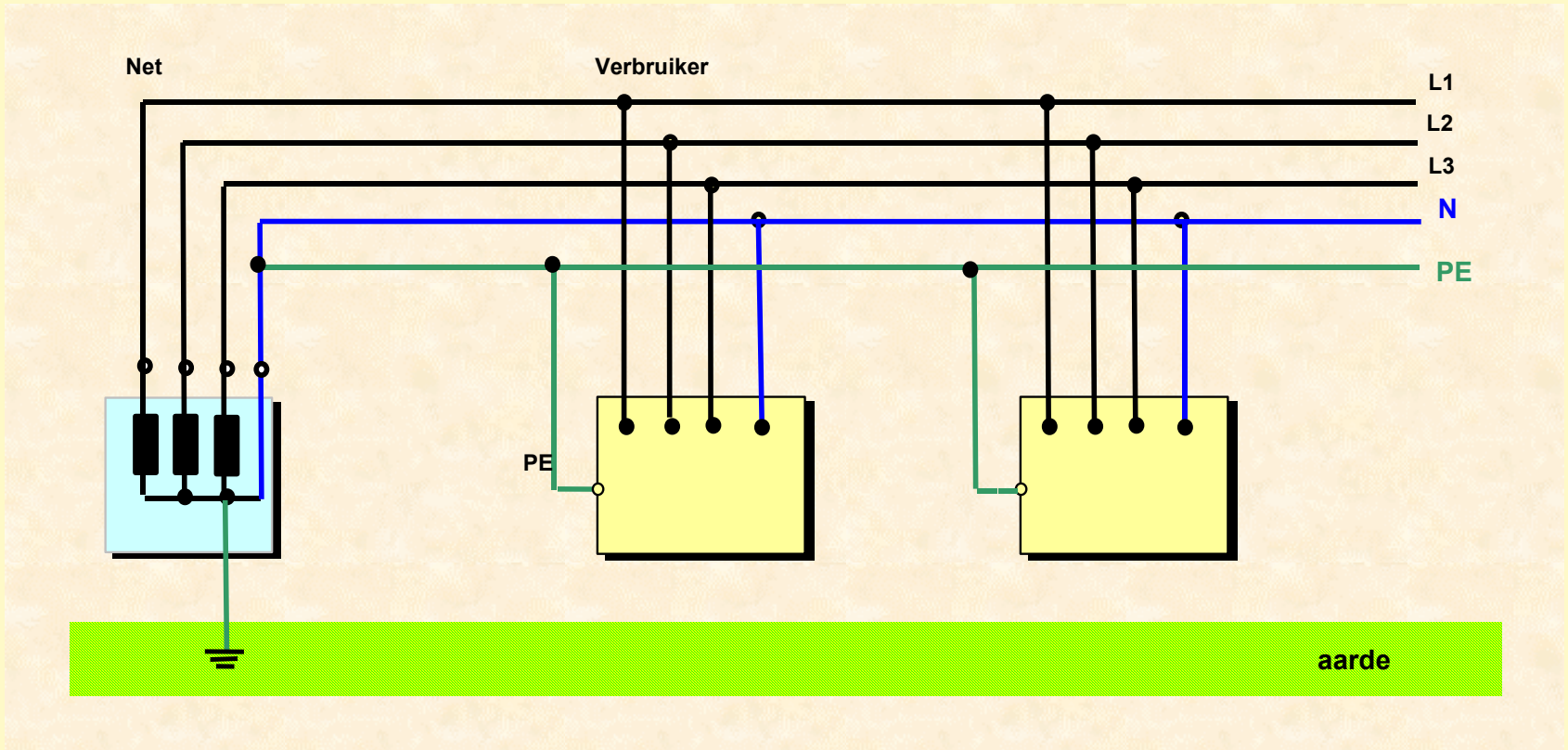
IT-net

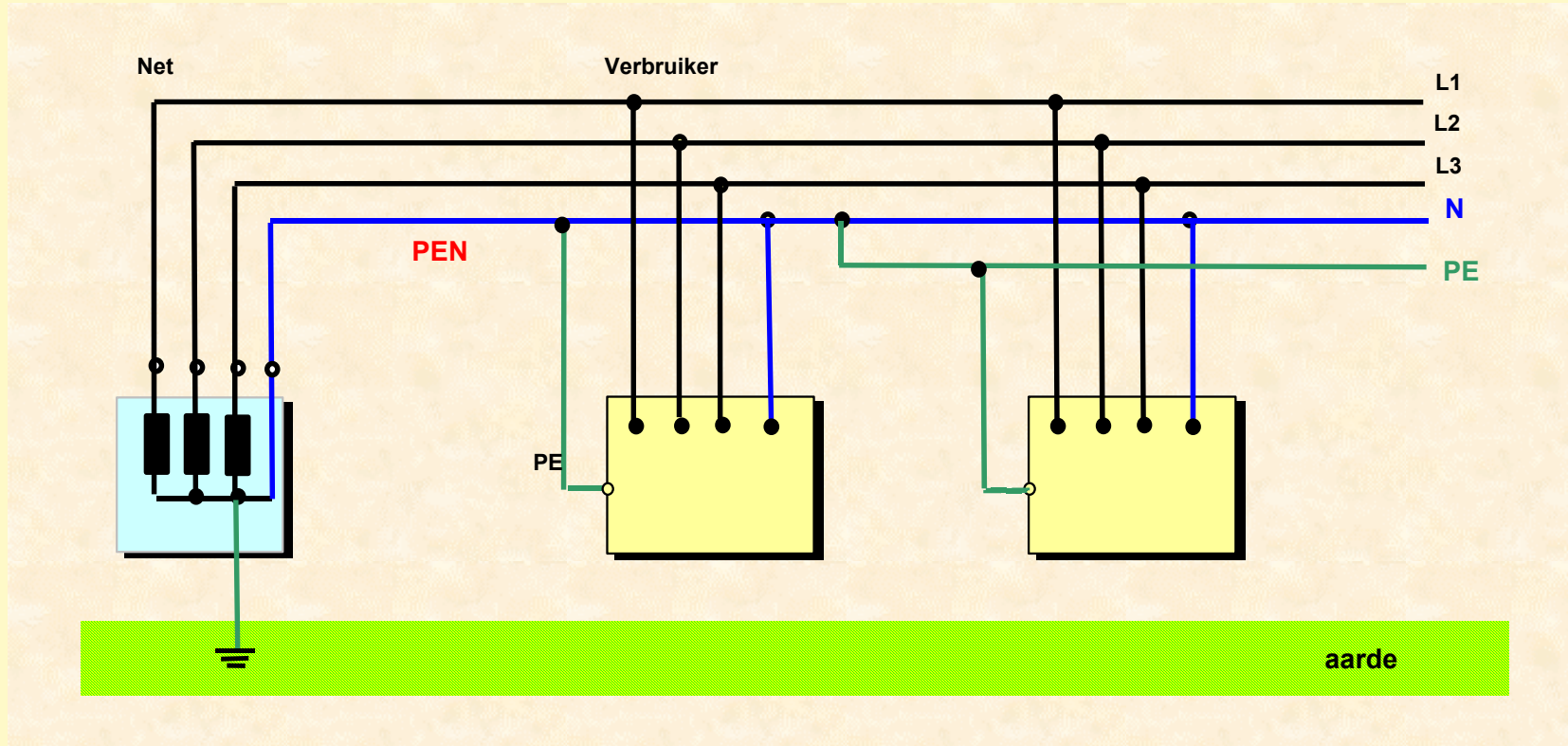
TN-C-net

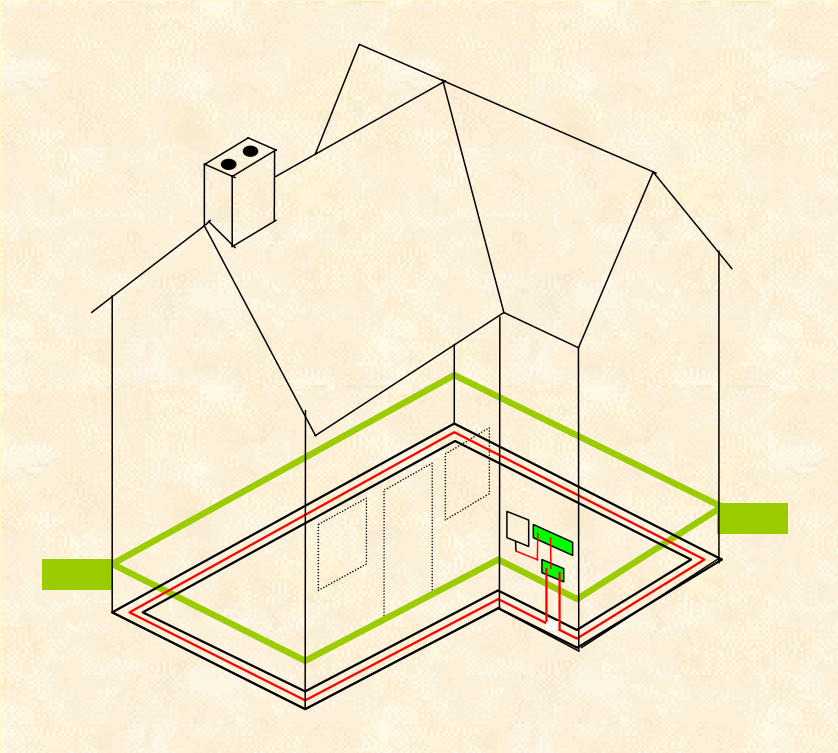
TN-S-net

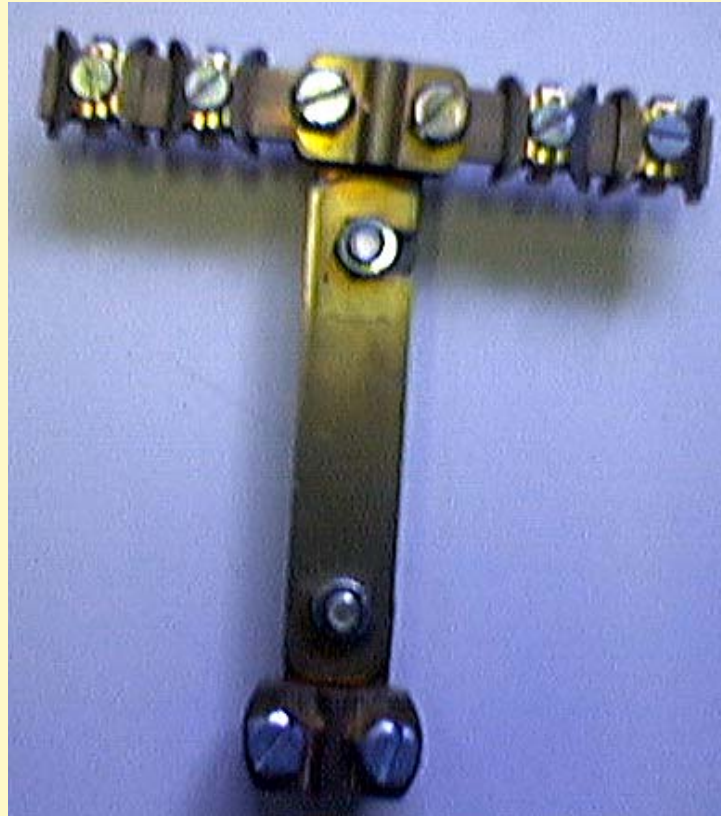
TN-C-S-net

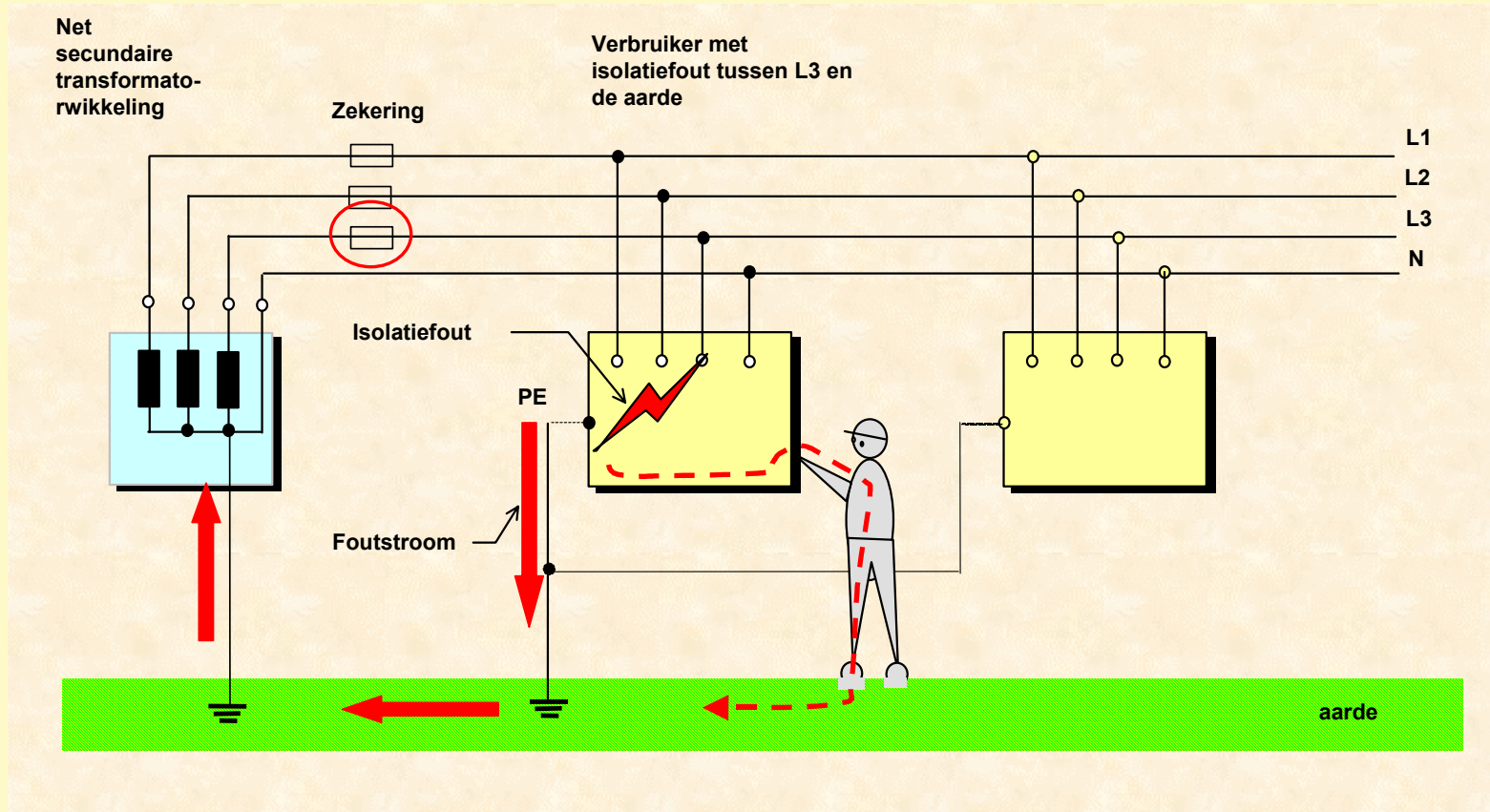
Aarding

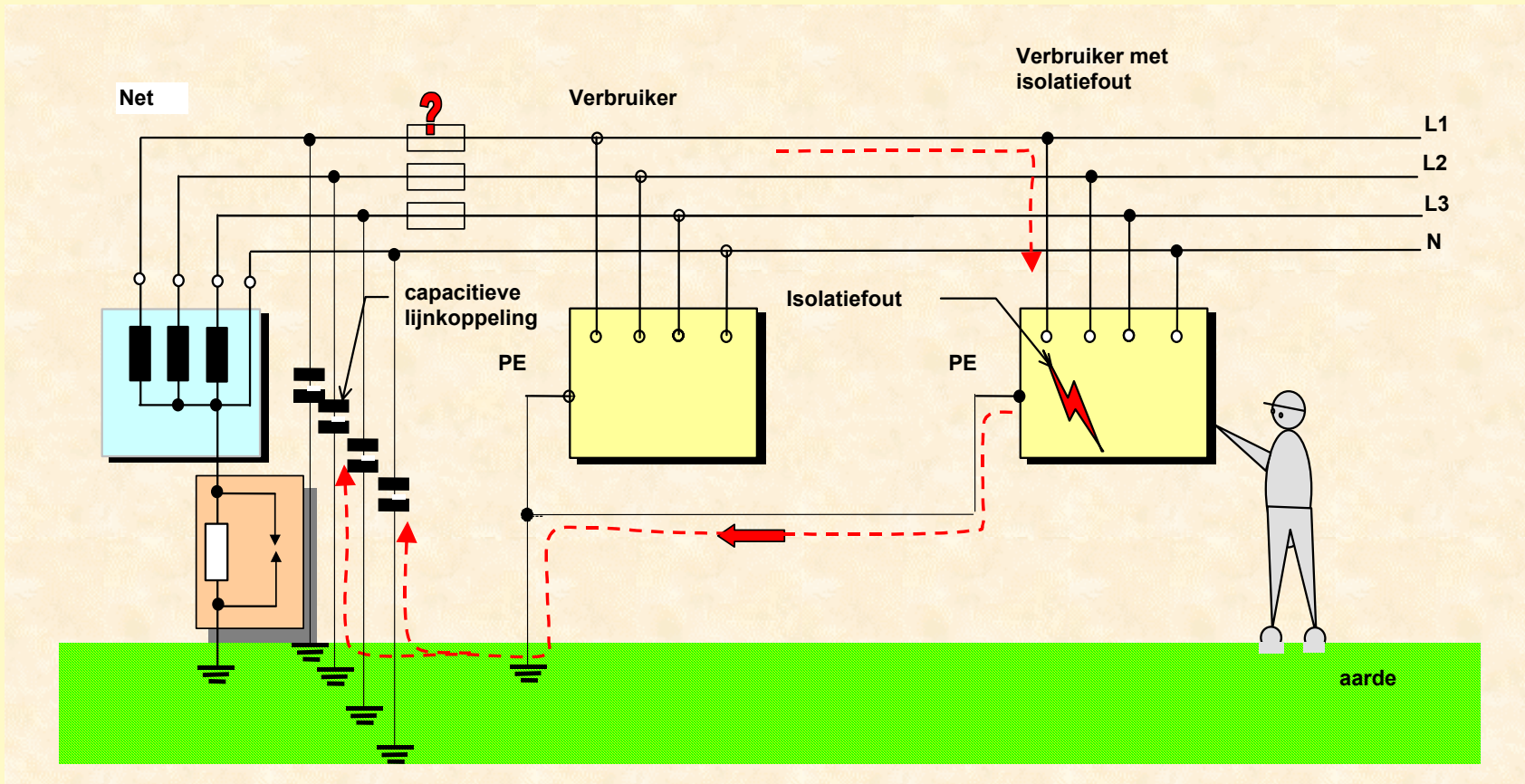
Hoofdaardklem met scheidingsstrip

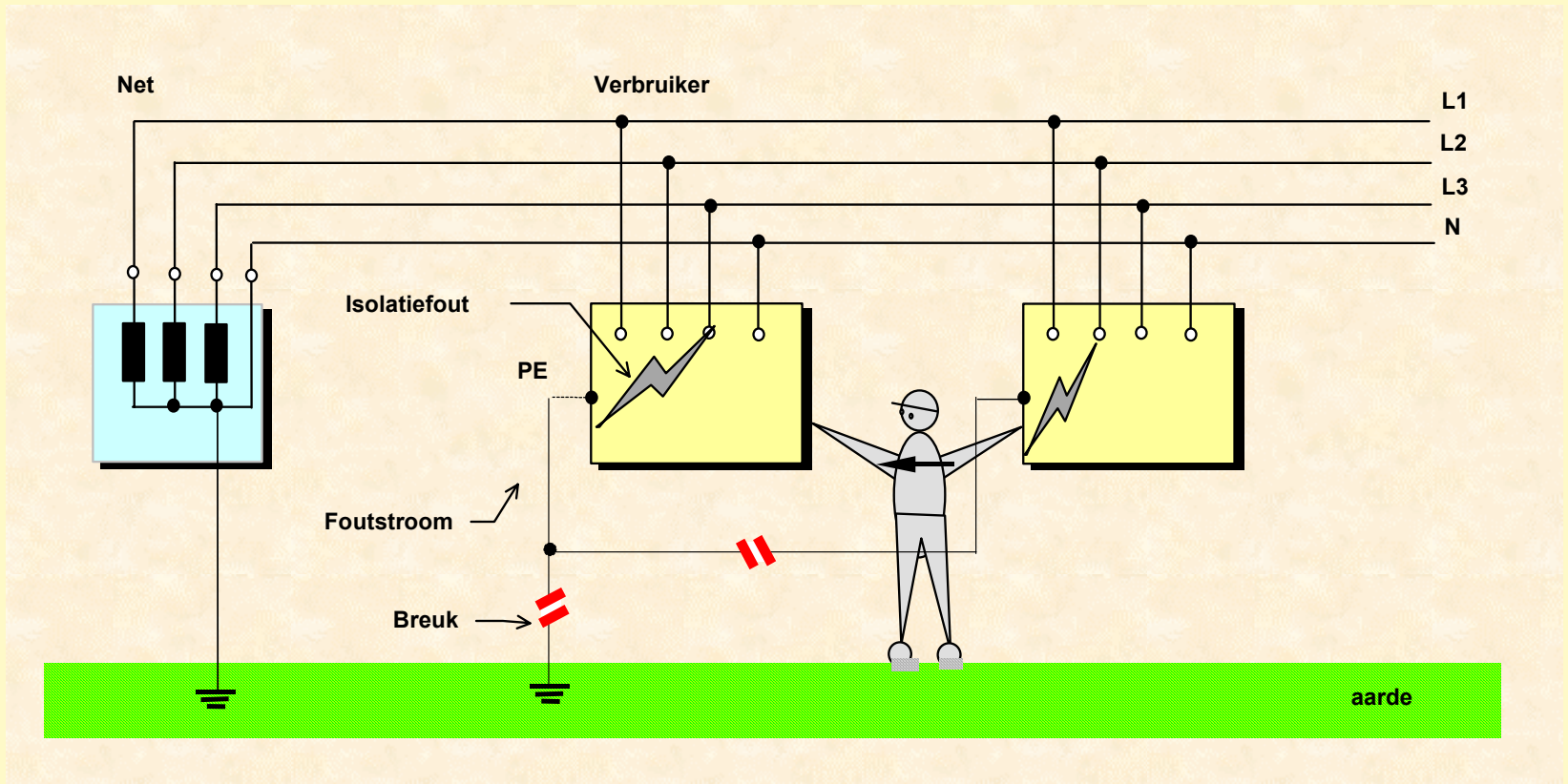
TT-net met isolatiefout bij een van de verbruikers

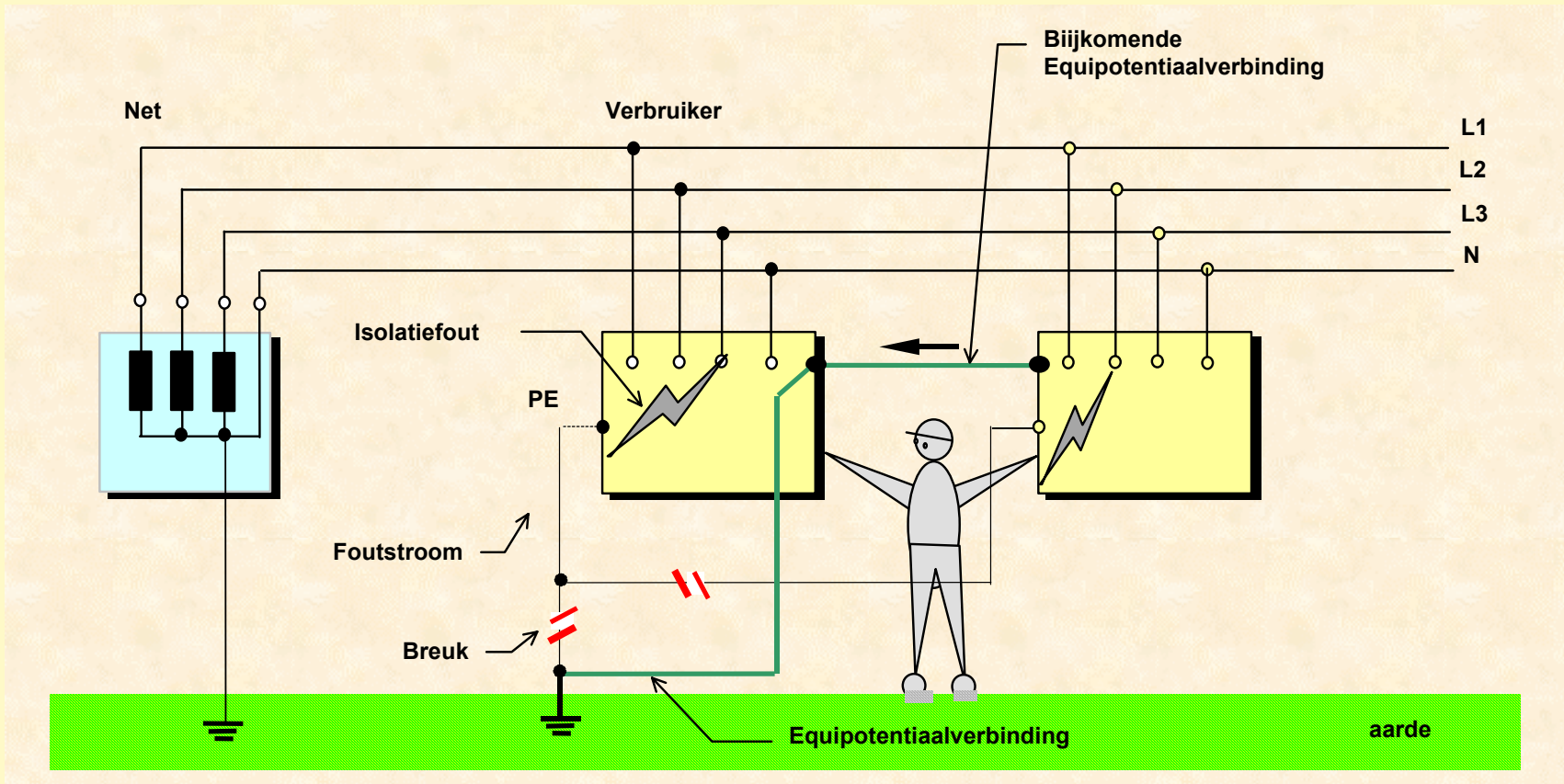
IT-net met isolatiefout bij een van de verbruikers

TT-net met isolatiefout bij twee verbruikers I

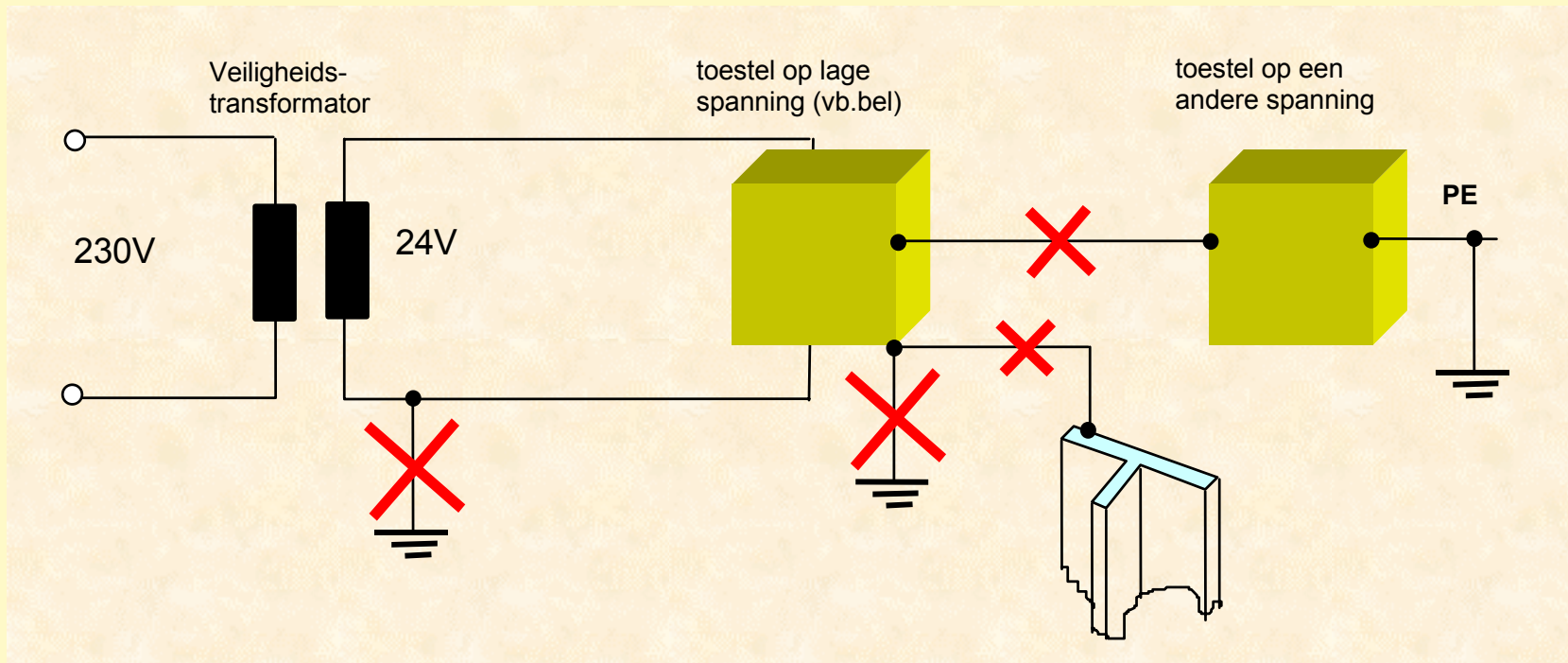
TT-net met isolatiefout bij twee verbruikers II

Verbindingsklem

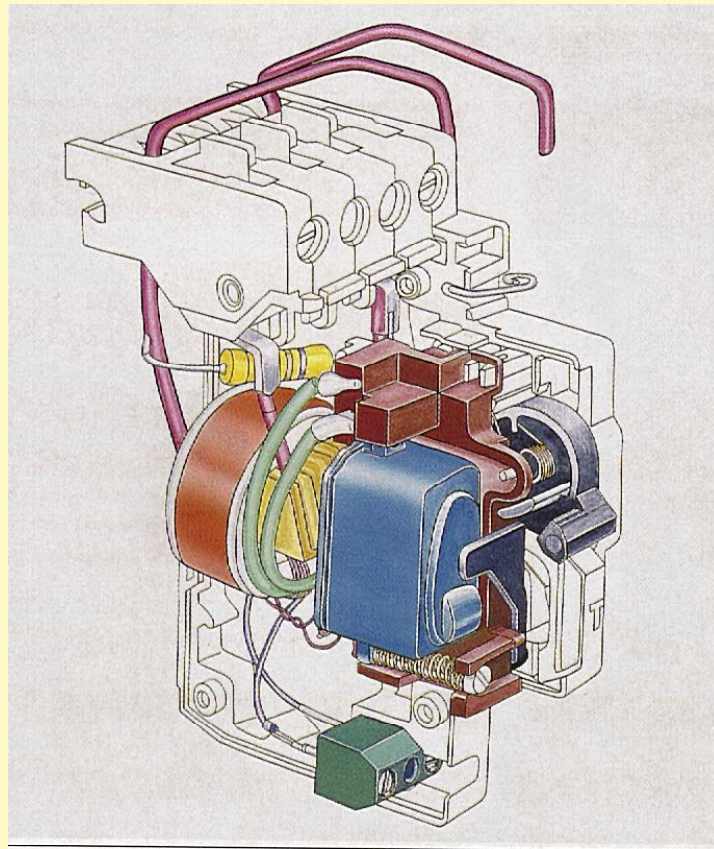
Niet aarden

Differentieelschakelaar of aardlekschakelaar

- Doel van de differentieelschakelaar
- Samenstelling
- Werking
- Gevoeligheid
- Uitvoeringen

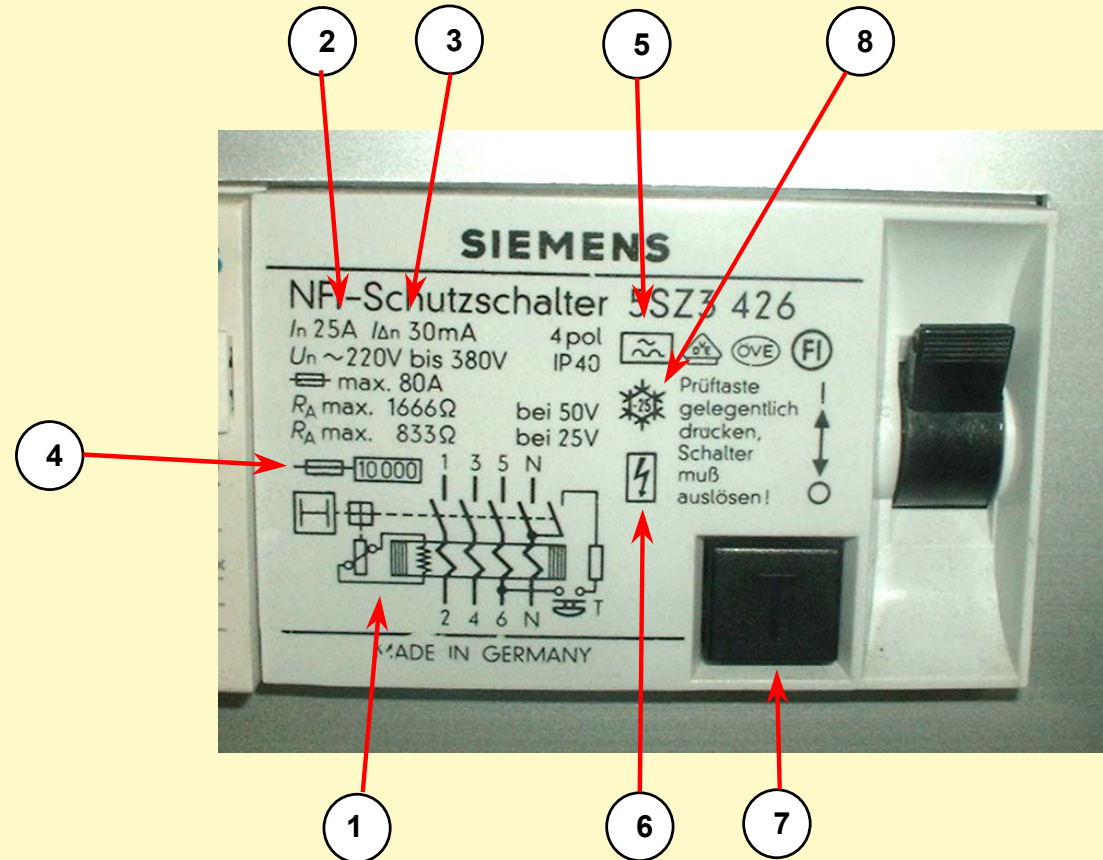
Differentieelschakelaar of aardlekschakelaar

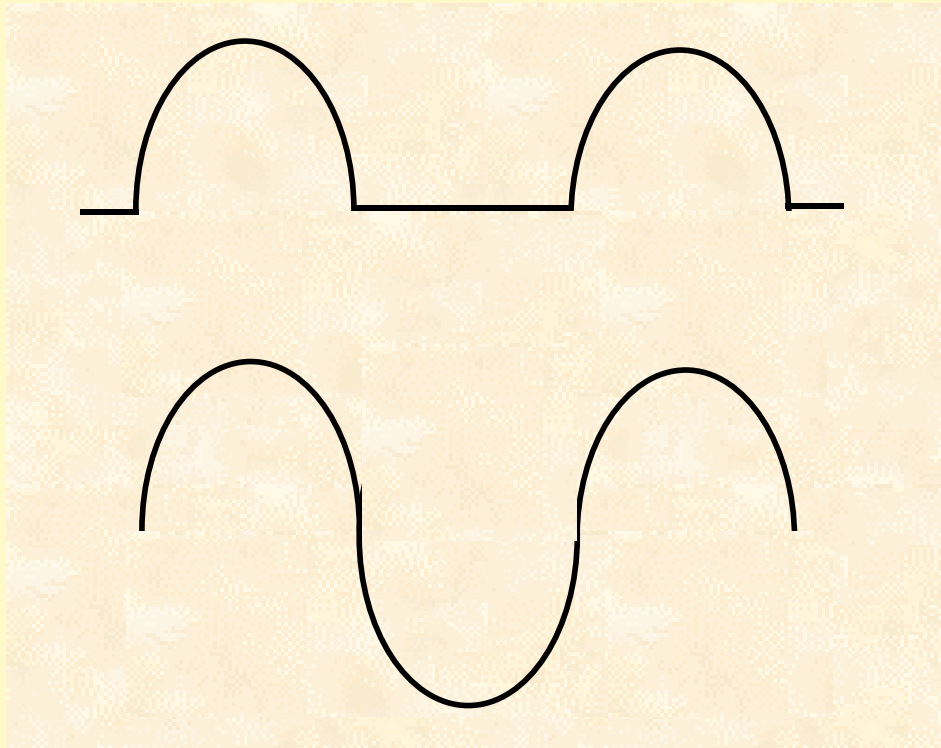
Differentieelschakelaar

- Werking
- Gevoeligheid

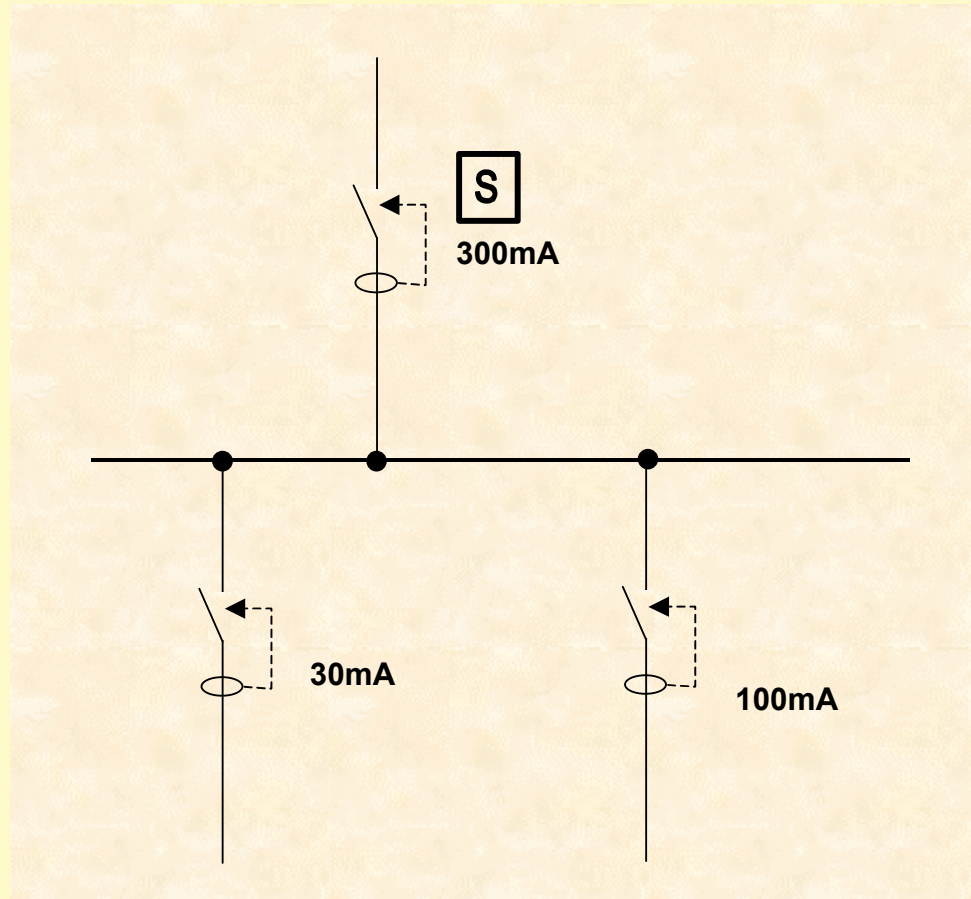
Differentieelschakelaars

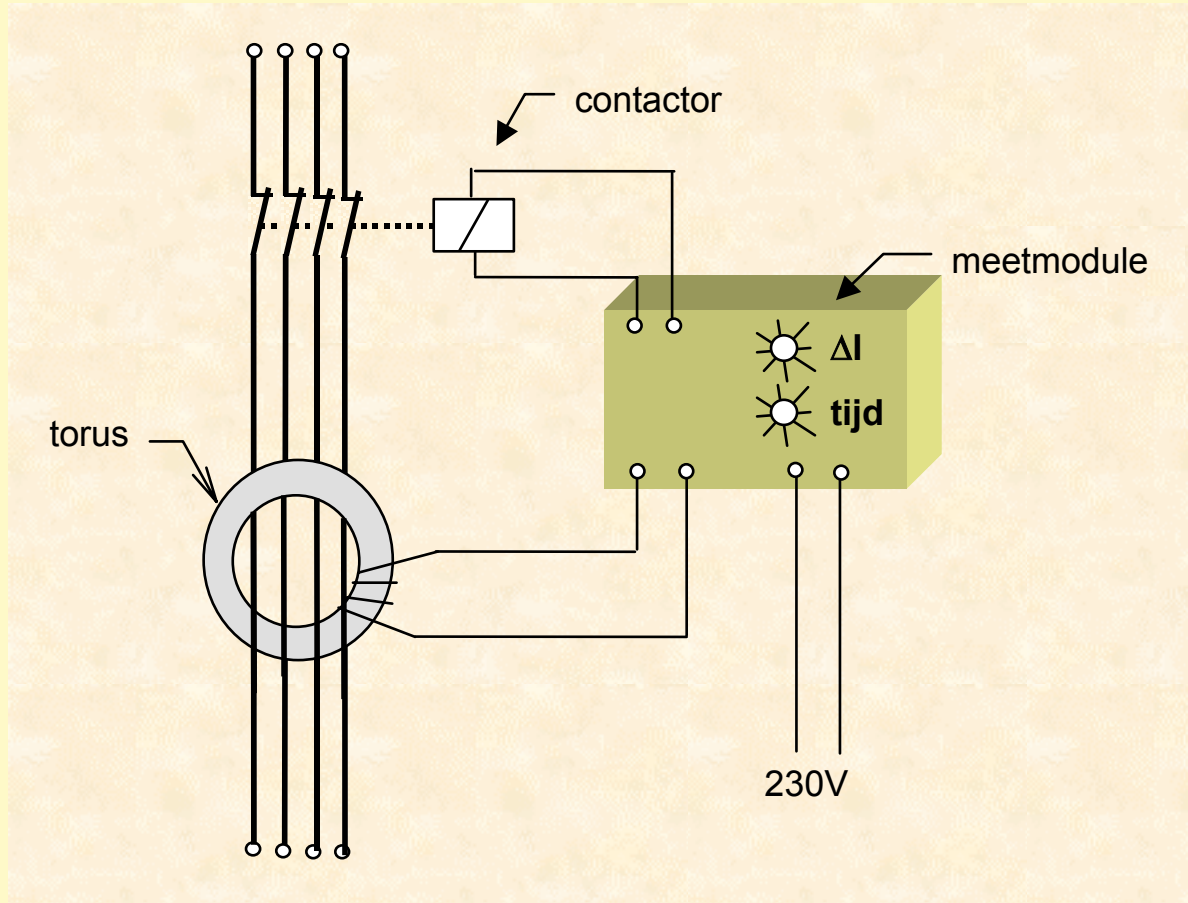
Differentieelschakelaar met onverzadigbare kern

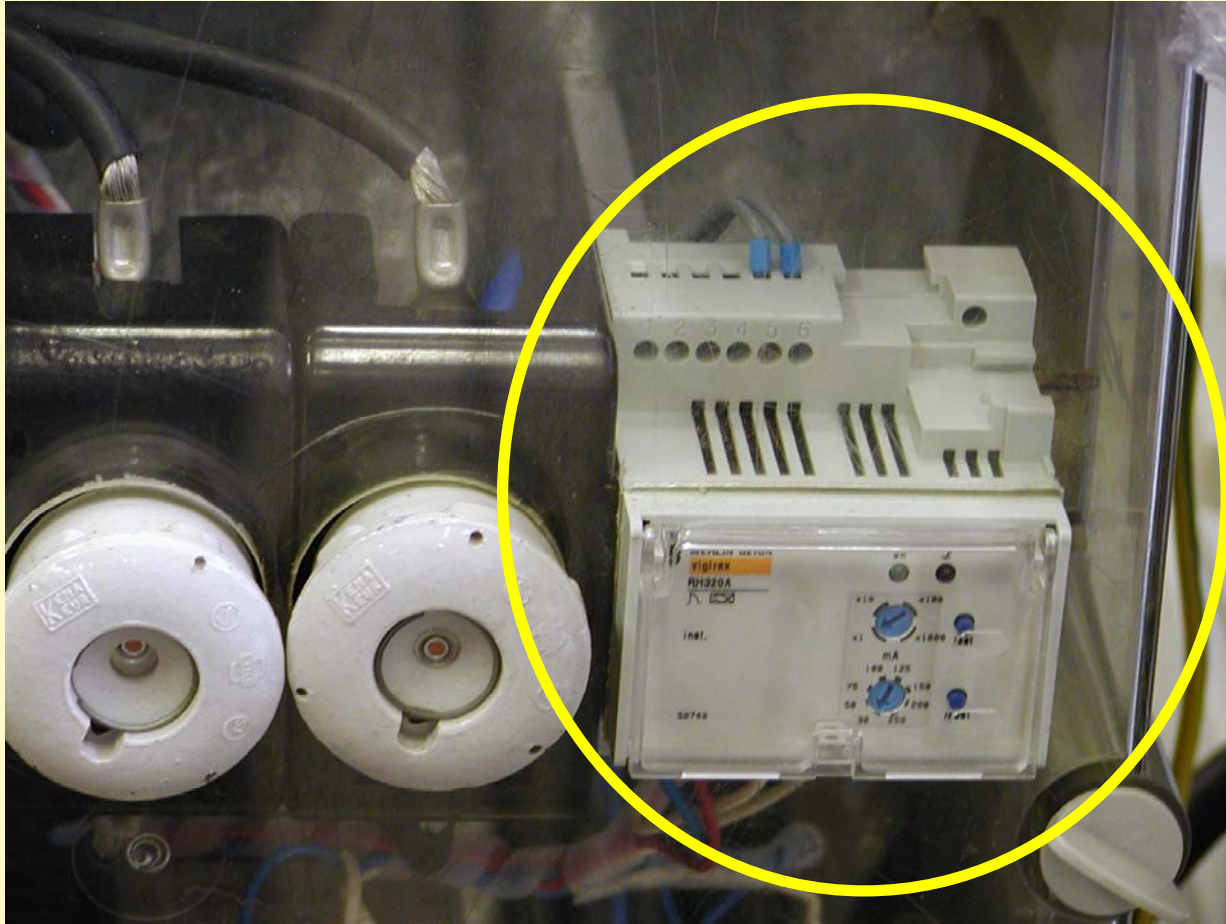
Selectiviteit van differentieelschakelaars

Differentieelrelais I

Differentieelrelais II

Differentieelautomaat

Differentieelschakelaar voor verplaatsbare toestellen

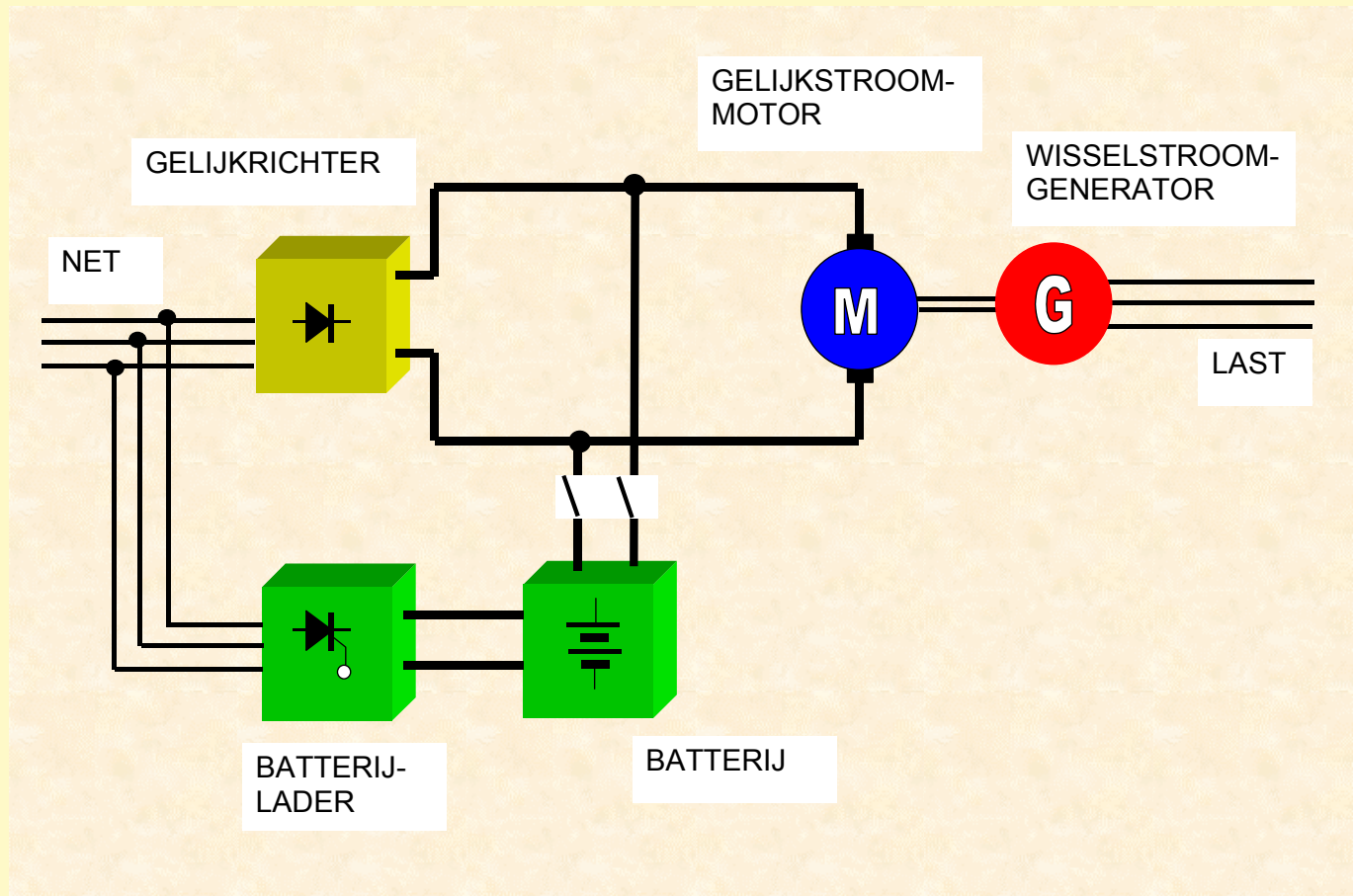

HOOFDSTUK 4

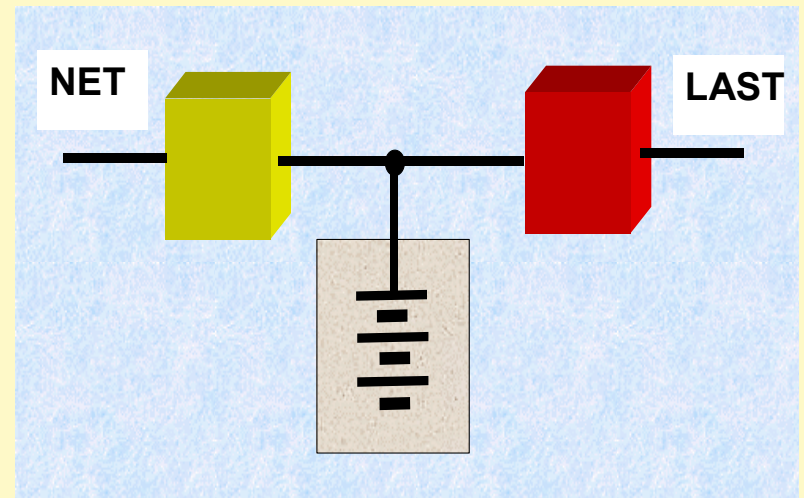
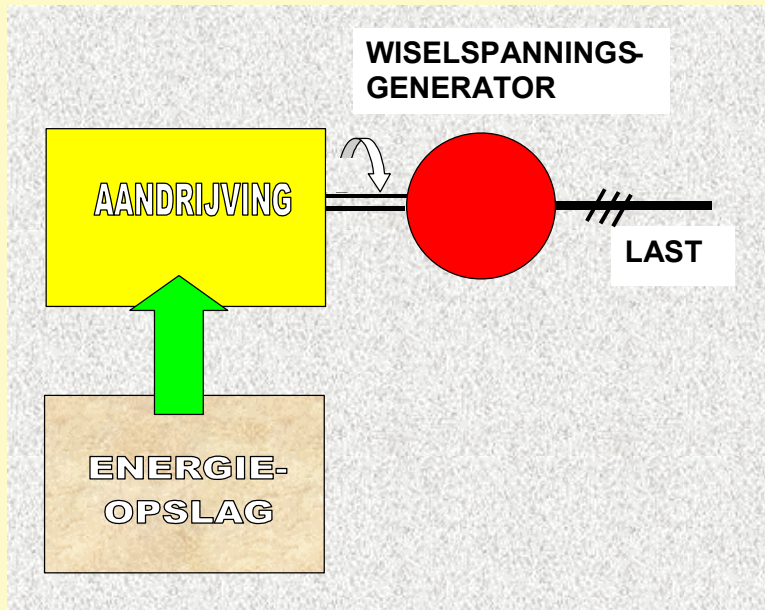
Keuze van het UPS systeem

- Inleiding
- Toepassingen van UPS systemen
- Aankoop criteria
- Technische begrippen
- Dynamische systemen met batterijstockage
- Roterende systemen met een integrale dieselmotor
- Statische UPS-systemen met batterijstockage
- Toekomst

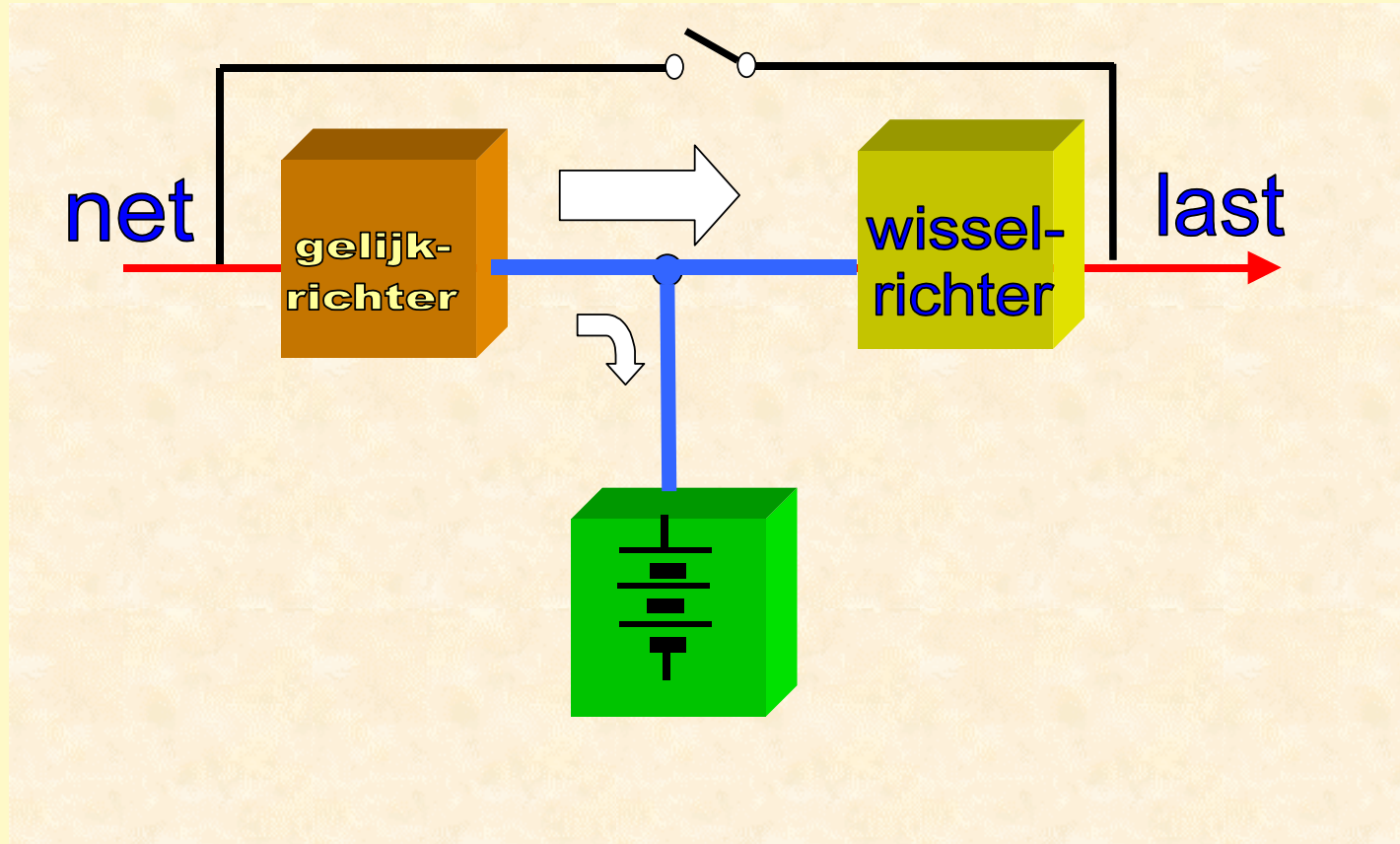
Gelijkstroom-motor-generator

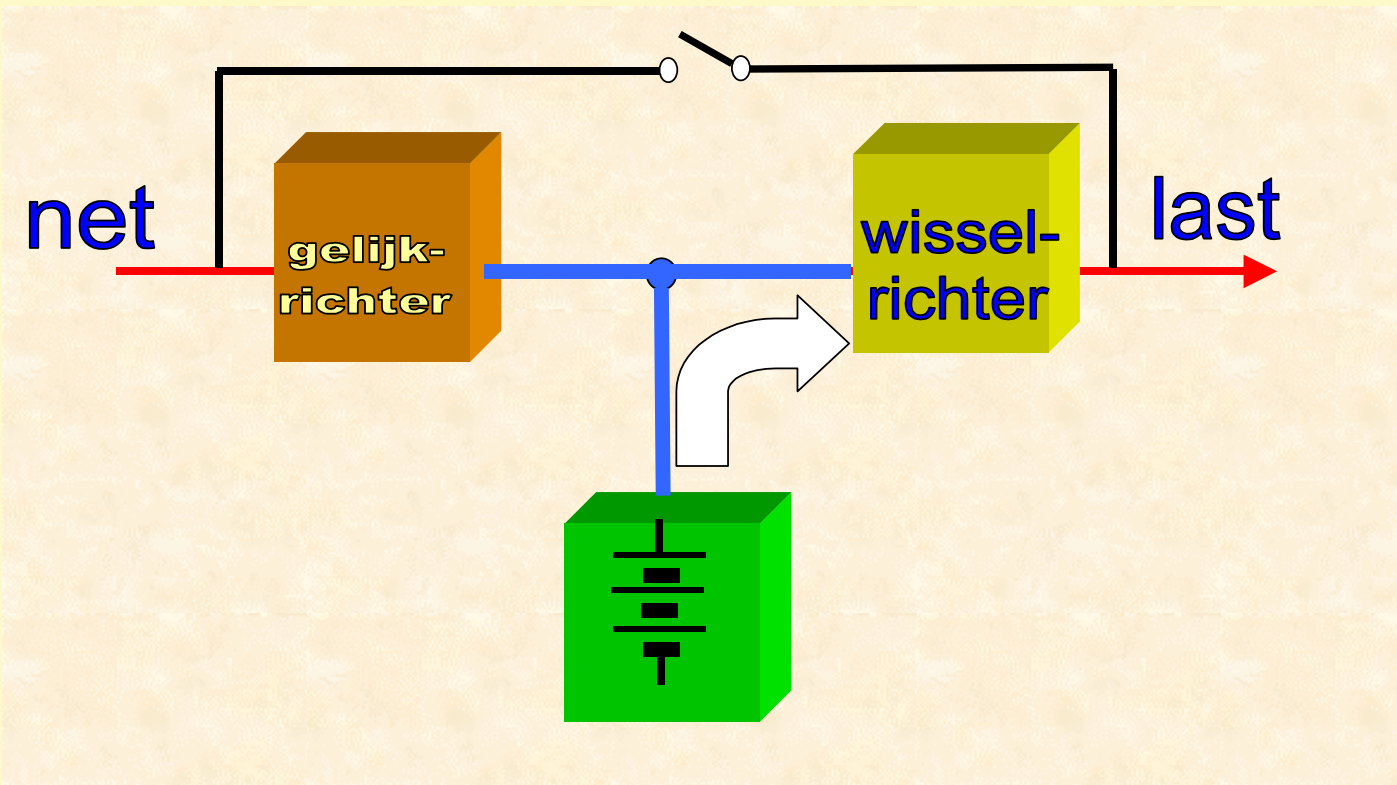
Dynamische en statische UPS

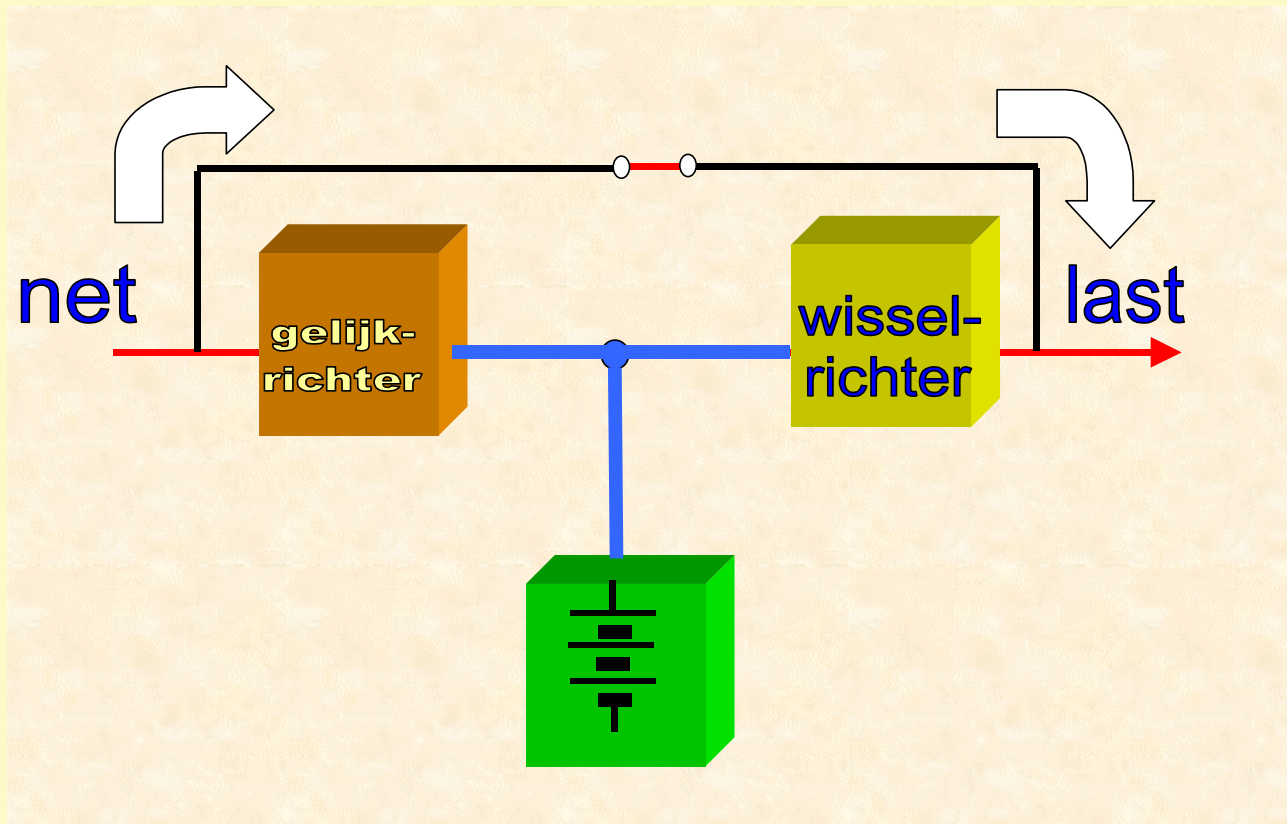
UPS in normale werking

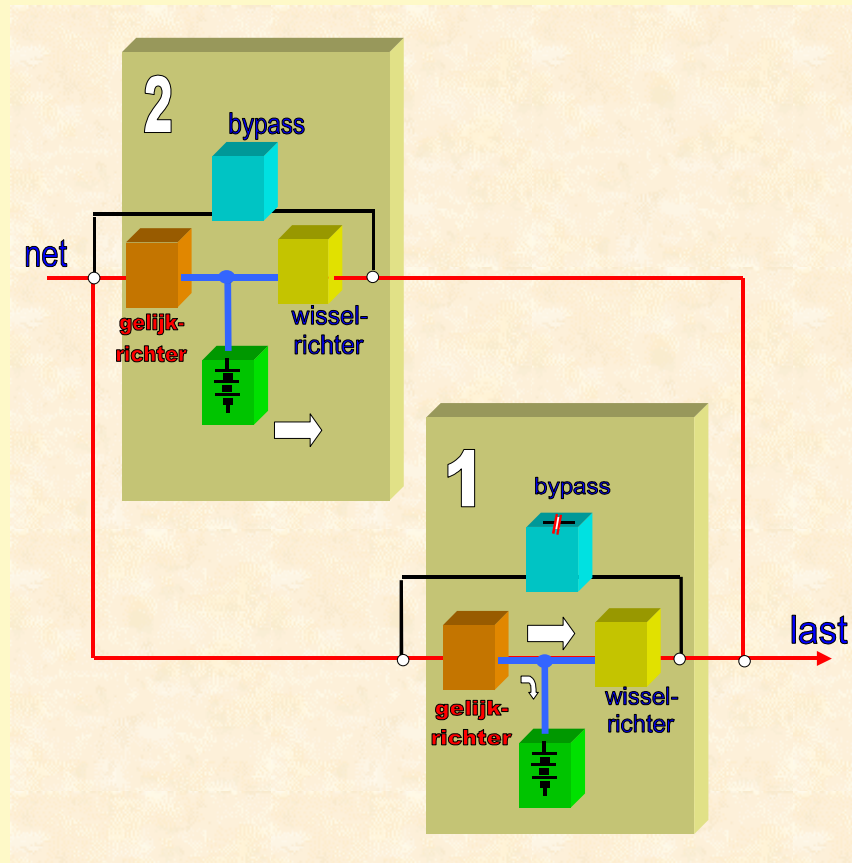
UPS werking bij uitgevallen netspanning

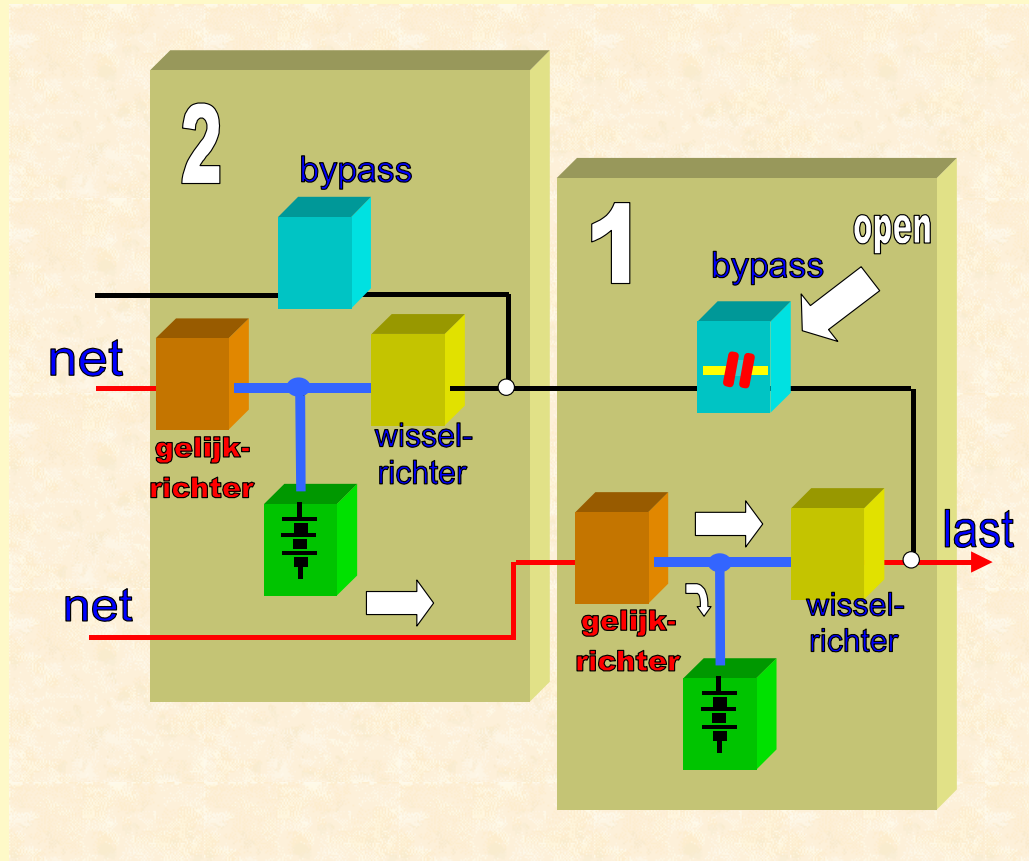
Uitval van de UPS, voeding via de bypass-schakelaar

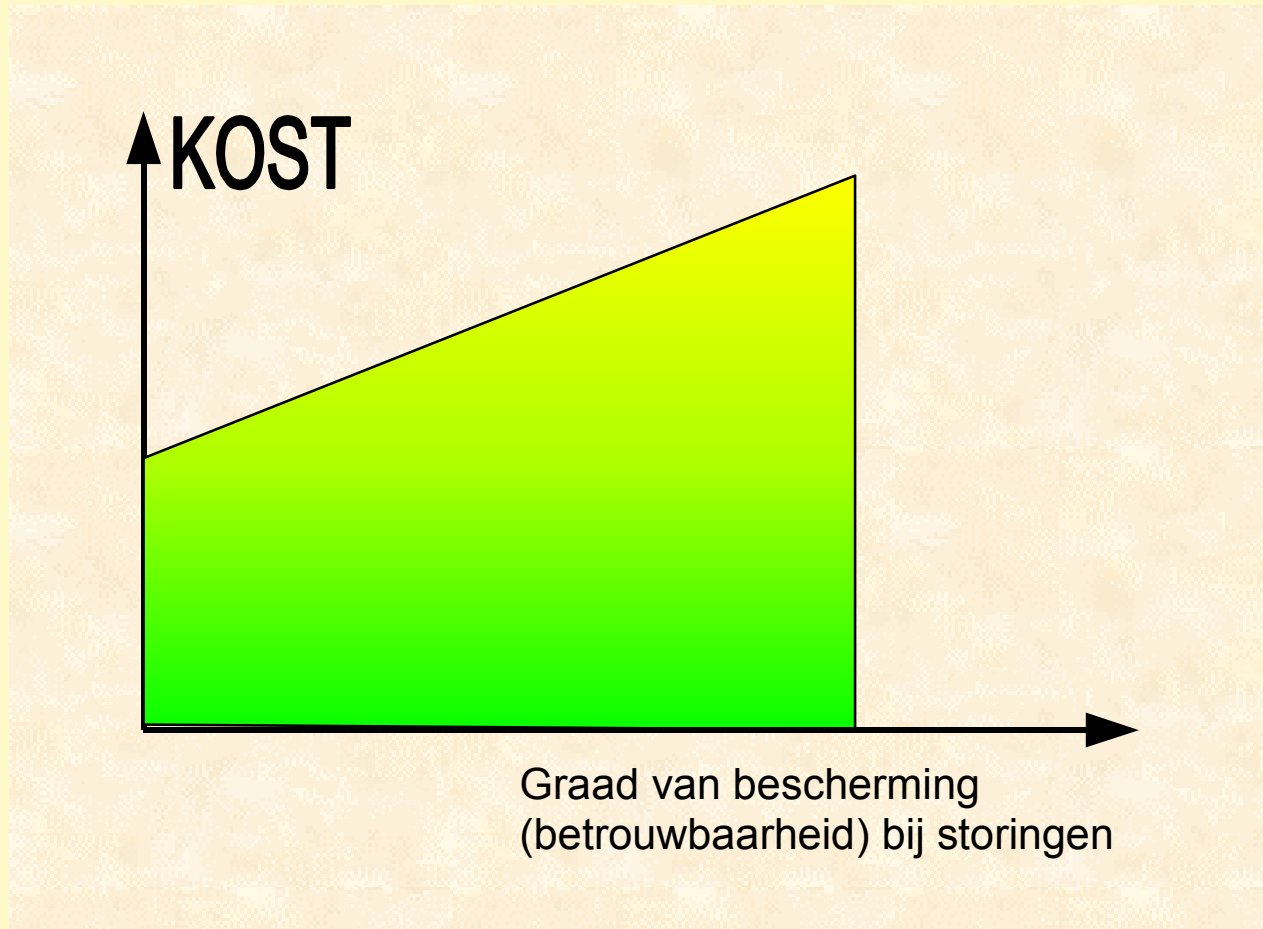
Meervoudige module UPS (parallel redundant)

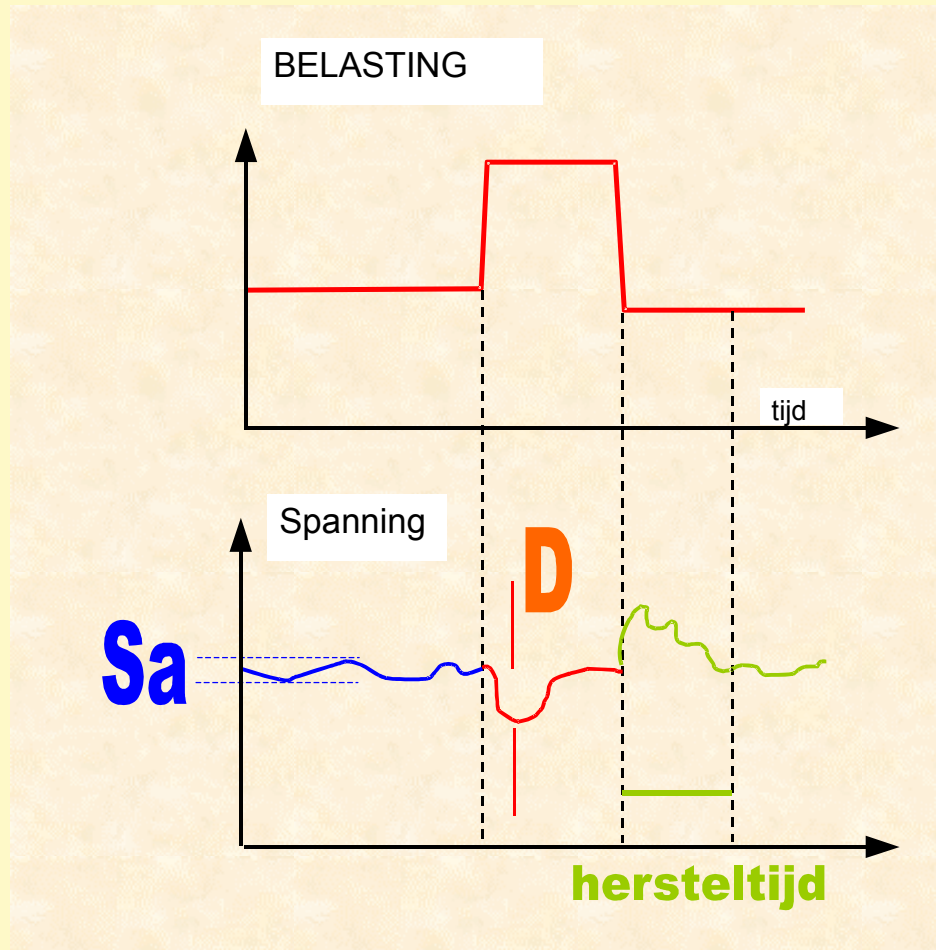
Meervoudige module UPS (serie redundant)

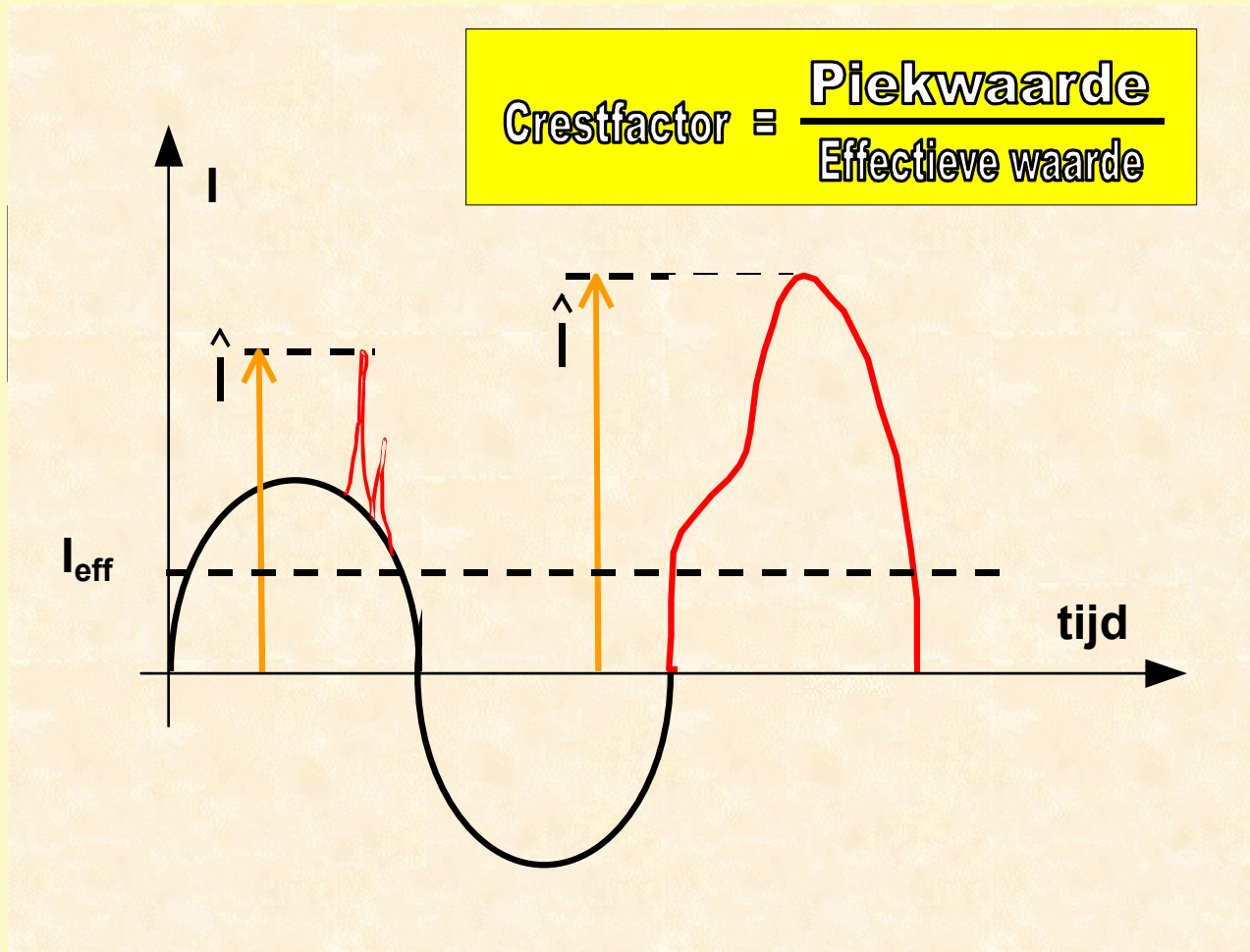
Aankoop criteria

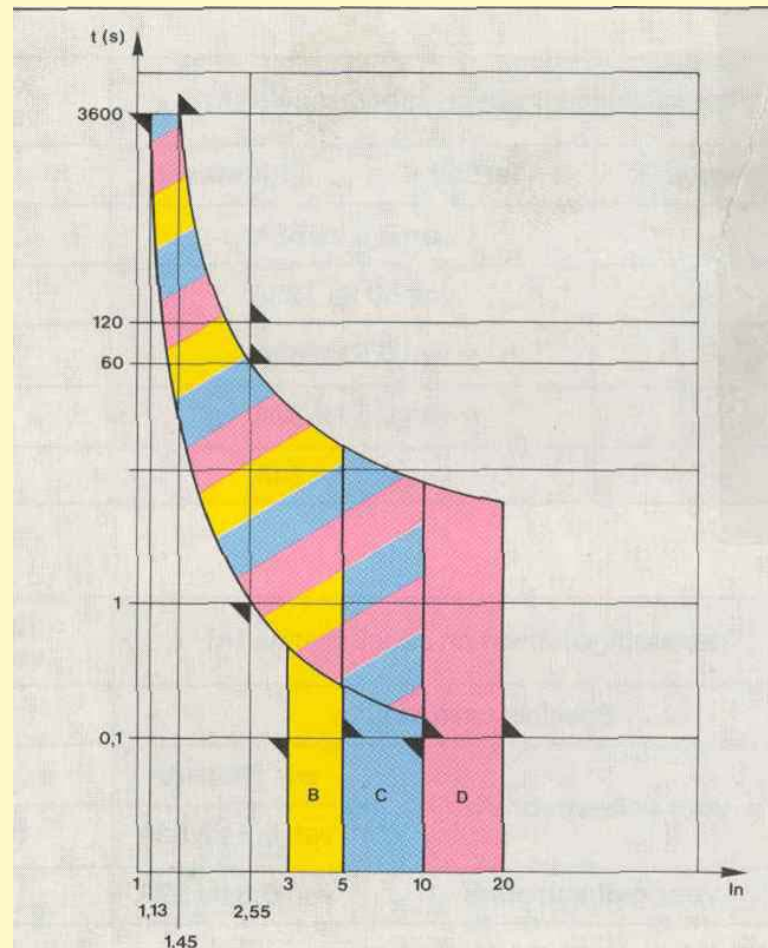
Spanningstolerantie

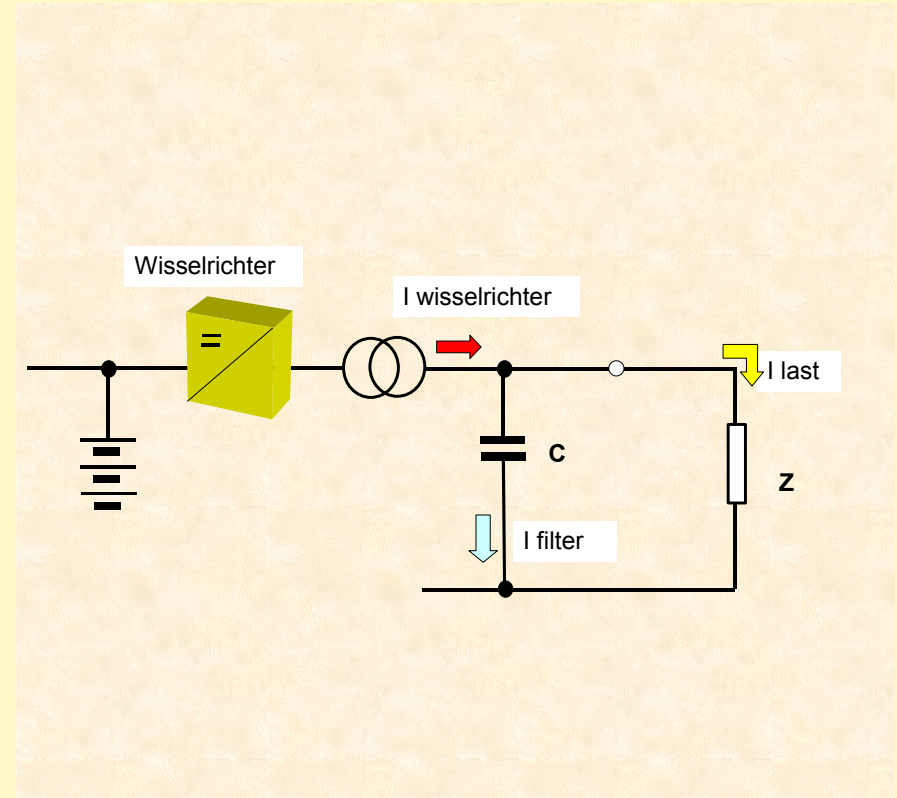
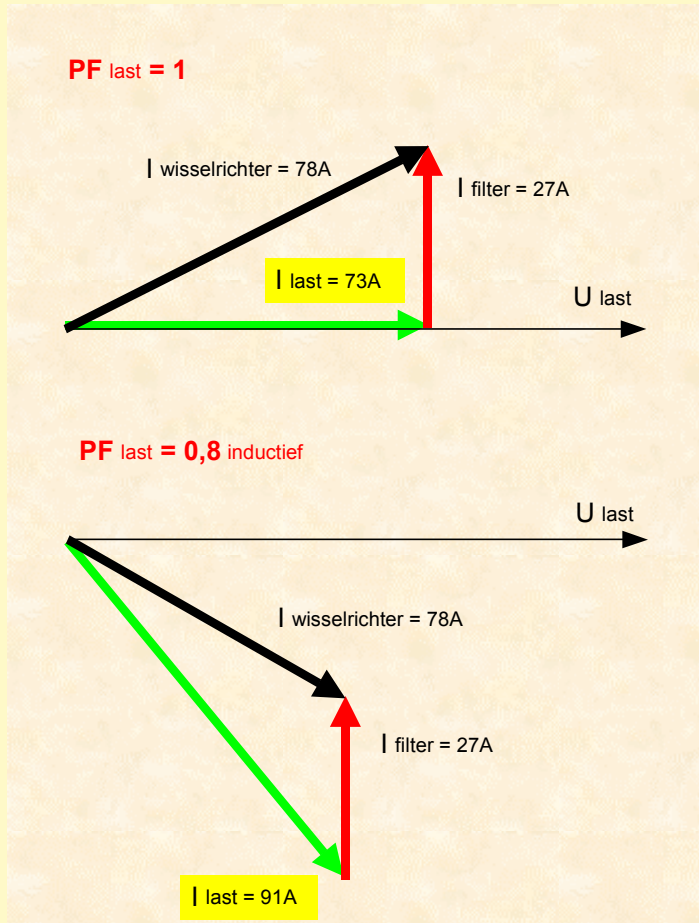
Crestfactor

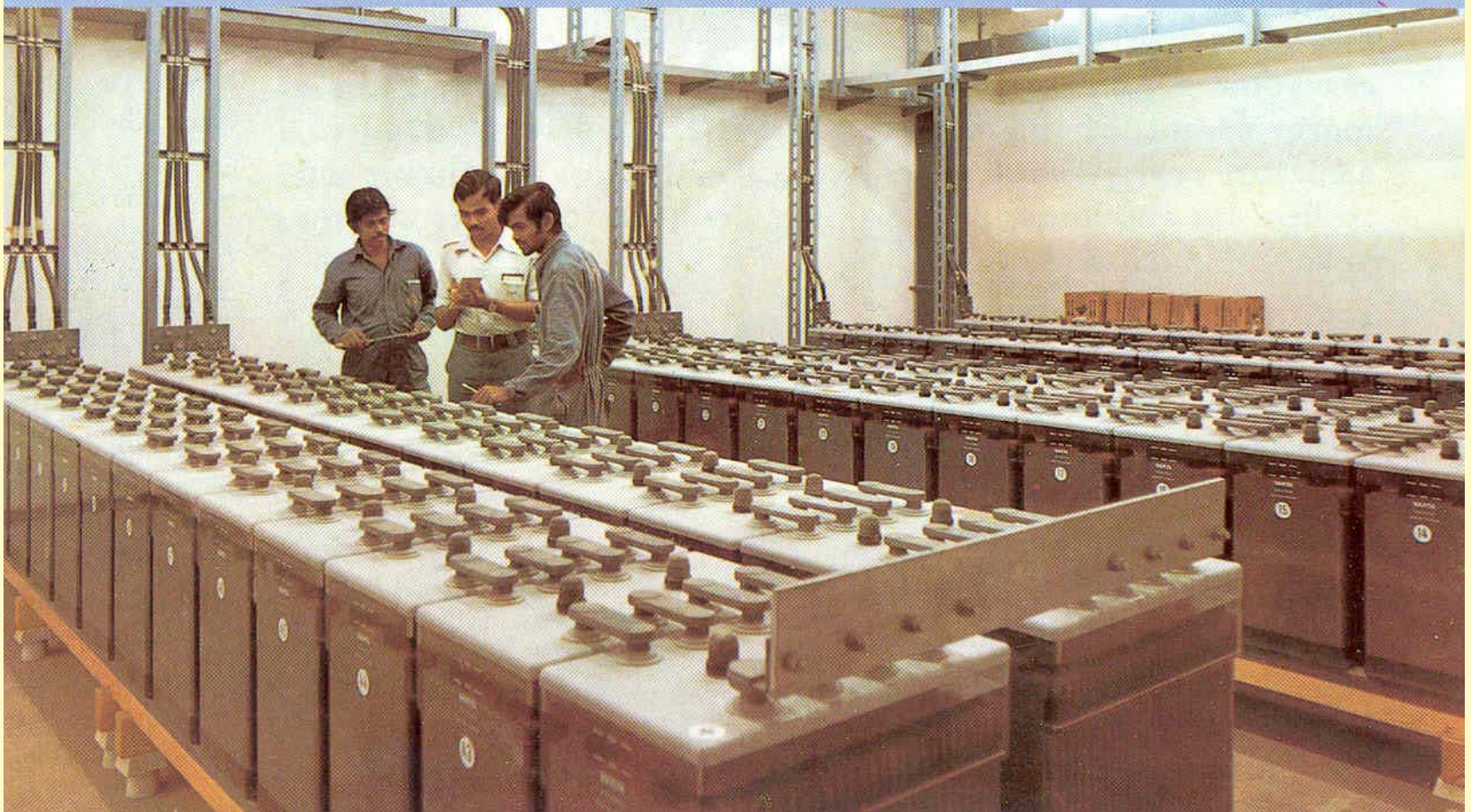
Kortsluitstroom

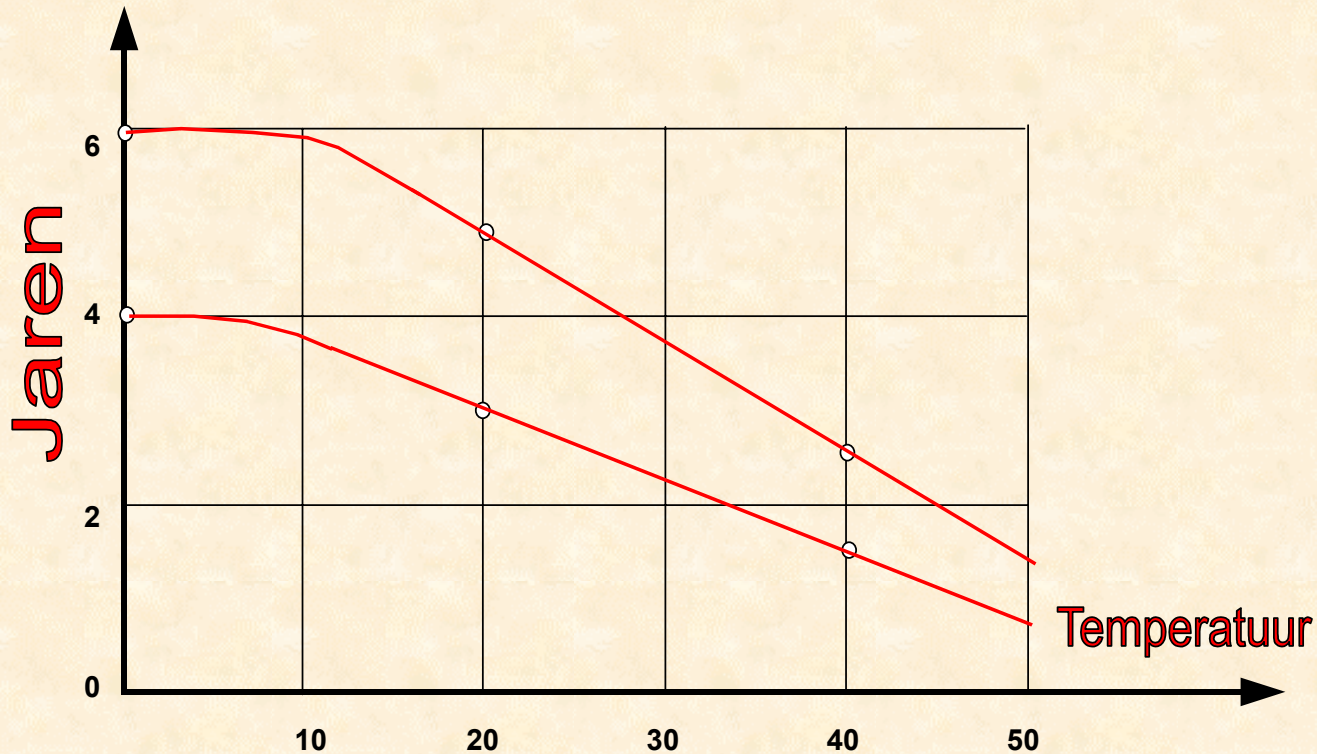
Faseverschuiving

Eindontlaadspanning

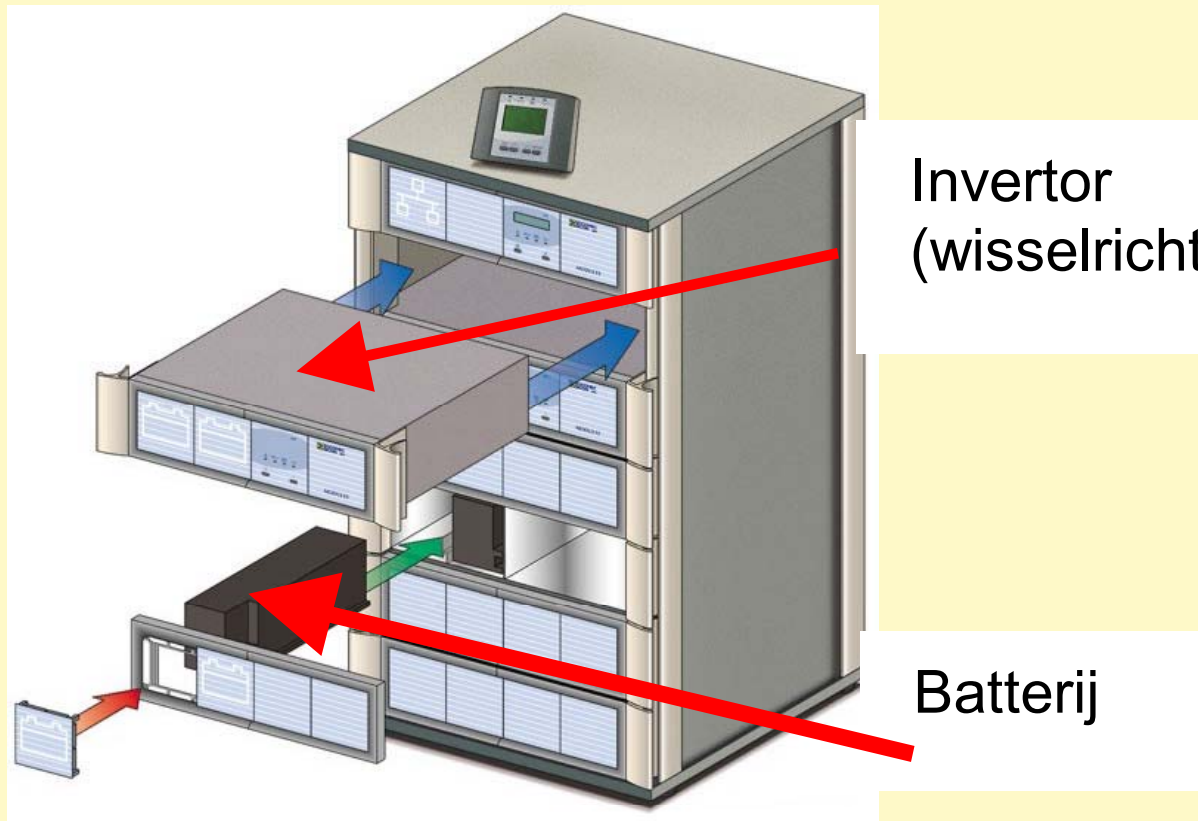

Omgevingstemperatuur

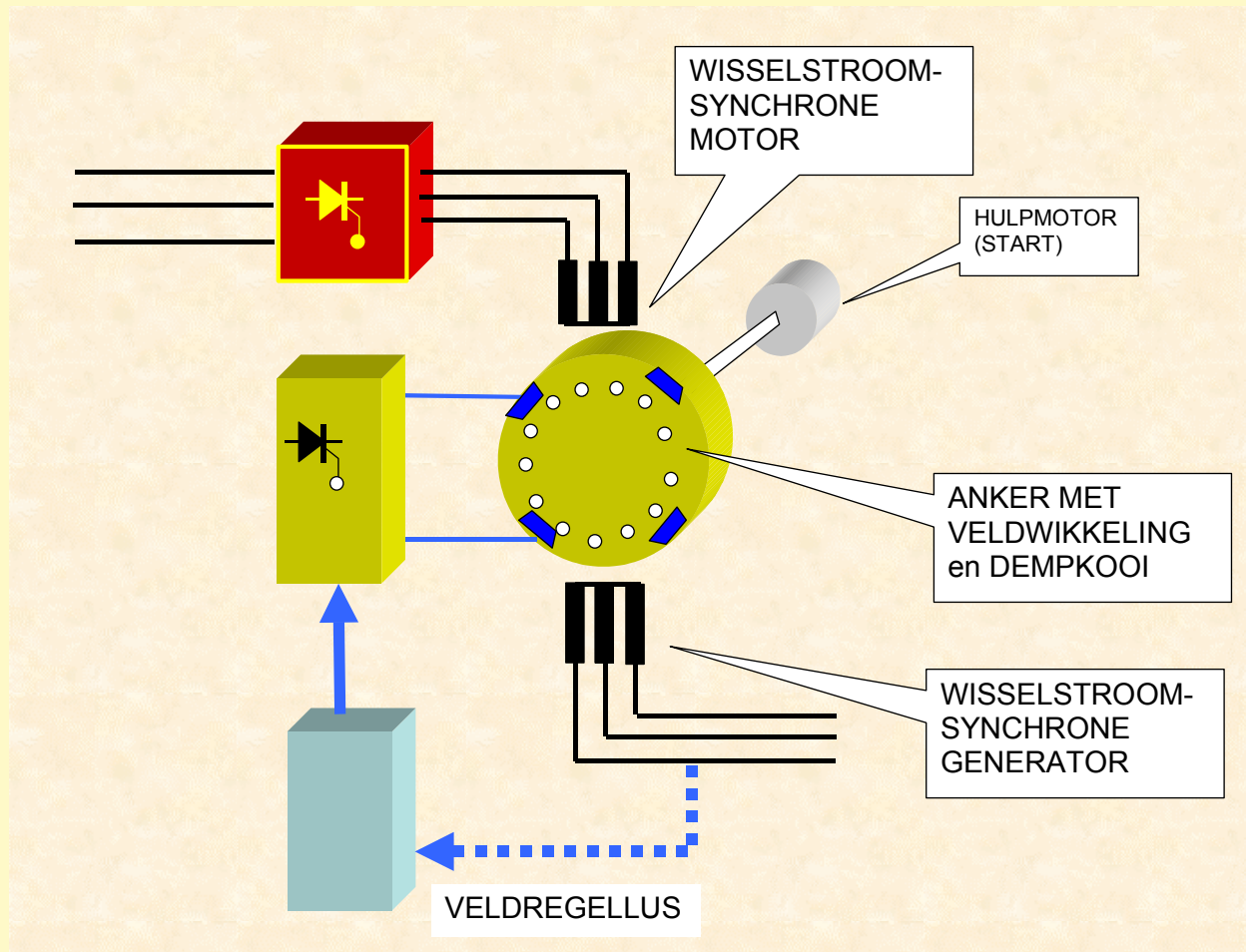

Bron : Planung und Auswahl von USV-Anlagen ISDN 3-7723-4433-X BLZ.60/fig.2.10

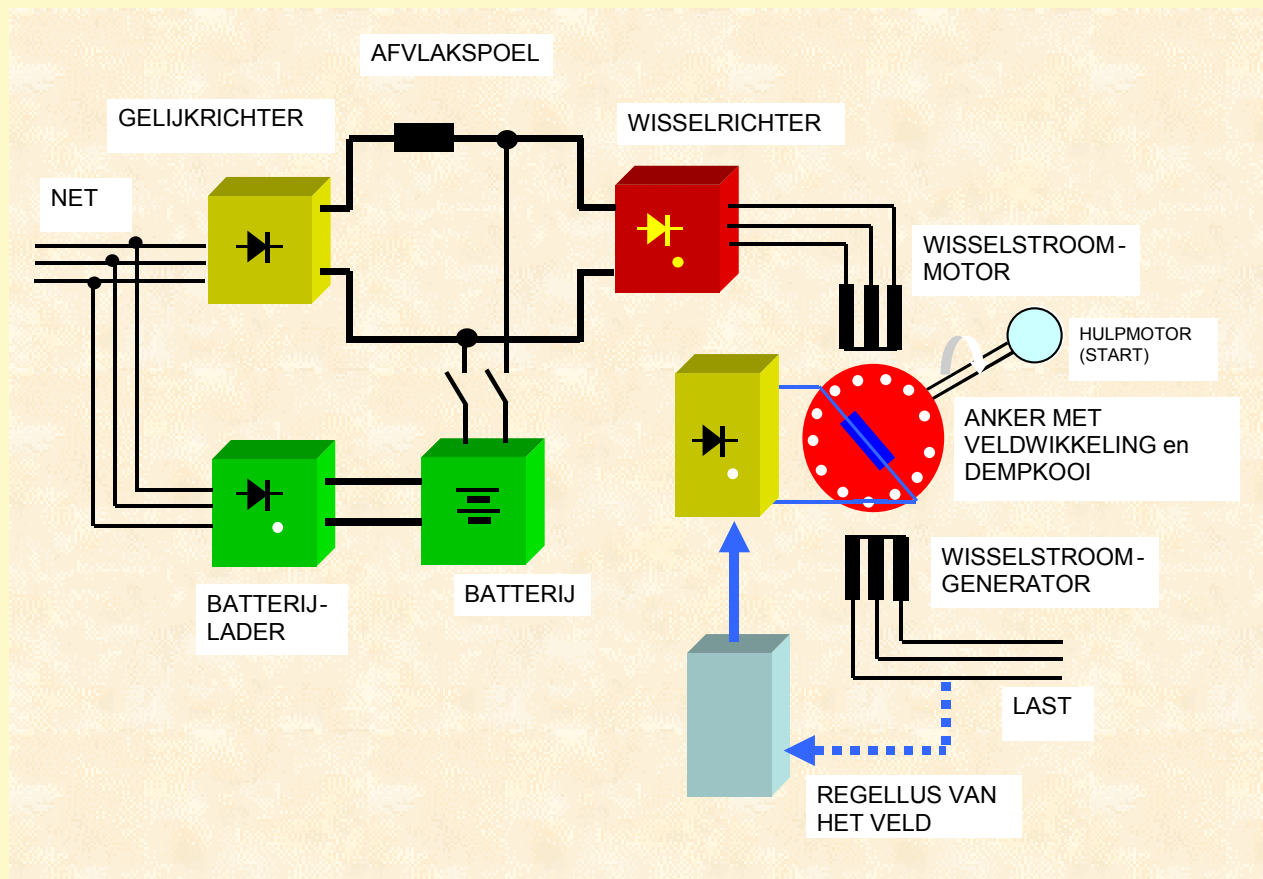
Autonomie

Uniblock omvormer

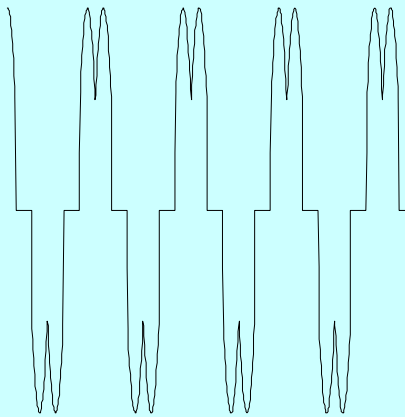

UPS systeem met “uniblockomvormer”

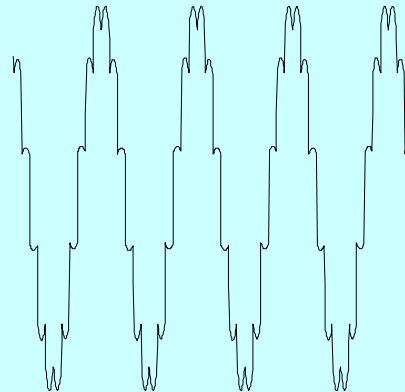

Lijnstroom

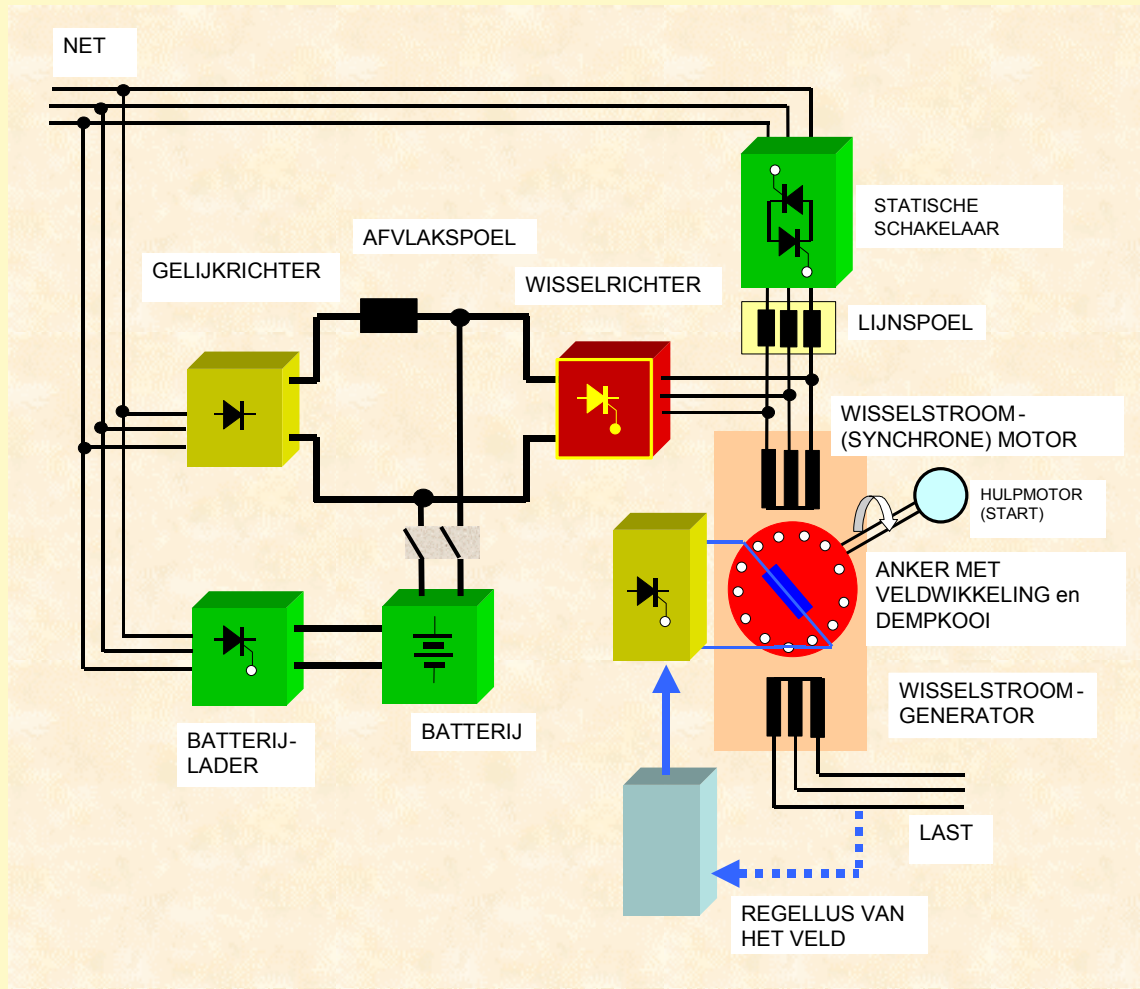
**Lijnstroom
6 pulsige gelijkrichter**

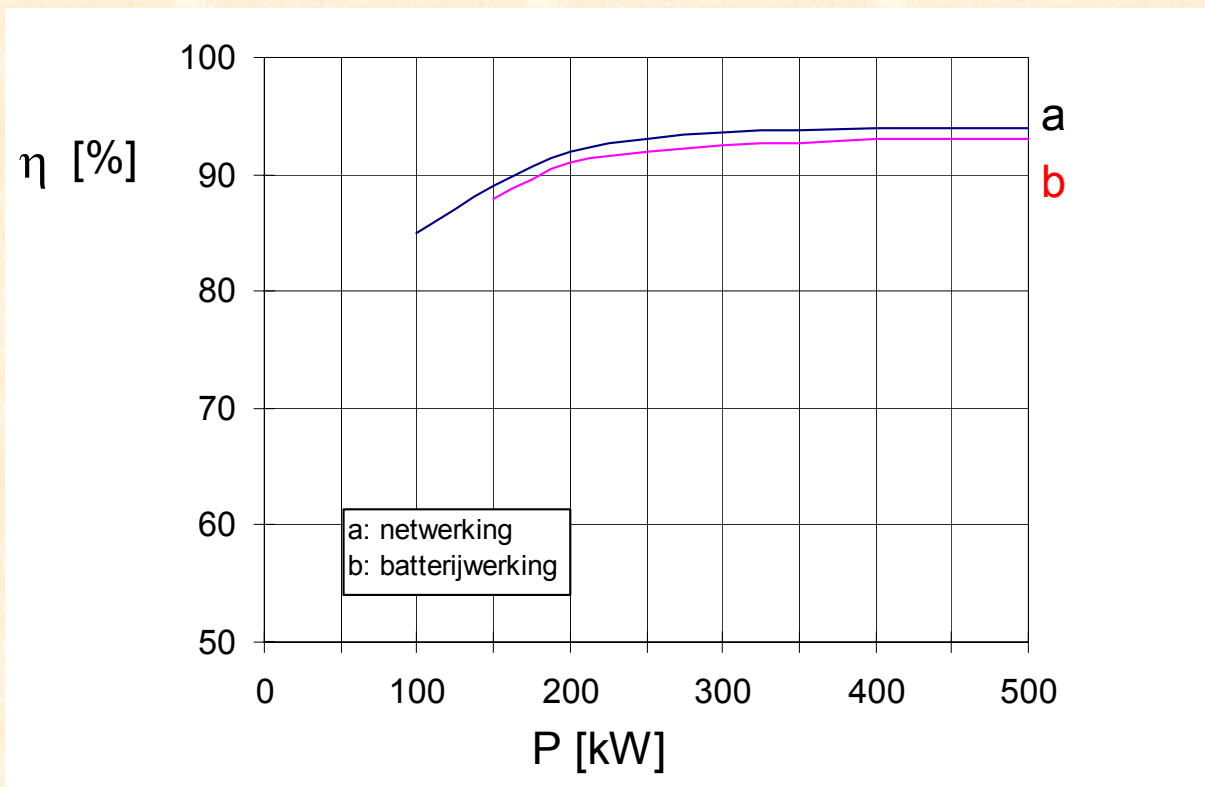
**Lijnstroom
12 pulsige gelijkrichter**

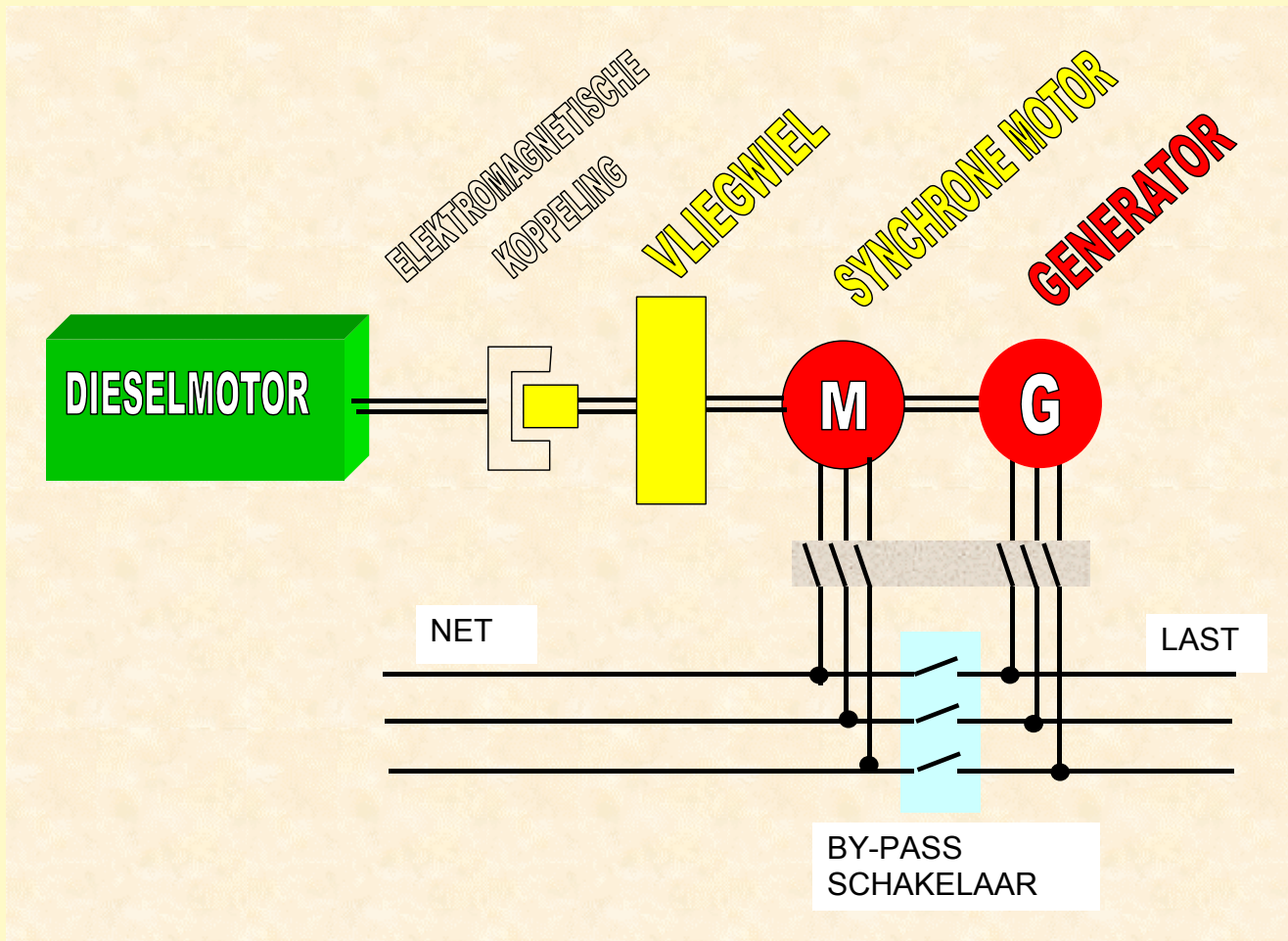
UPS systeem

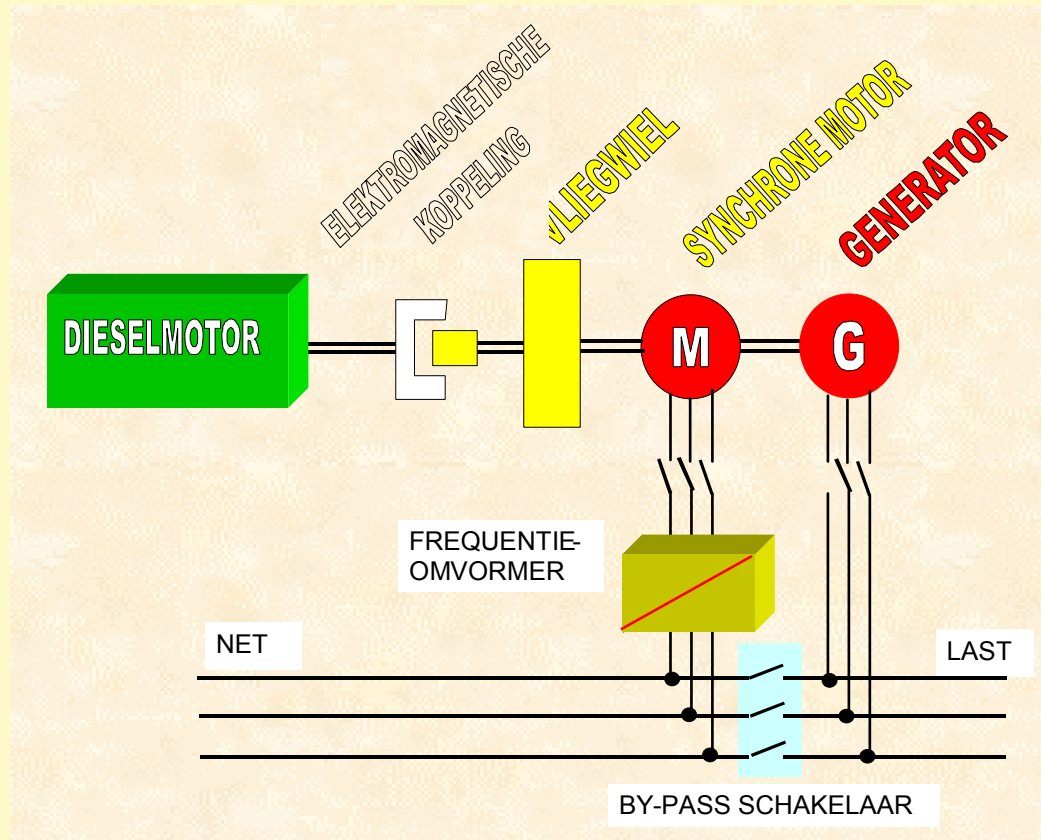
“Uniblockomvormer”

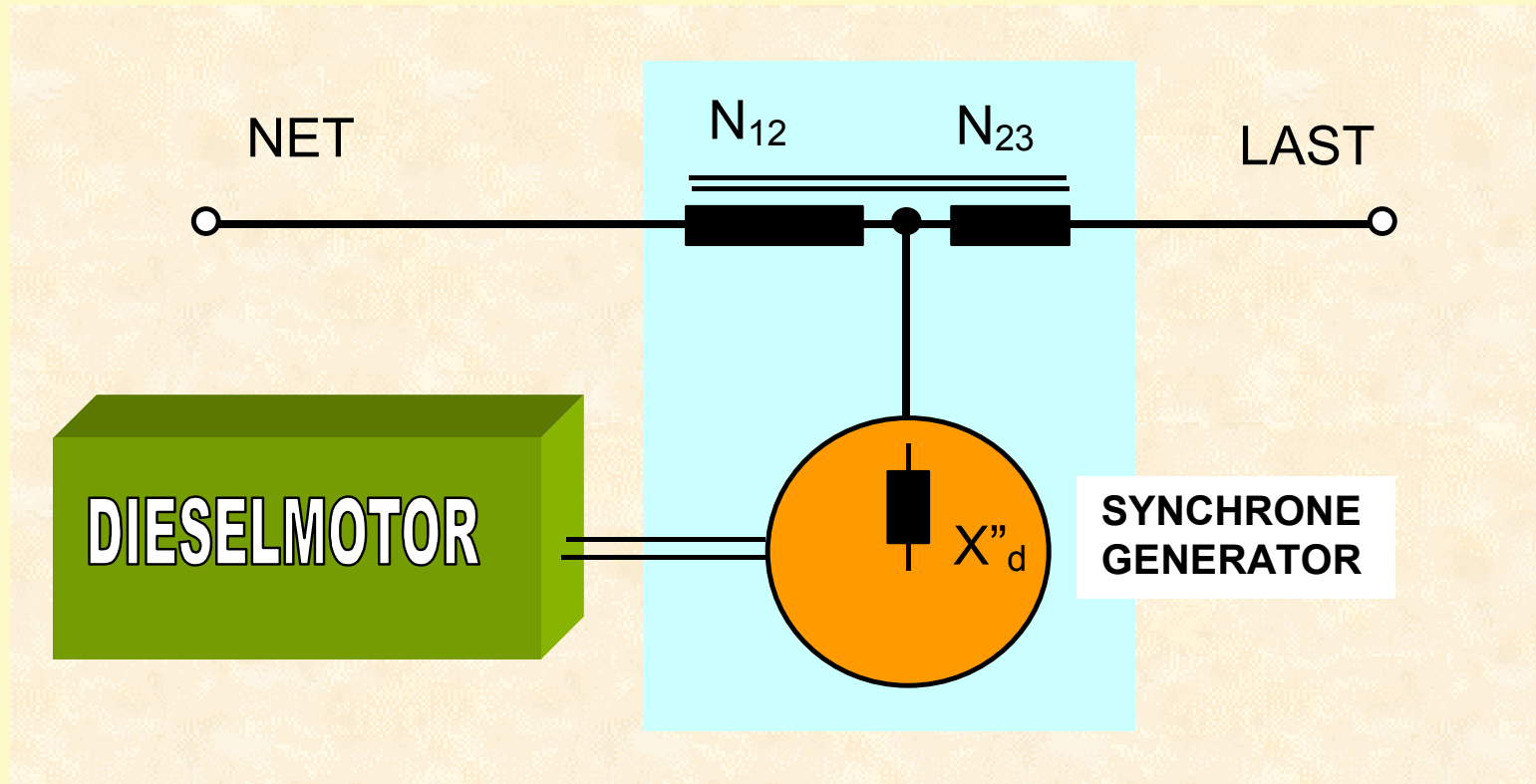
Vast vliegwiel

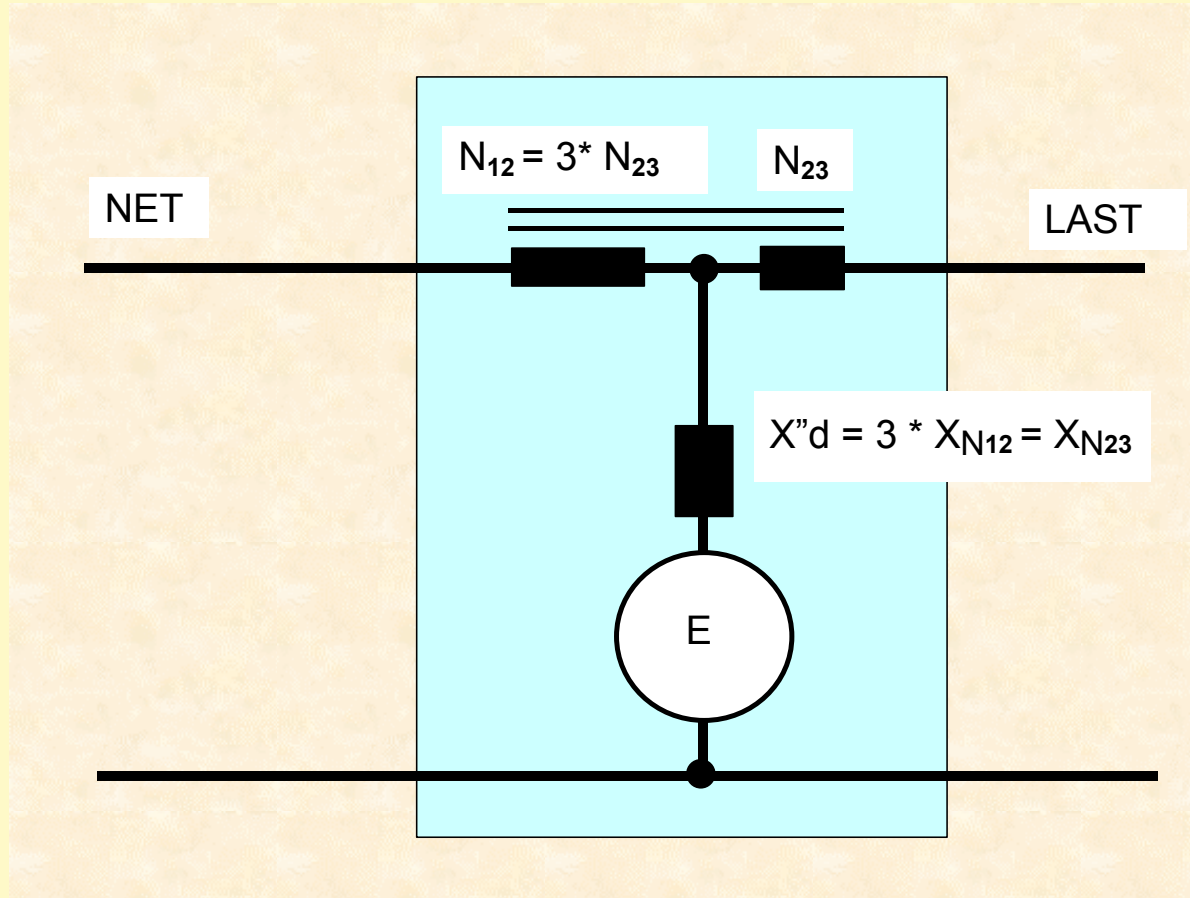
Vast vliegwiel en frequentie-omvormer

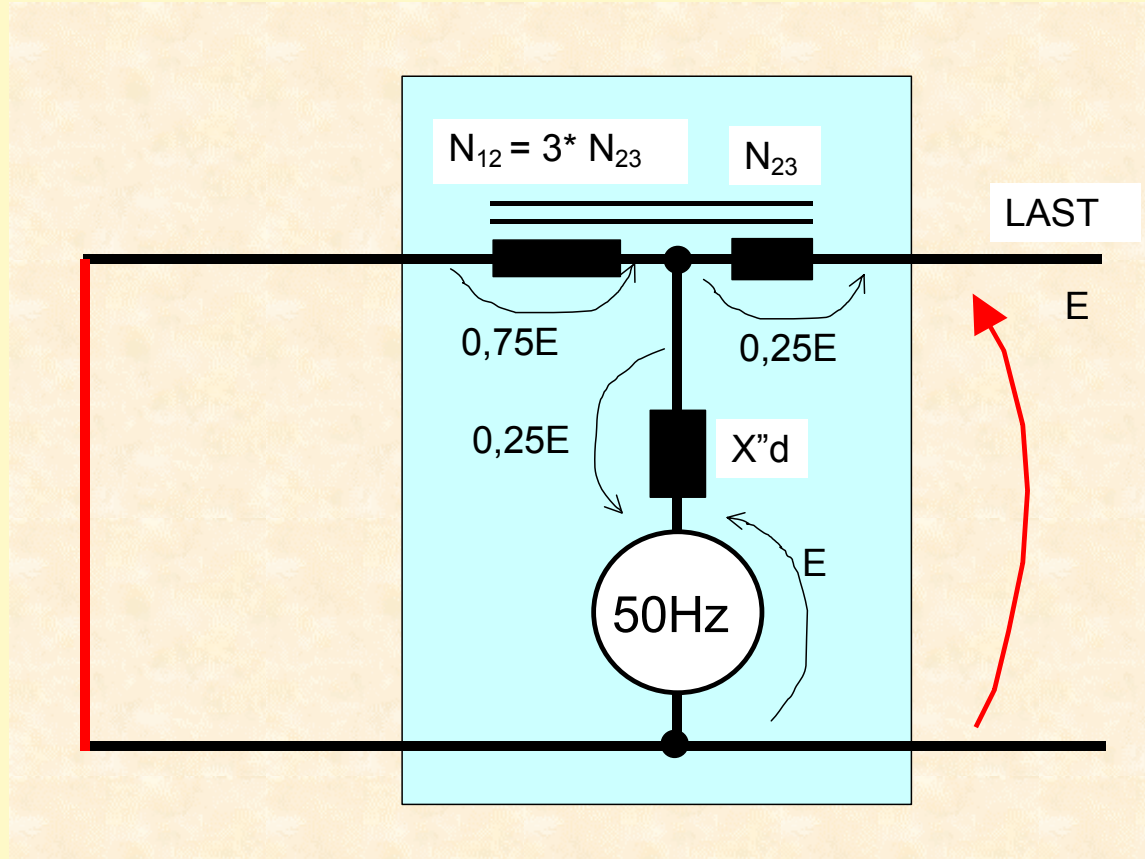
Inductiekoppeling

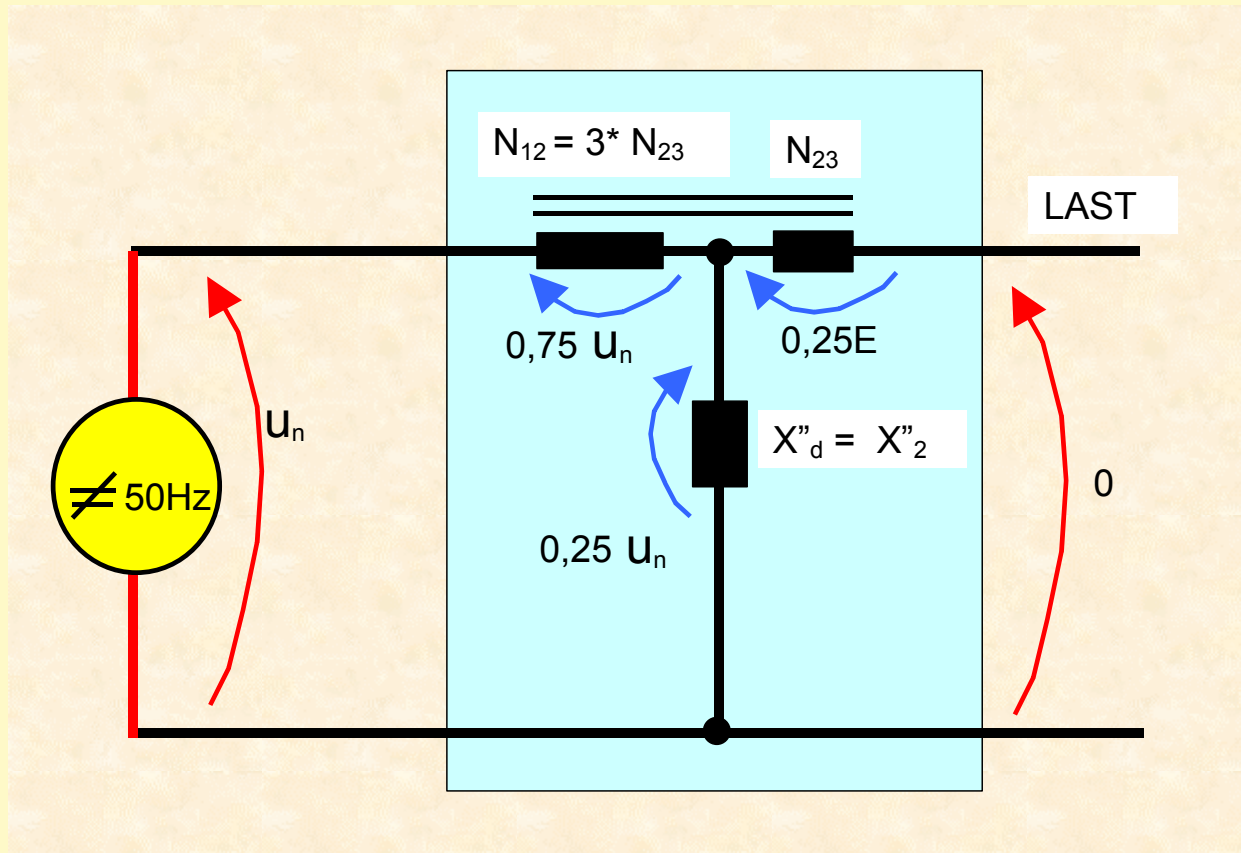
Filterwerking I

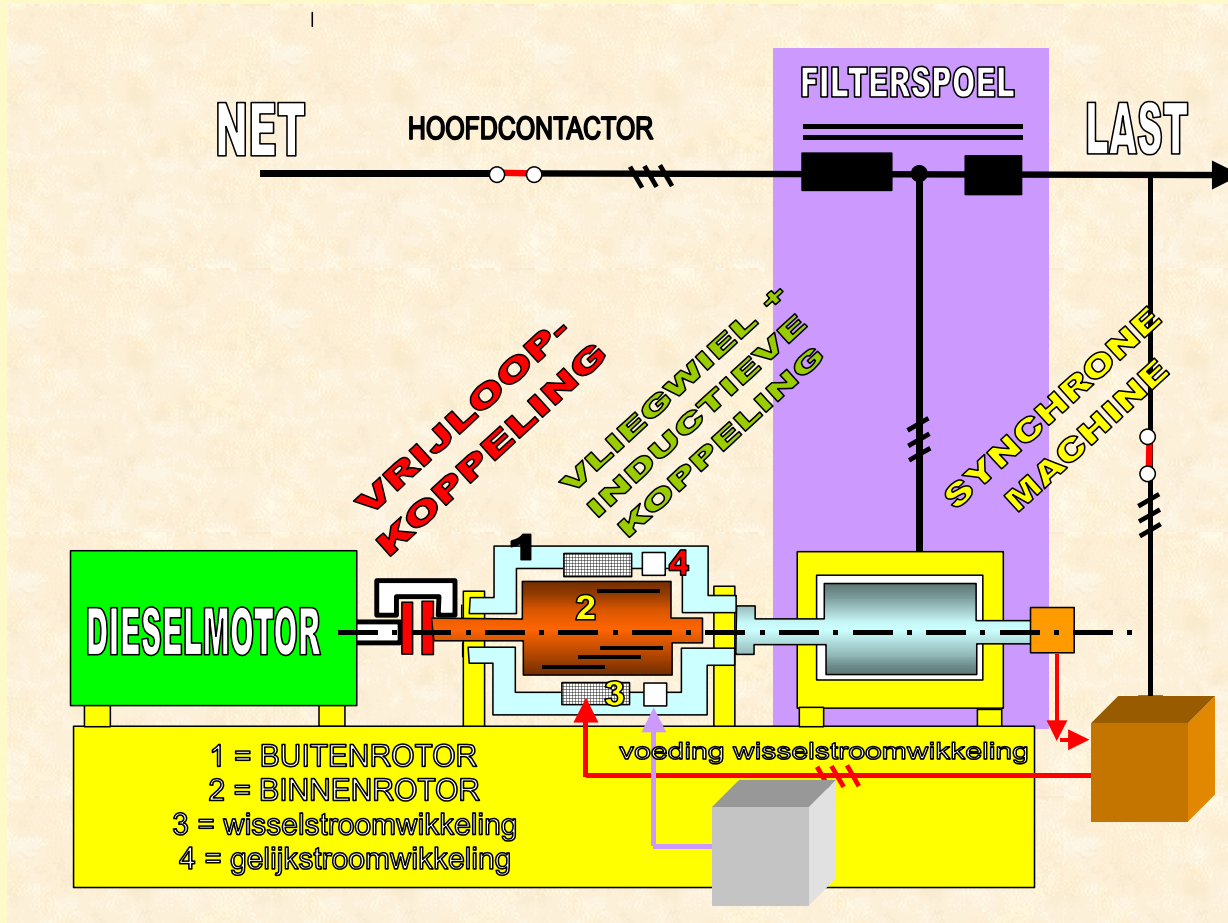
Filterwerking II

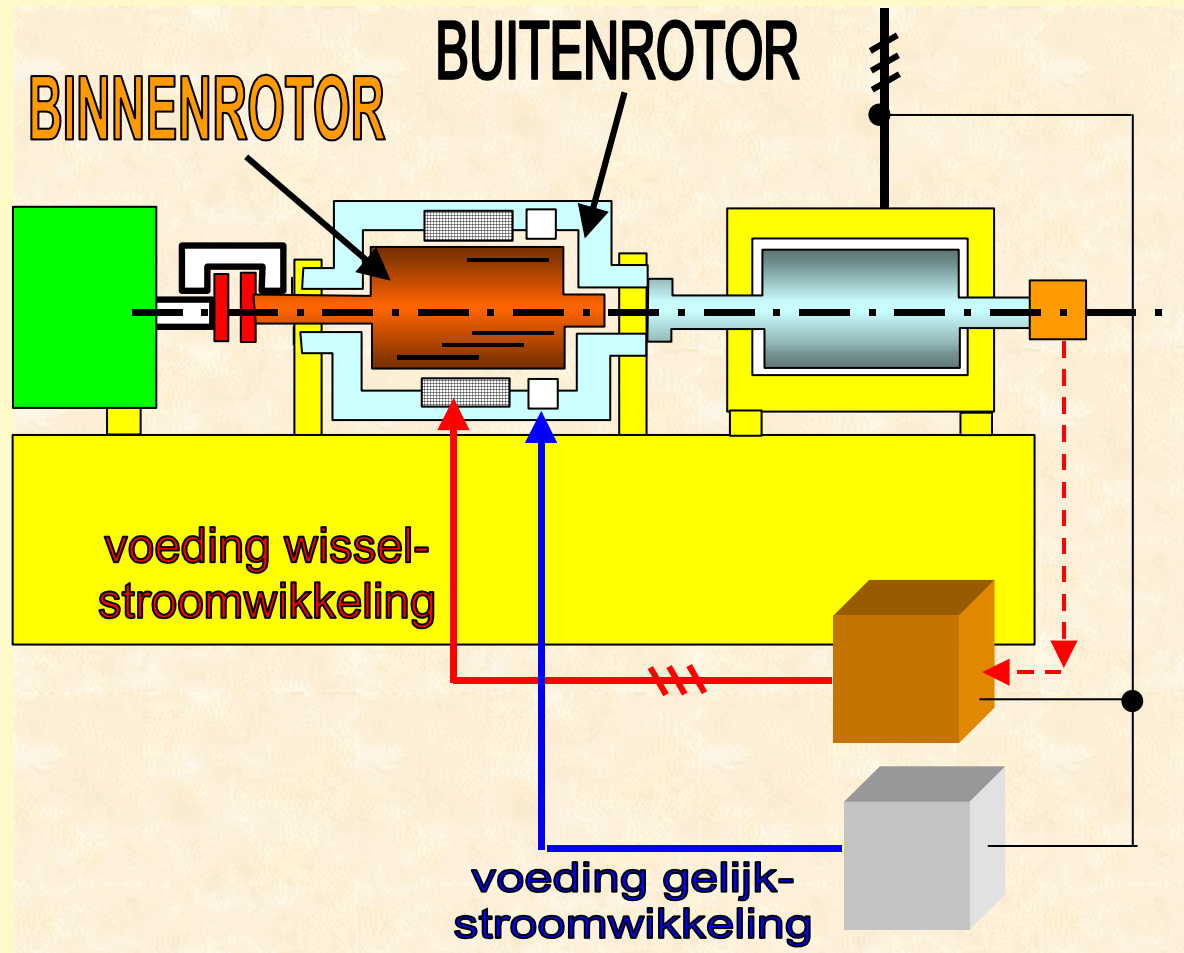
Netspanning op niet fundamentele frequentie

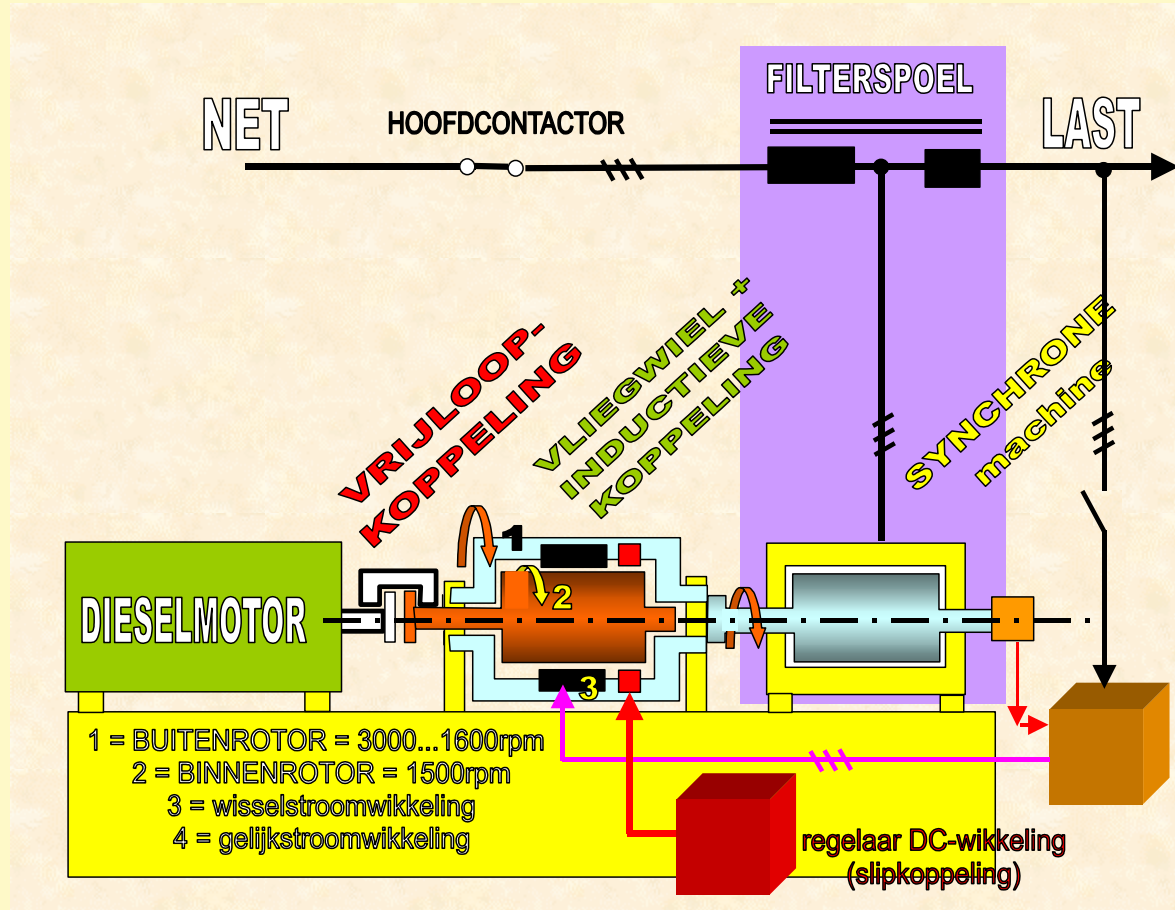
Systeemconfiguratie

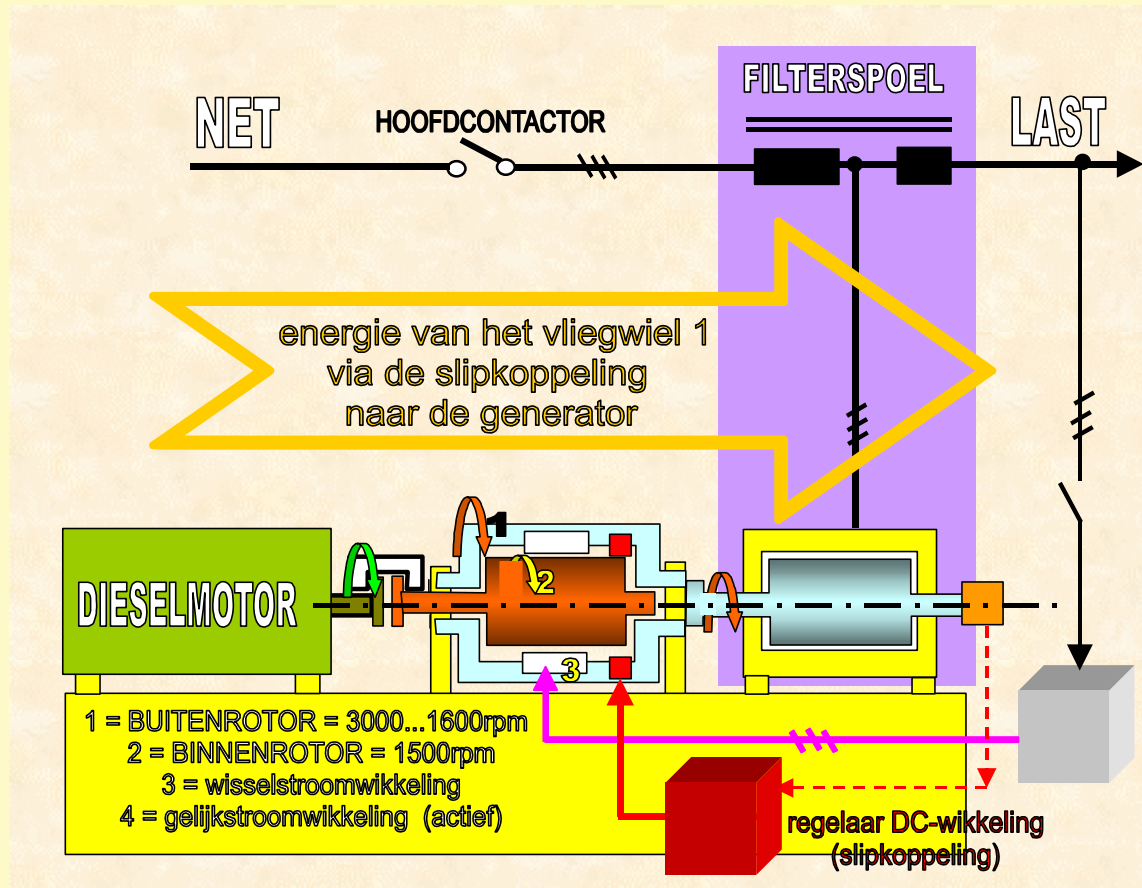
Systeem HOLEC - vliegwiel

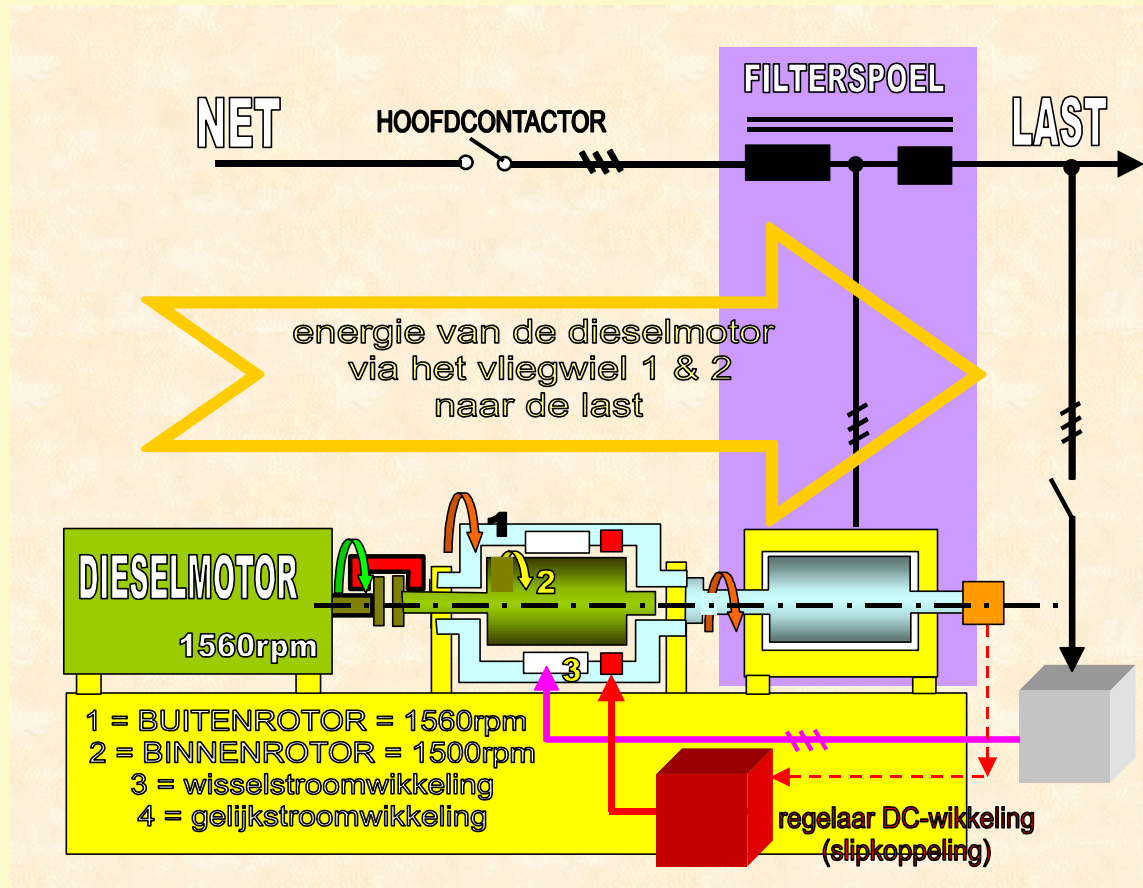
Systeem HOLEC – werking bij aanwezigheid van netspanning

Werking bij afwezigheid van netspanning

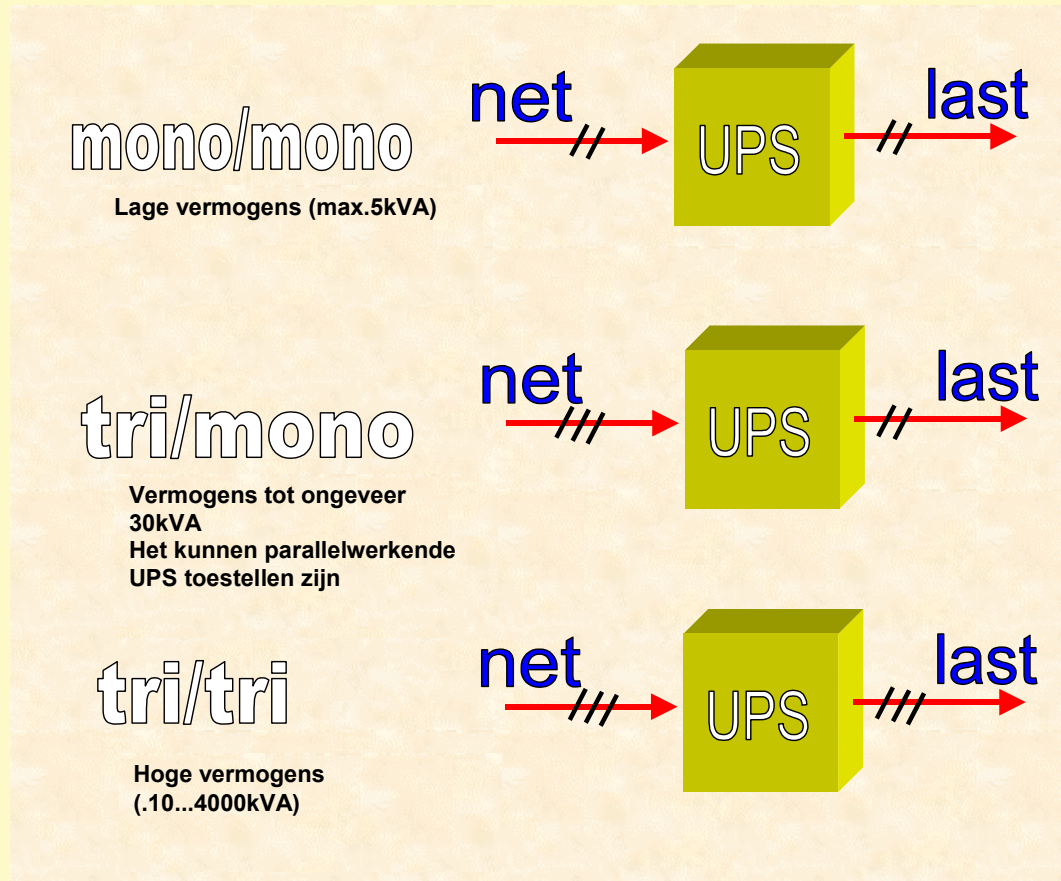
Werking bij dieselvoeding en afwezigheid van netspanning

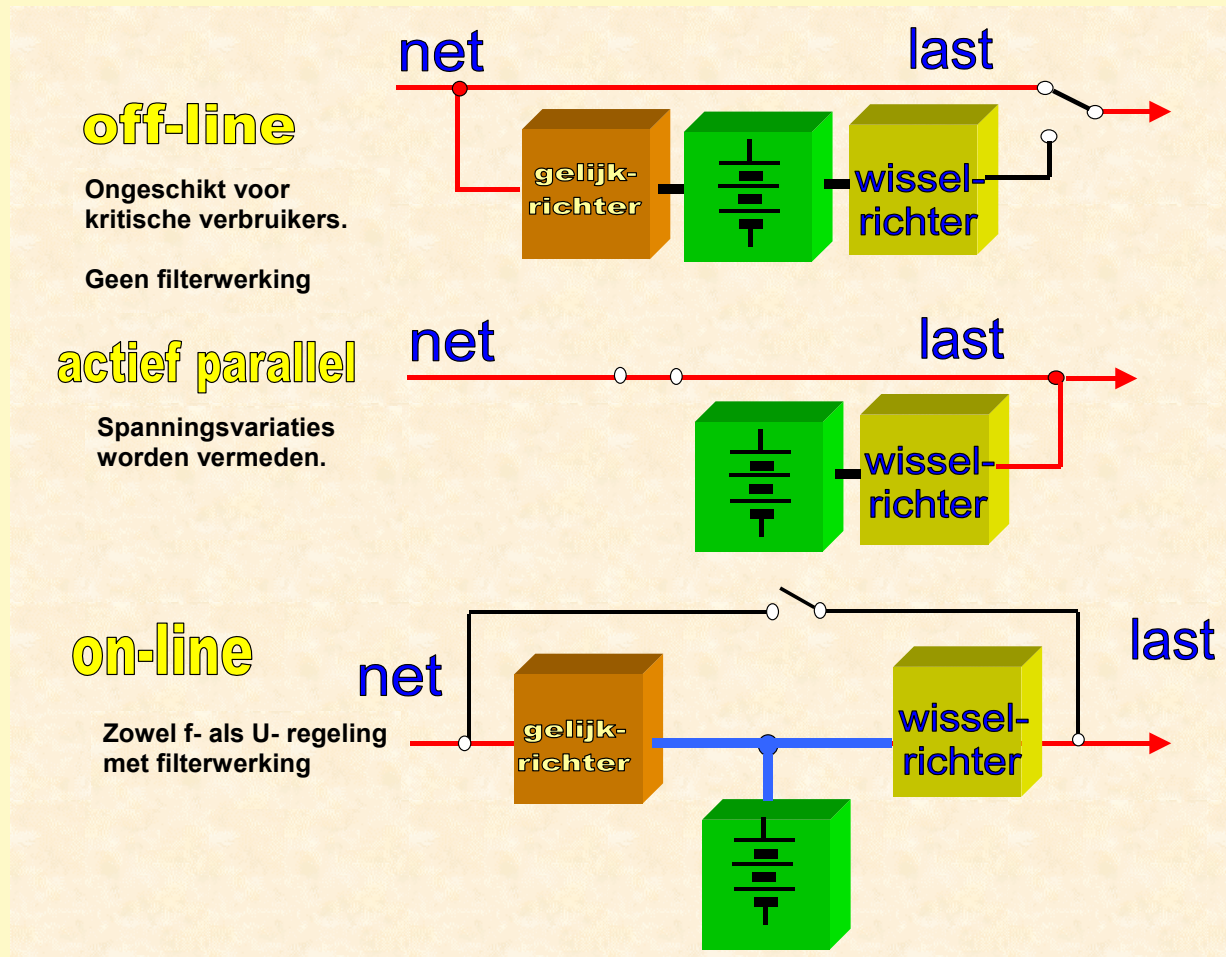
Statische UPS

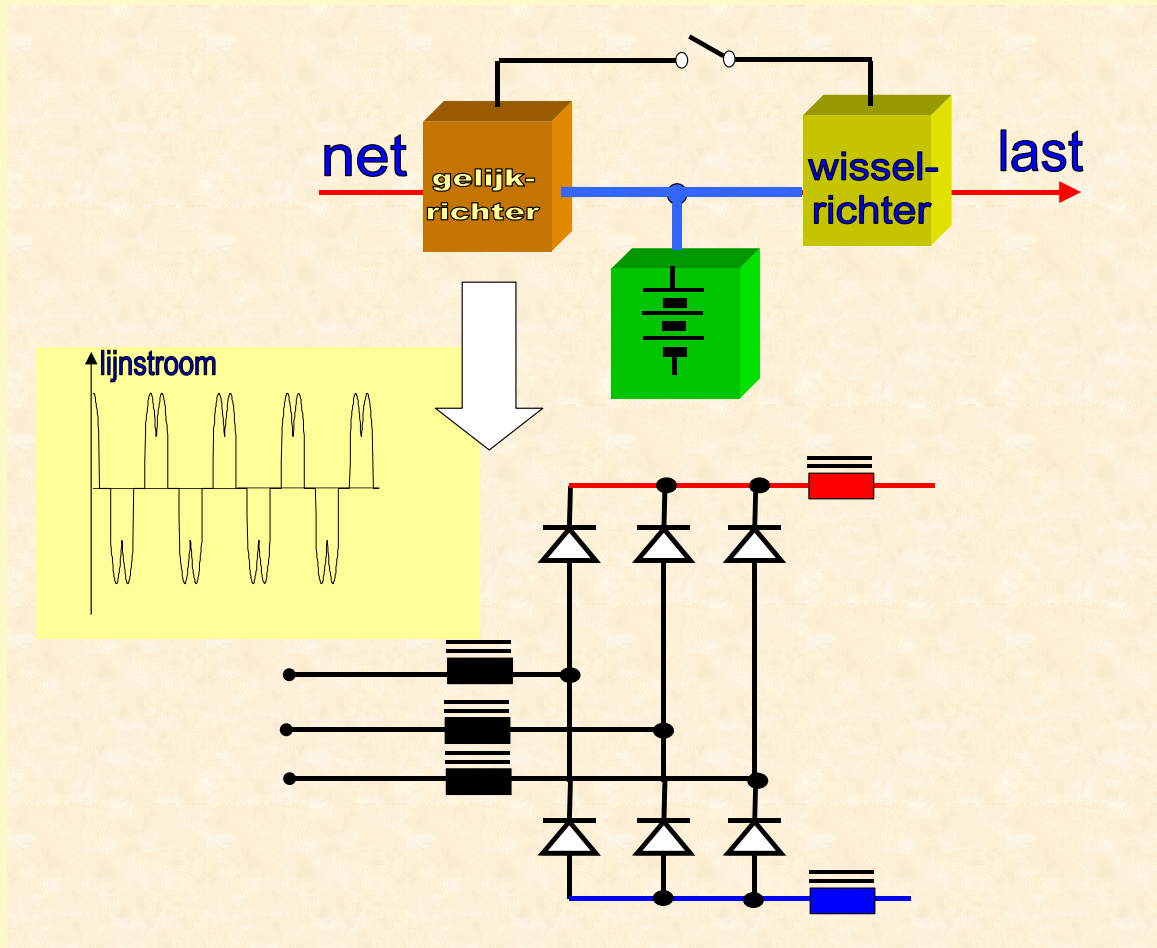
Indeling volgens het spanningssysteem

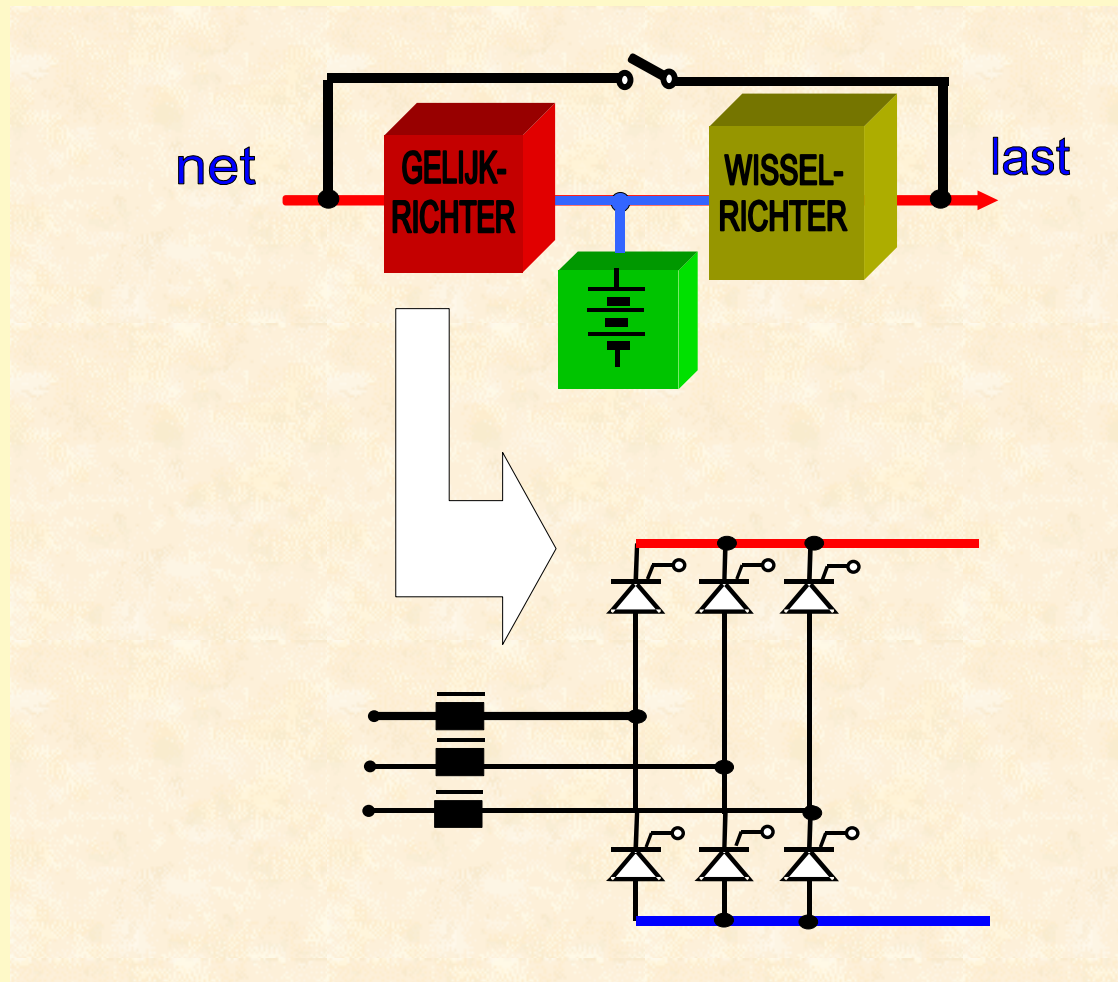
Indeling volgens de schakeling

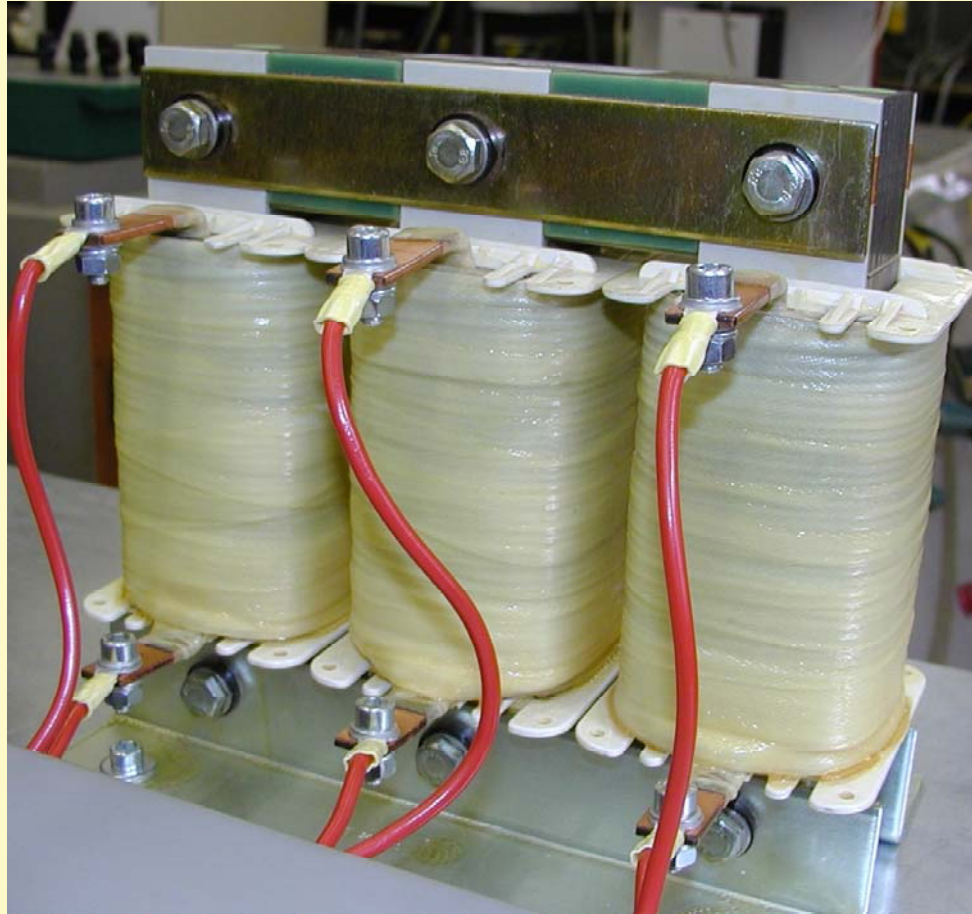
Gelijkrichter I

Gelijkrichter II

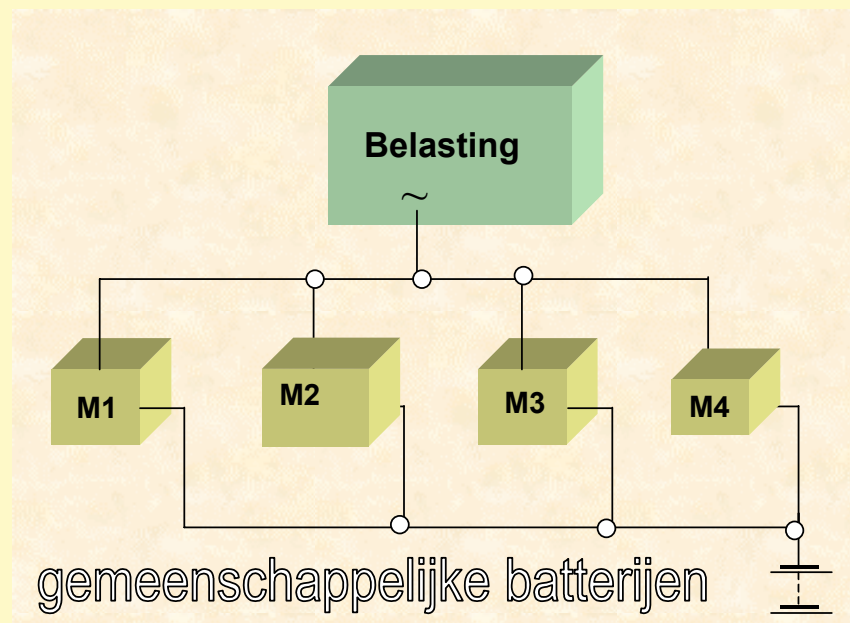
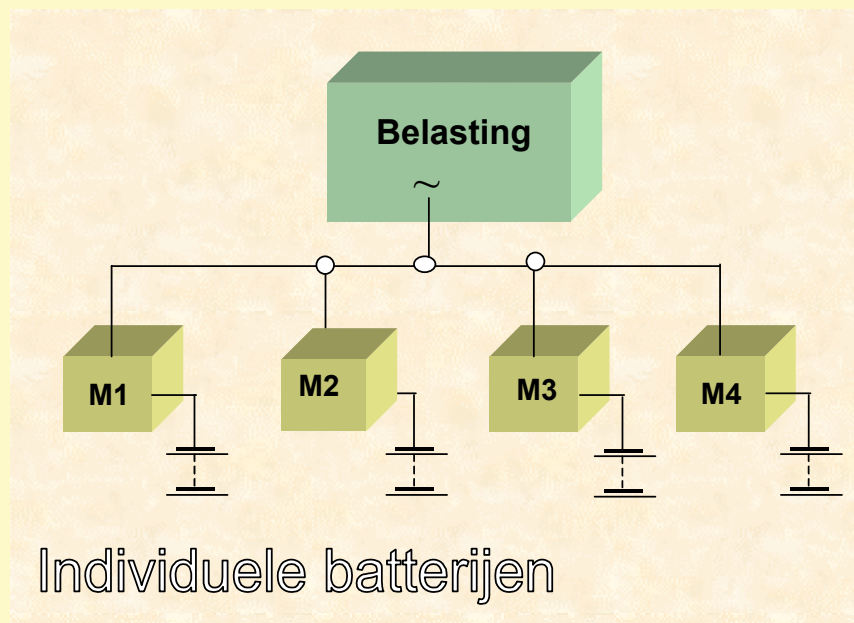
Driefasige spoel

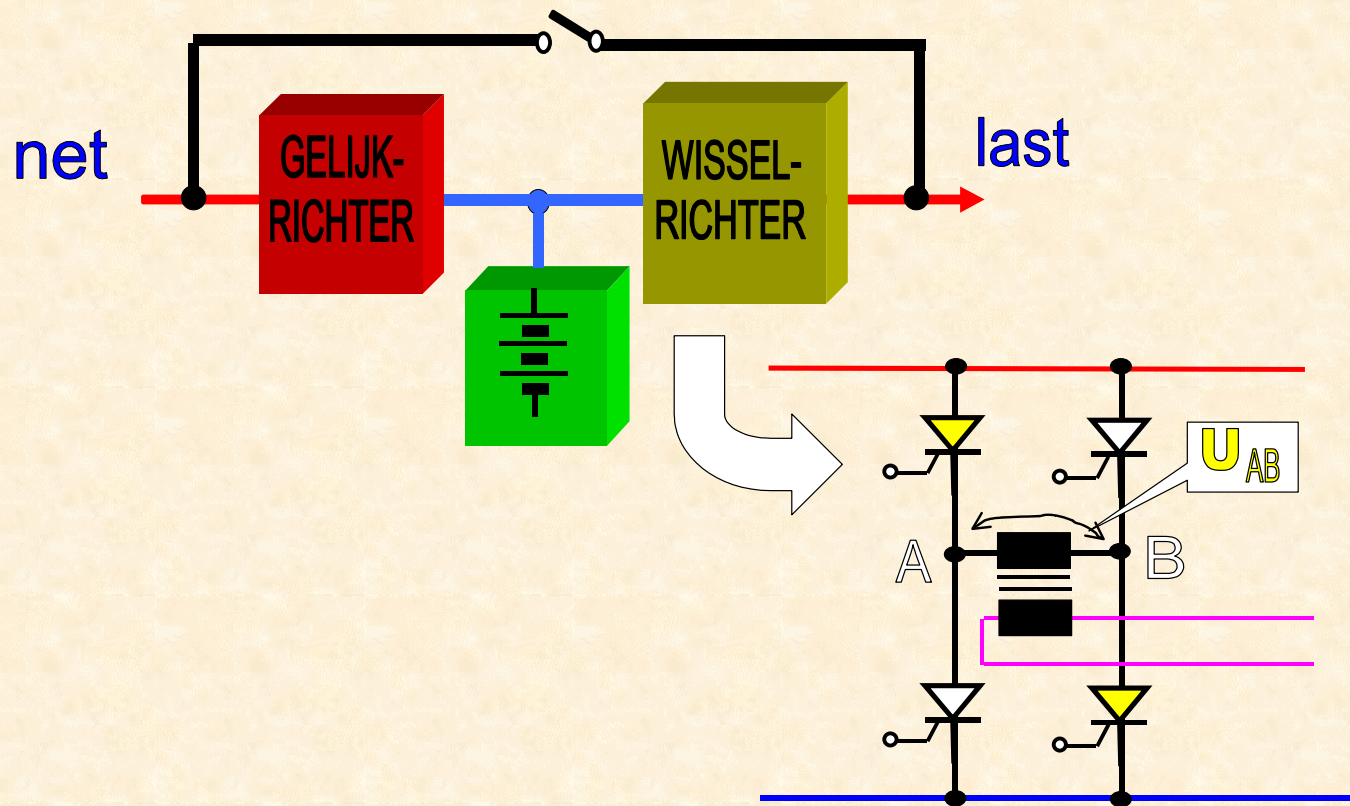
Batterijopstelling in een kast en op een rek

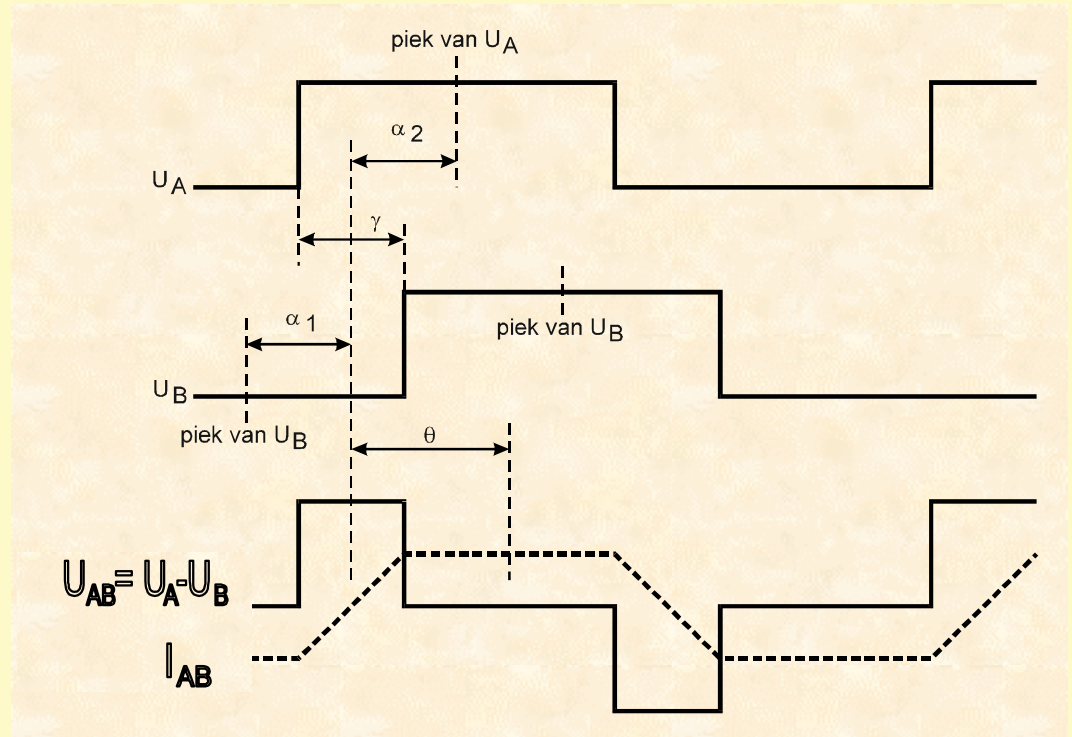
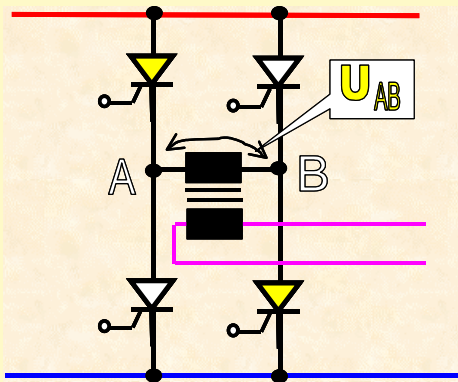
UPS-opstelling met individuele en gemeenschappelijke batterijen

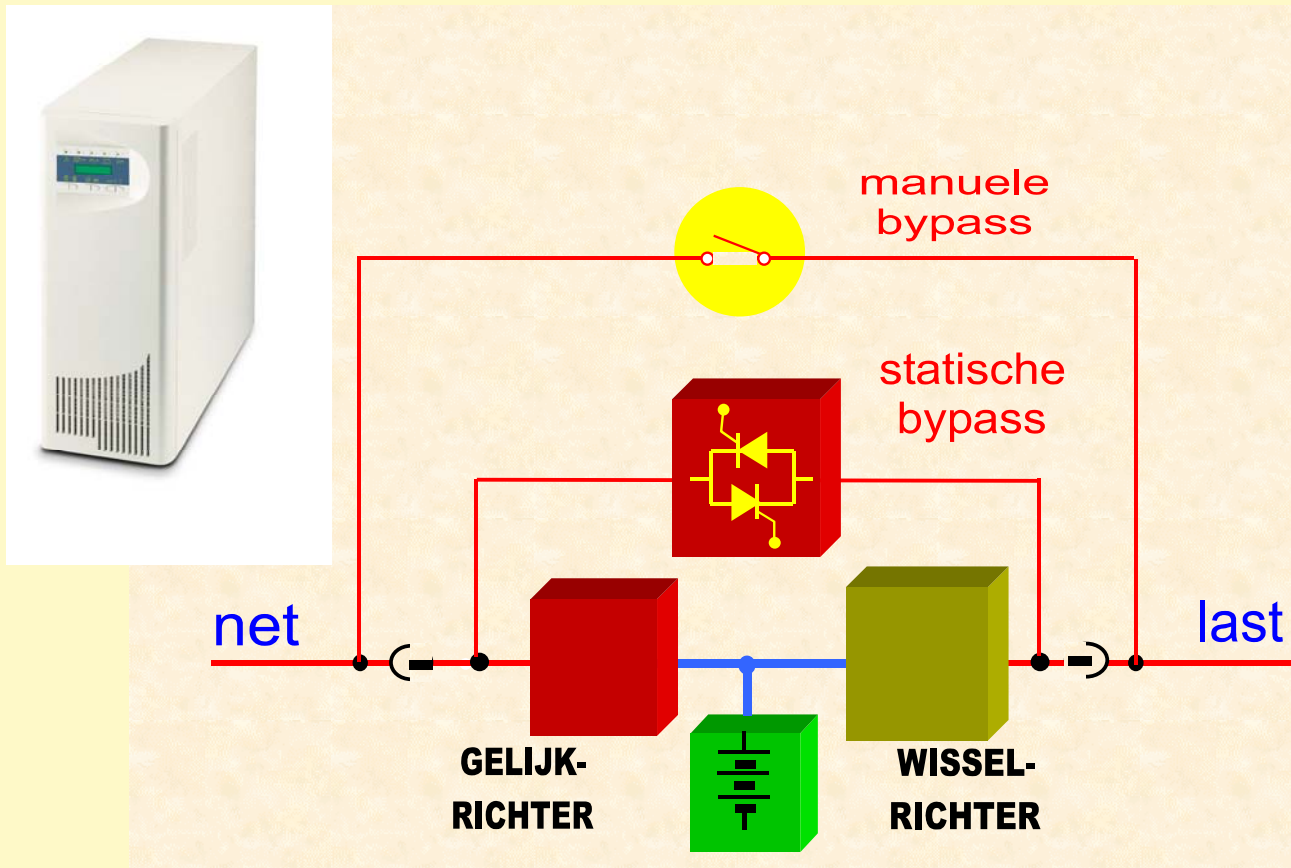
Invertor met thyristoren

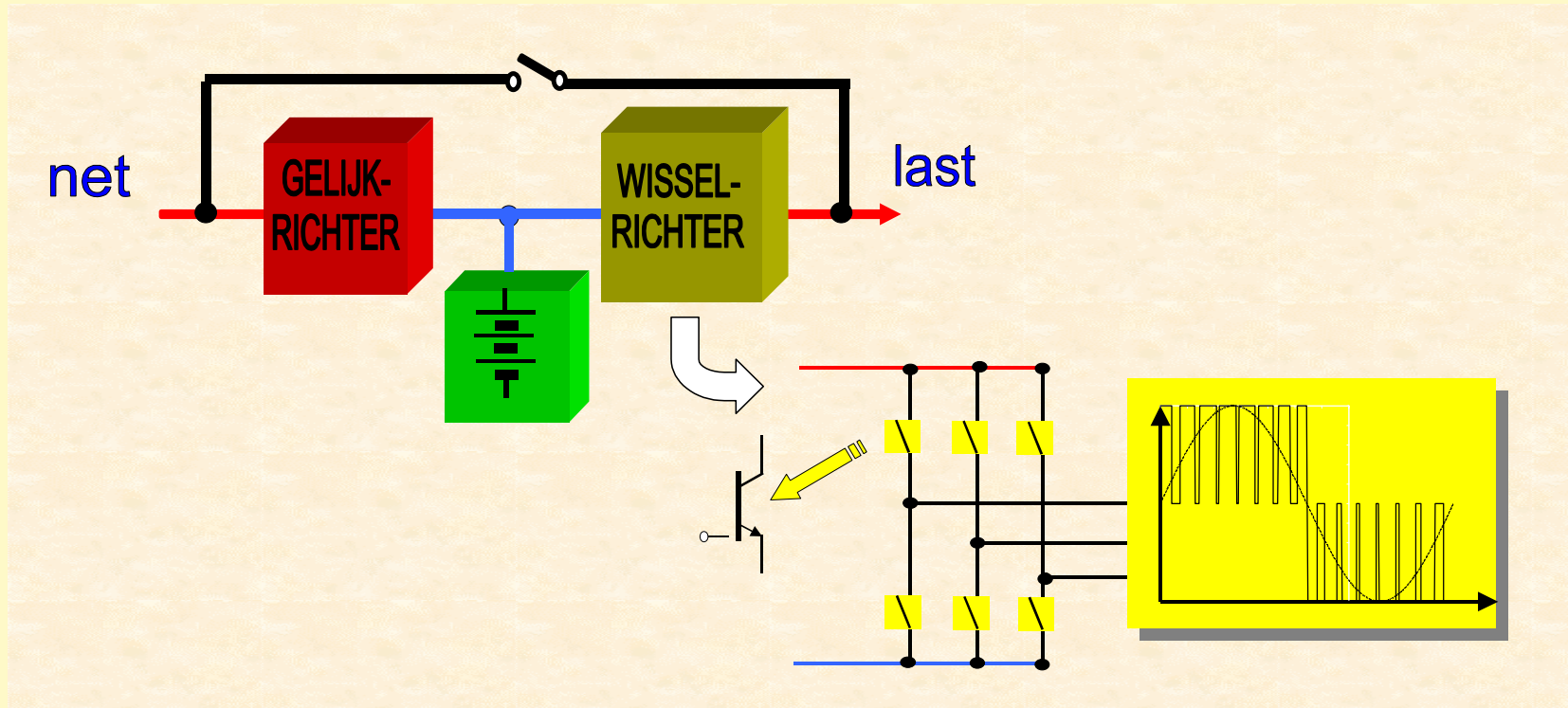
Schakelpatroon

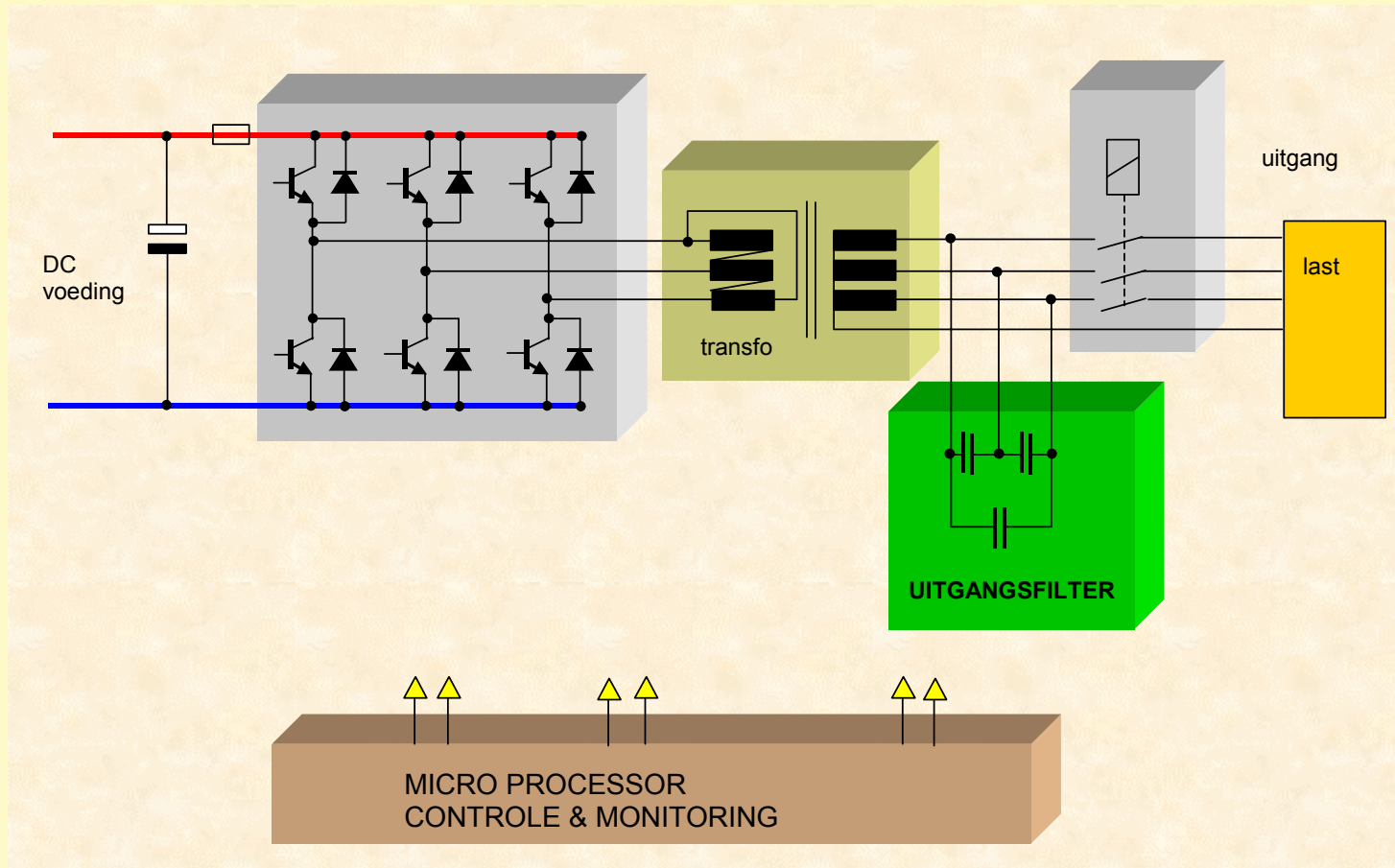
Spannings-inverter met transistoren of IGBT's

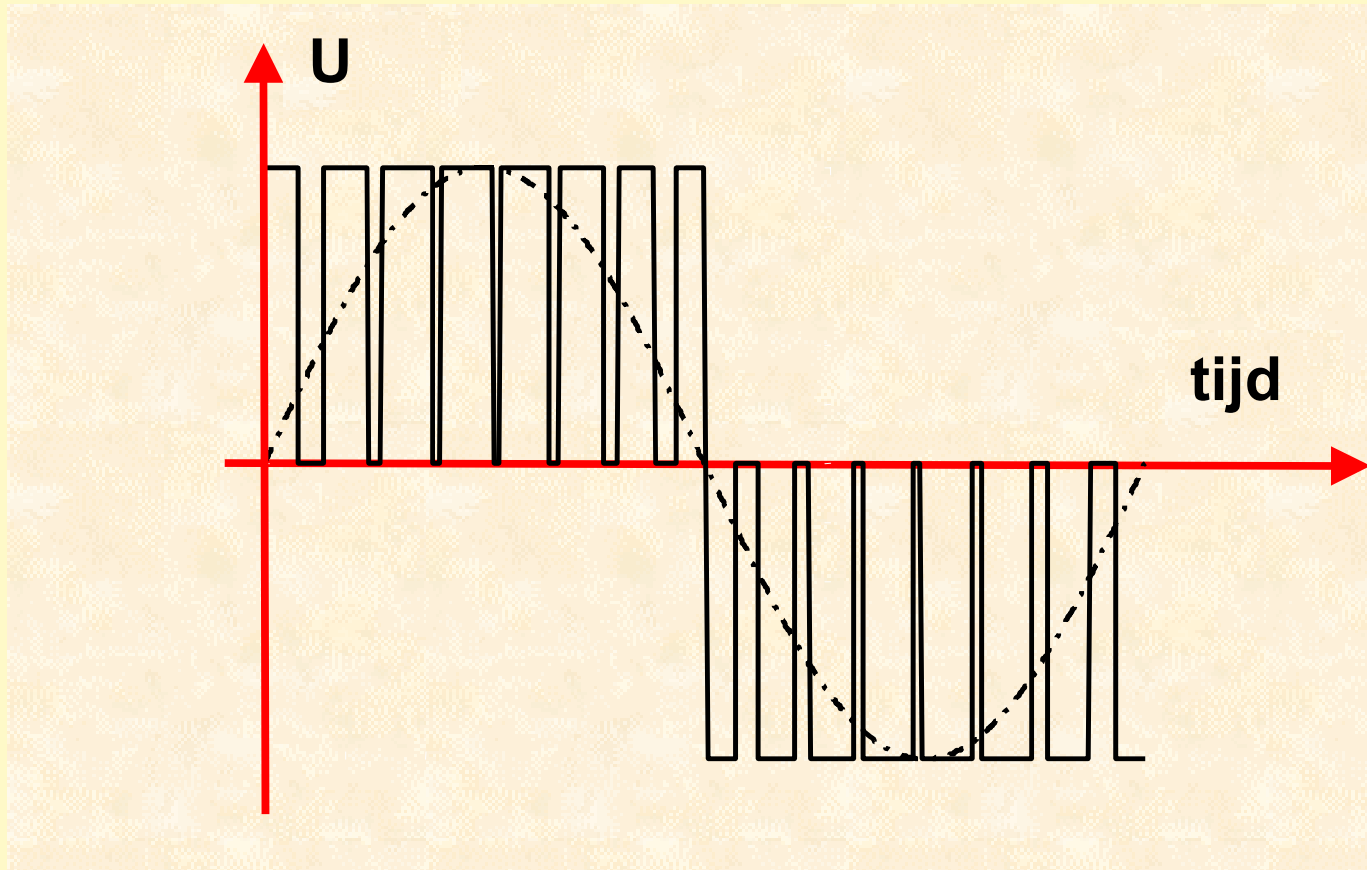
Principe van inverter brug

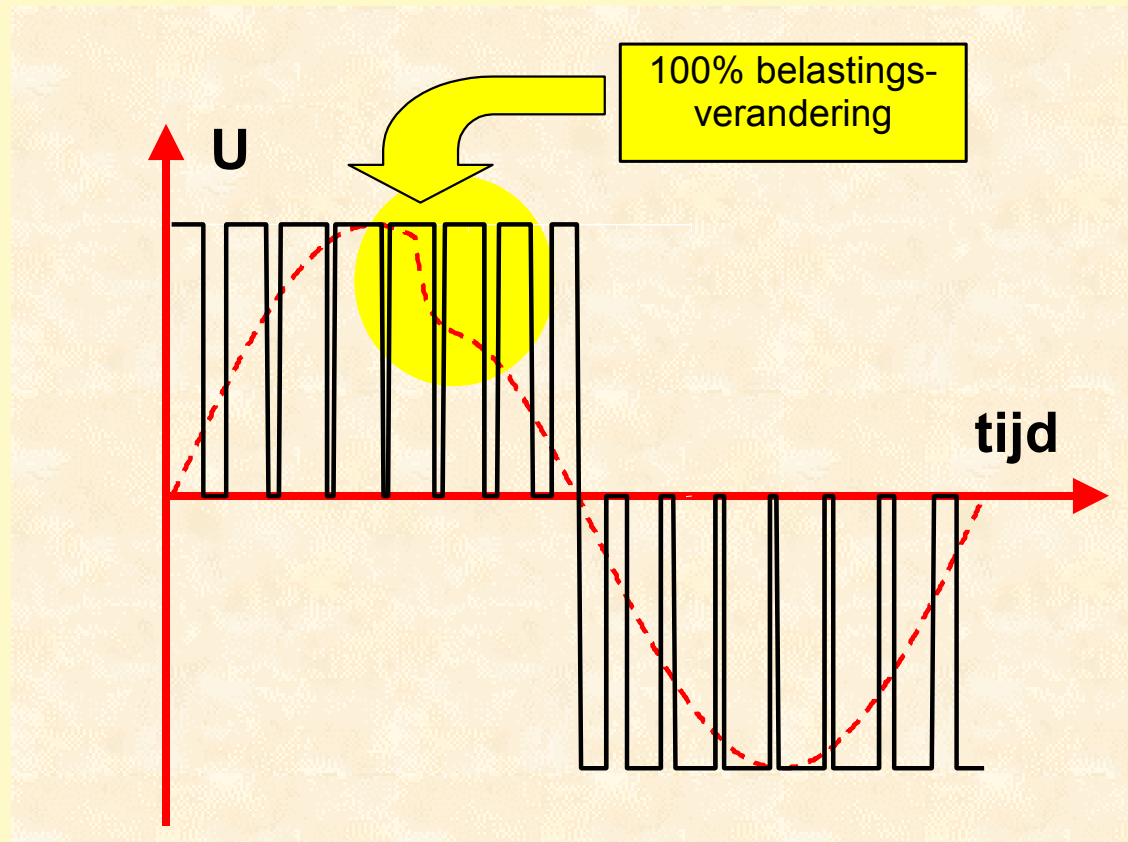
Principeschakeling van een driefasige transistor omvormer

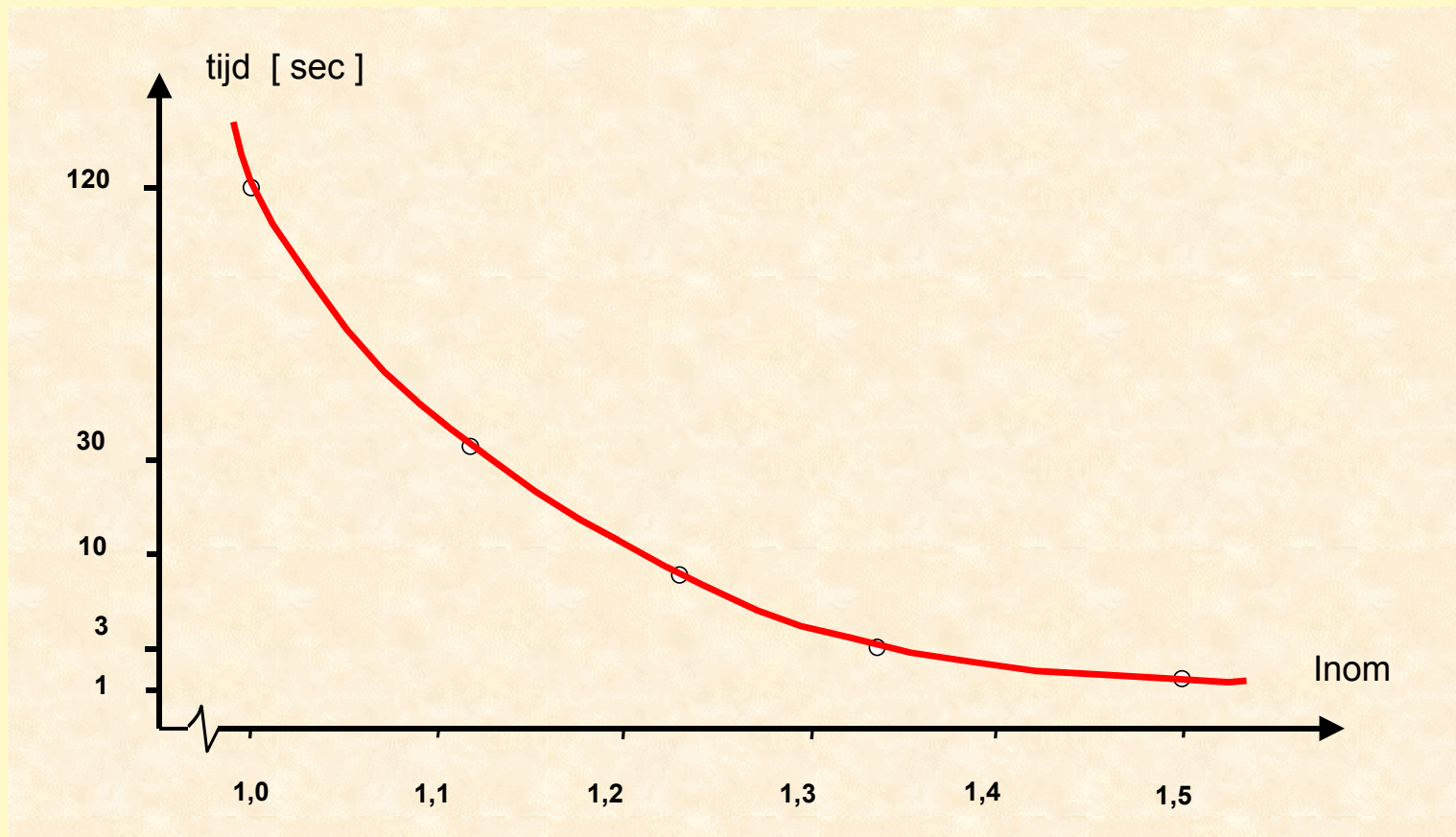
Principe van pulsbreedtemodulatie

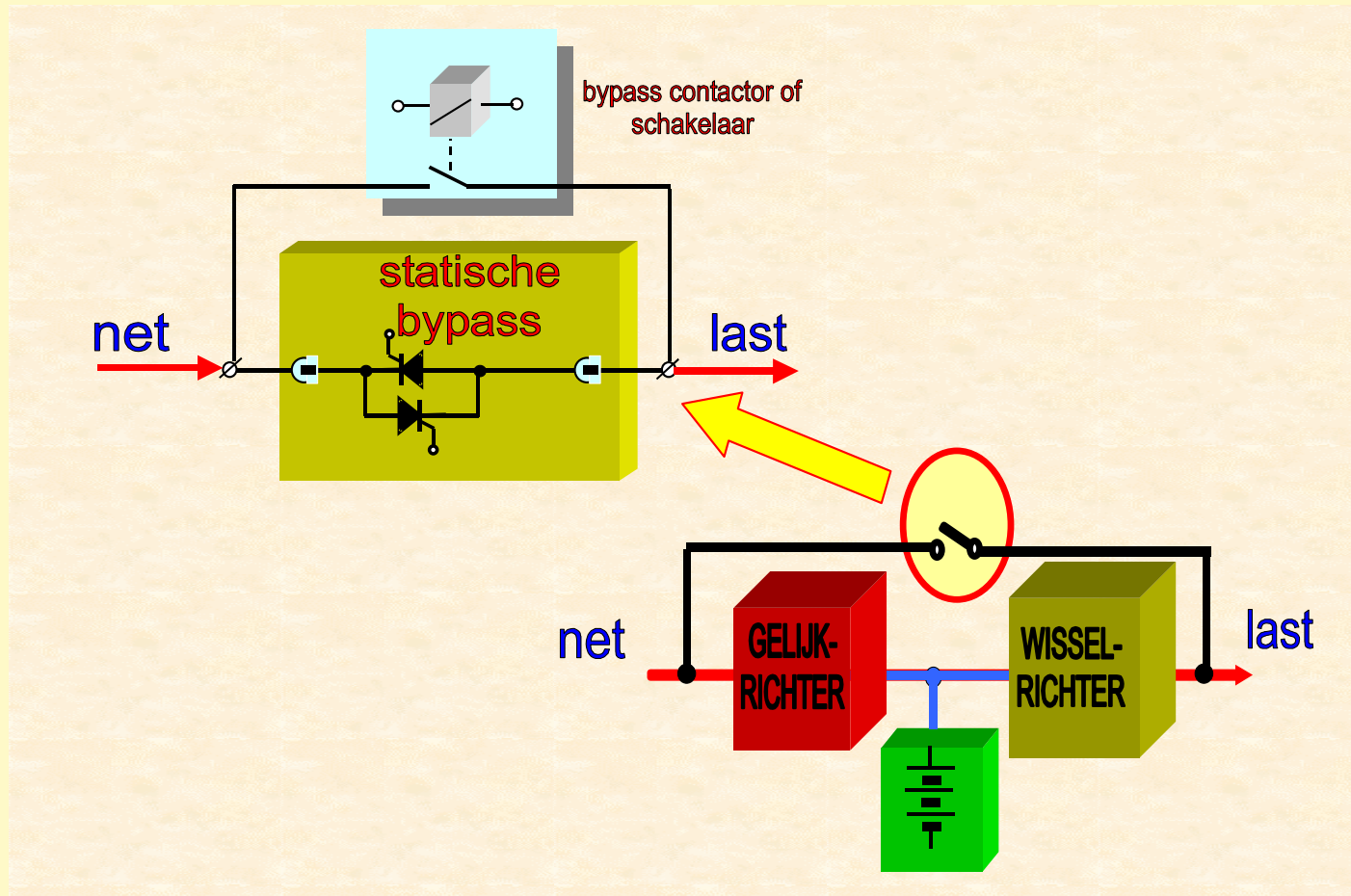
Spanningsafwijking bij 100% belastingsverandering

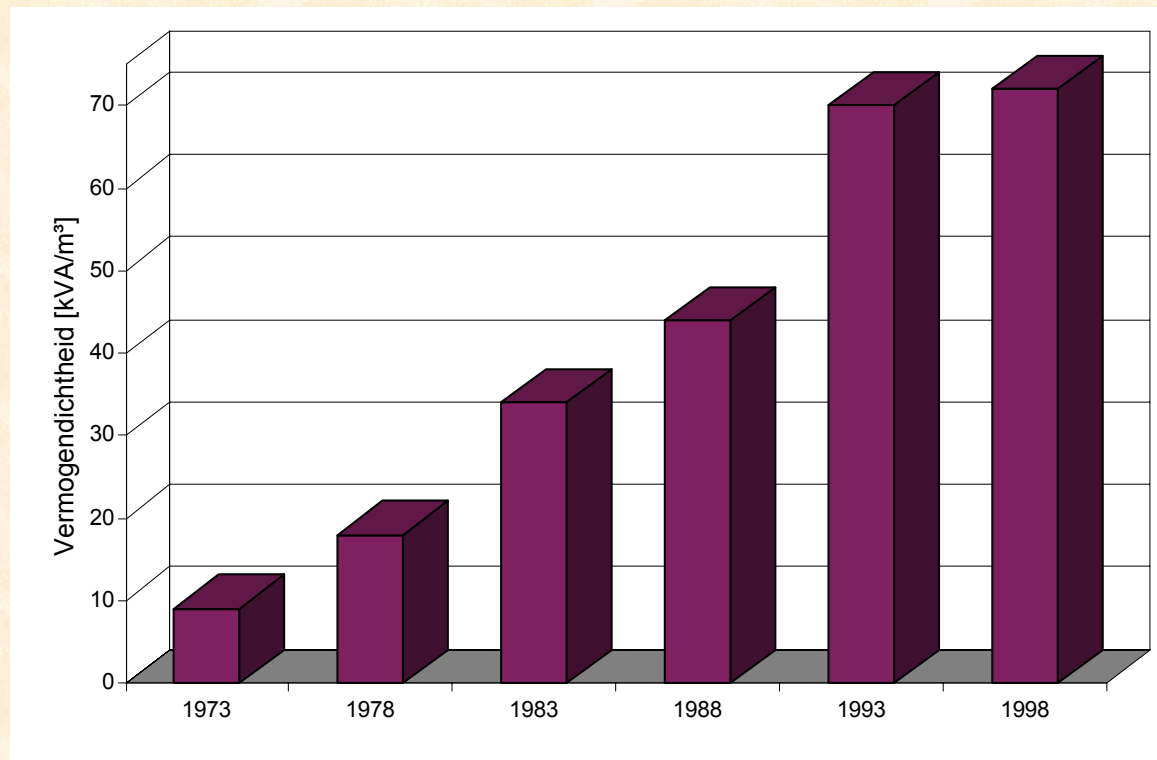
Overbelastbaarheid

Statische bypass

Evolutie in 100 kVA UPS-ontwerp gedurende 25 jaar

HOOFDSTUK 5

Betrouwbare energievoorziening: wat moet er gevoed worden

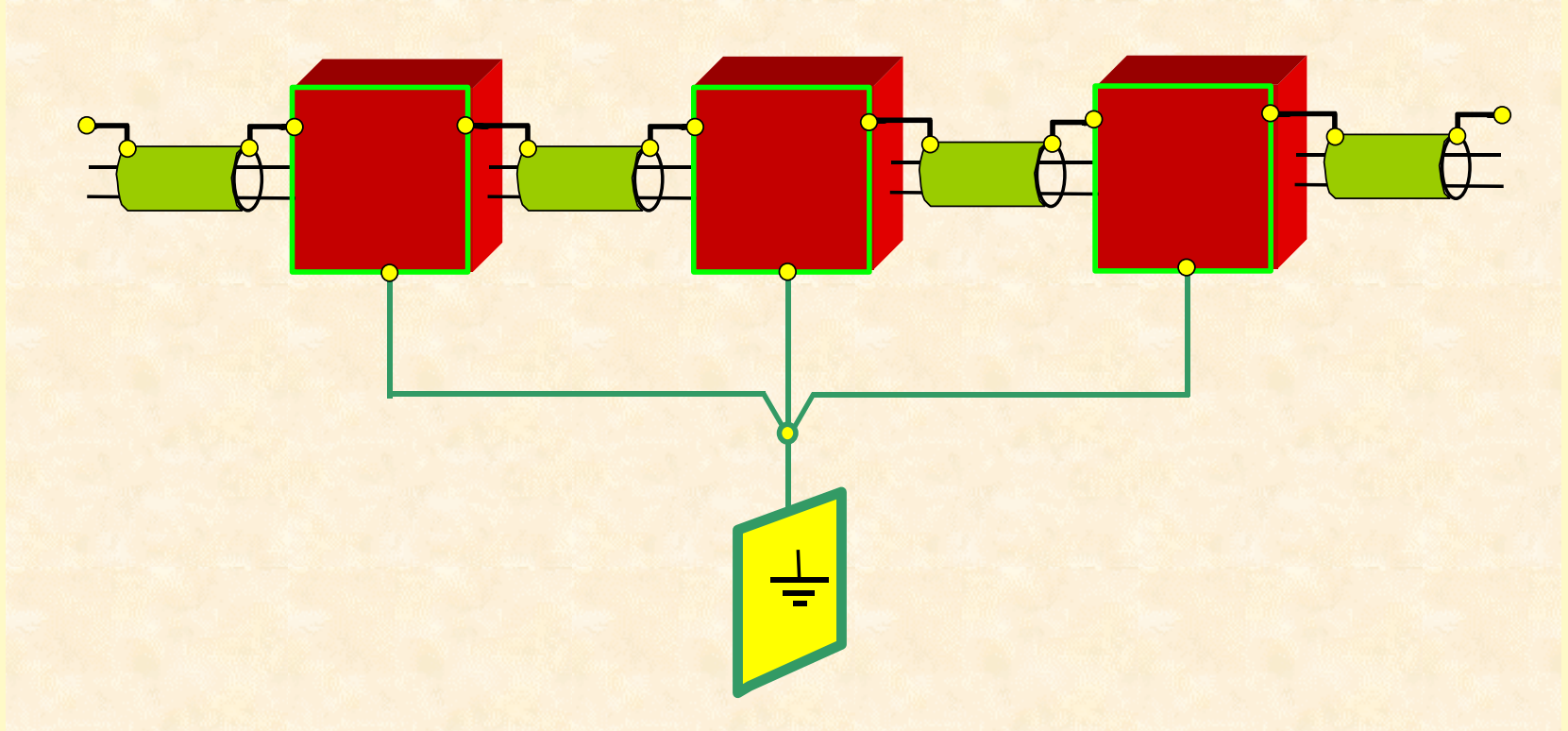
- Computersystemen
- Telefonie

HOOFDSTUK 6

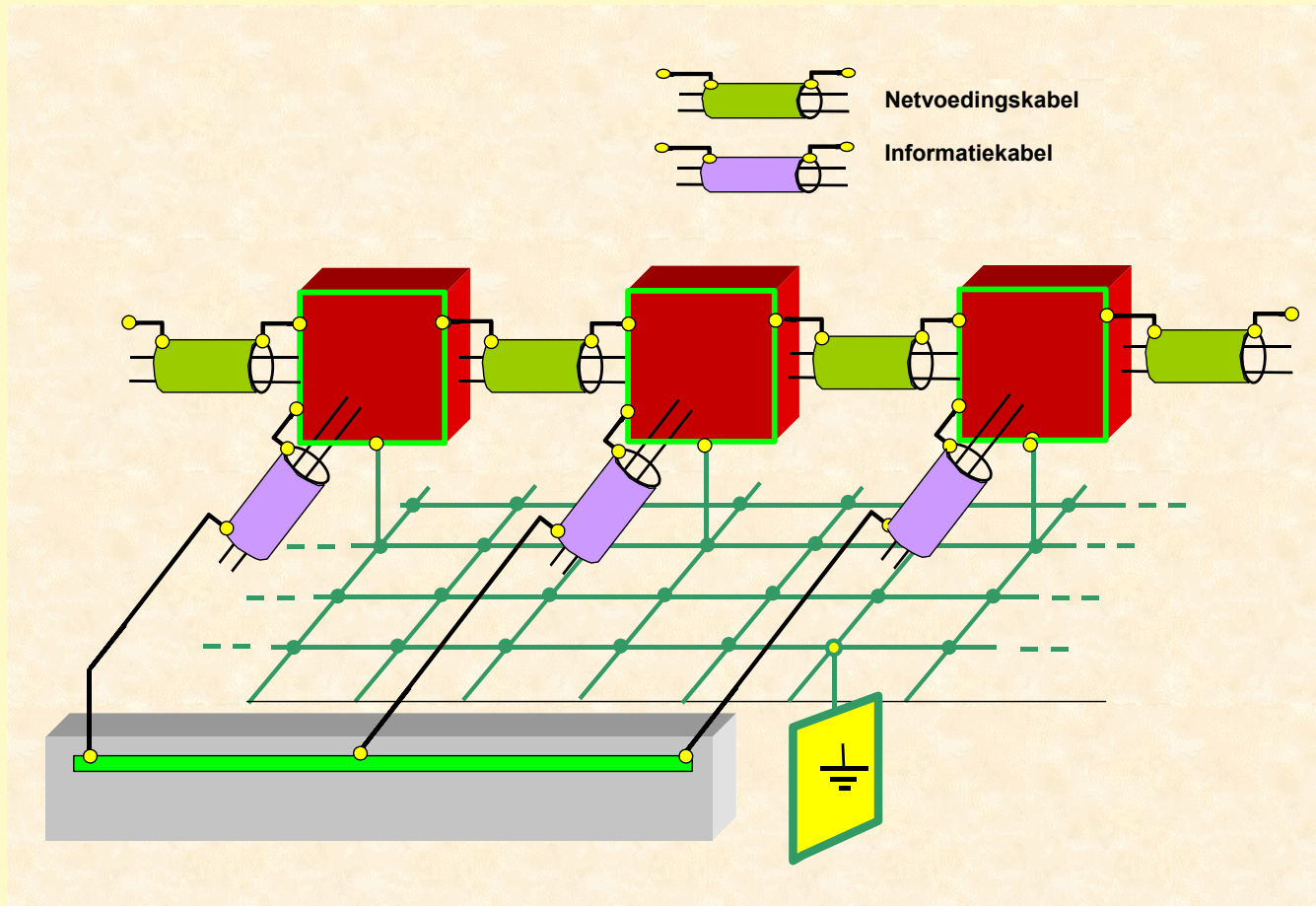
Installaties voor de tertiaire sector

1. Aardingen en equipotentialiteit
2. Afscherming van kabels
3. Keuze van de aardverbinding
4. Gevoeligheid voor elektromagnetische storingen (EMS)
5. Overspanningsbeveiligingen

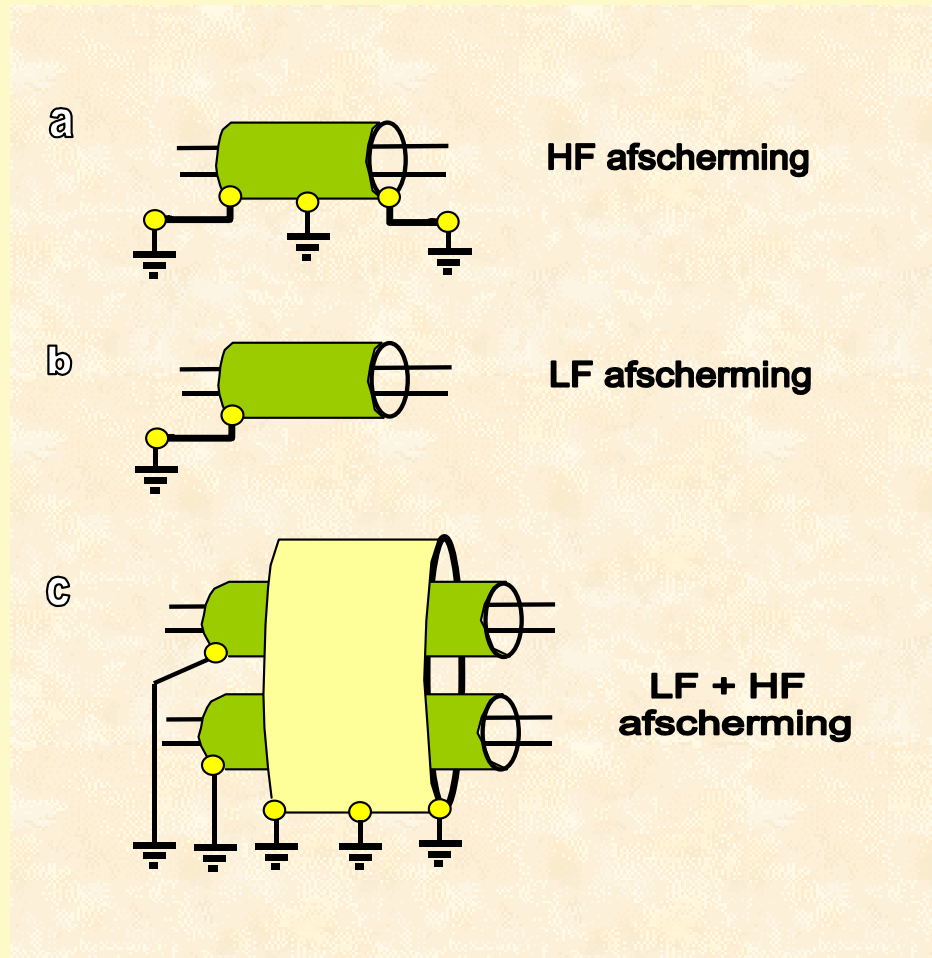
1. Aardingen en equipotentialiteit → Steraarding

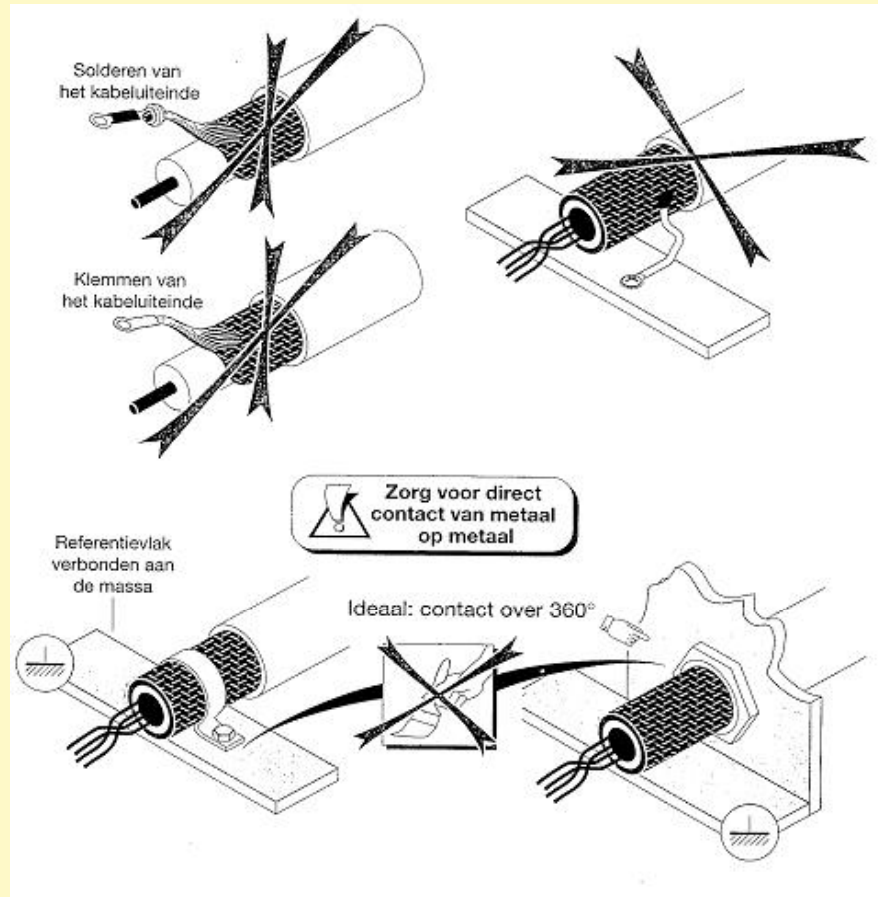
Meervoudige aardingen

2. Afscherming van kabels

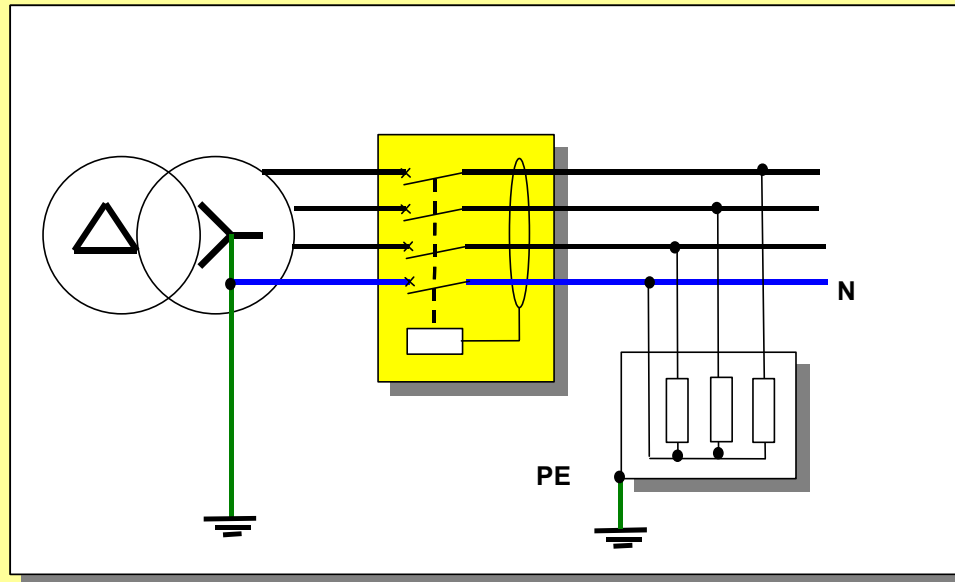

Verbinding van het kabelscherm met de aarde of toestelmassa

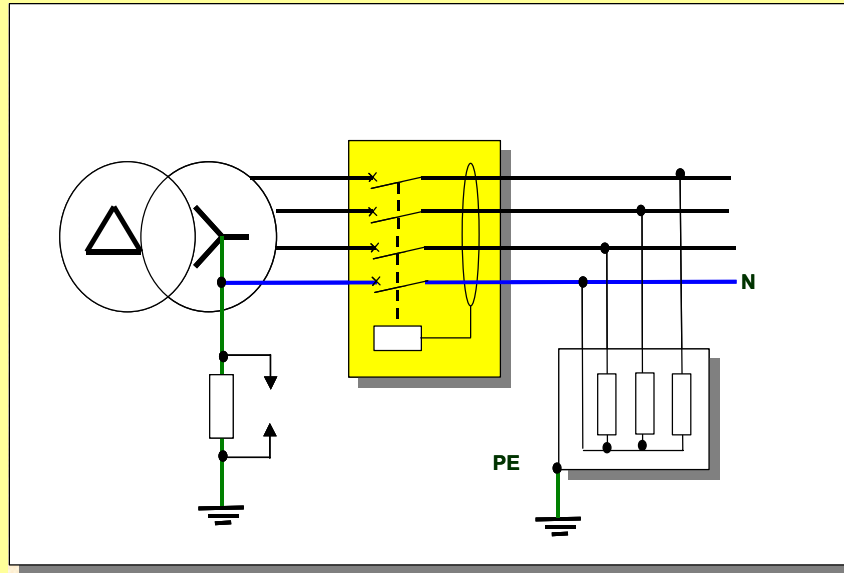
3. Keuze van de aardverbinding

TT-net

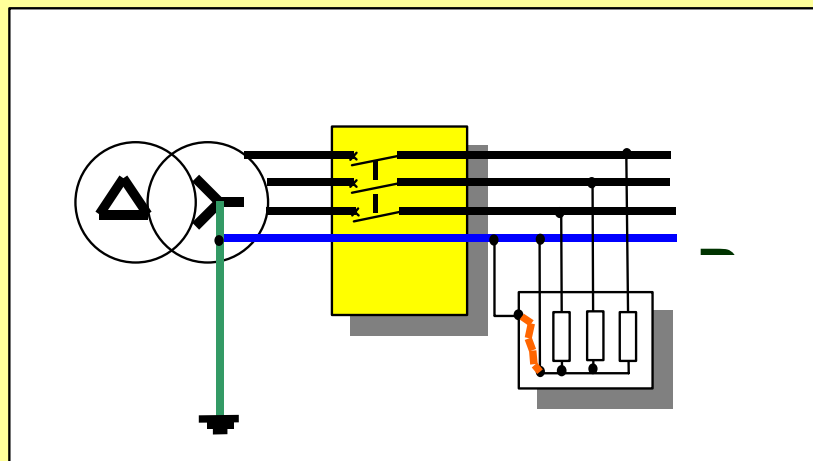
Persoons-beveiliging	<i>Brand- veiligheid</i>	Vermogen- beschikbaarheid	EMC-gedrag
•GOED → differentieel- schakelaar verplicht	•GOED	•GOED → differentieel- schakelaar verplicht	•GOED → Zorgen voor goede bliksemafleider •

IT-net

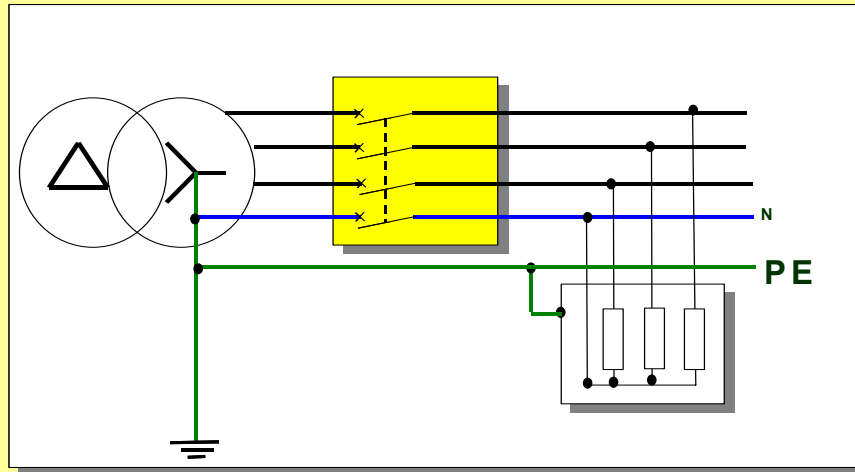
Persoons-beveiliging	Brand- veiligheid	Vermogen- beschikbaarheid	EMC-gedrag
•GOED•differentieel-schakelaar NIET verplicht → plaatsen kort bij de gebruiker.	•GOED	•ZEER GOED•Bij een eerste aardfout volgt er geen uitschakeling van de voeding.	•GOED maar met beperking → Commonmode filters kunnen niet gebruikt worden.

TN-C-net

Persoons-beveiliging	Brand- veiligheid	Vermogen- beschikbaarheid	EMC-gedrag
•GOED •differentieel-schakelaar NIET mogelijk.	•SLECHT •Hoge stromen in de PEN geleider. •Verboden in ruimte met explosiegevaar	•GOED	• SLECHT • Er vloeien stromen in de massa's en de PEN-geleider •Bovendien is er een lus met een groot oppervlak •Daardoor storingen !

TN-S-net

Persoons-beveiliging

**Brand-
veiligheid**

Vermogen-
beschikbaarheid

EMC-gedrag

- GOED
- Er is een aardingspunt!
- Differentieel-schakelaar NIET mogelijk.

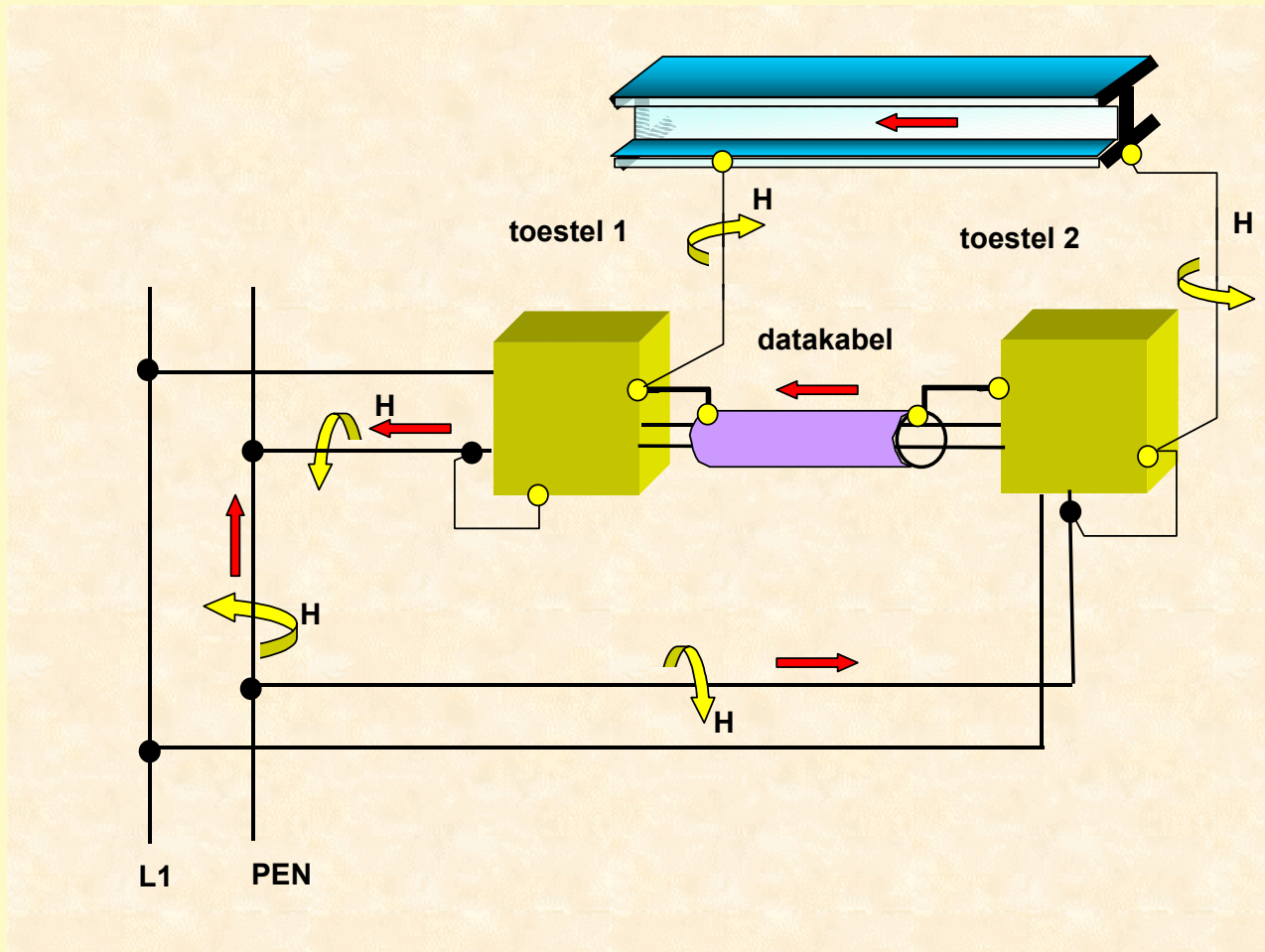
- SLECHT
- Differentieel-schakelaar van 500 mA plaatsen

- GOED

- ZEER GOED
- Hoge foutstromen in de PE
-

4. Gevoeligheid voor elektromagnetische storingen (EMS)

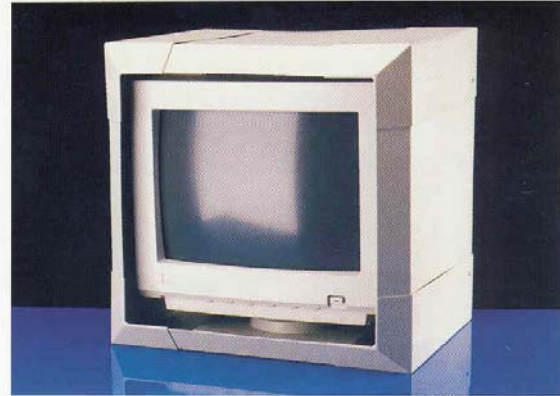
Stroom buiten de PEN-geleiders

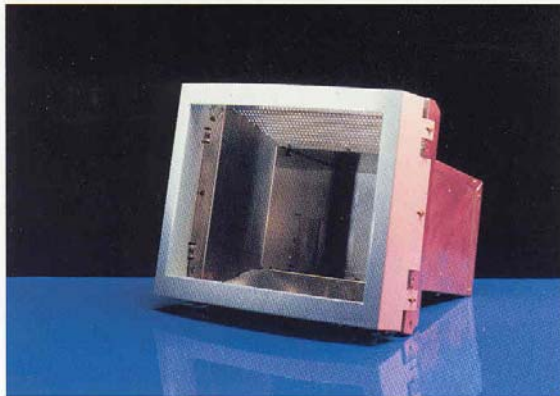
Monitor afschermingen

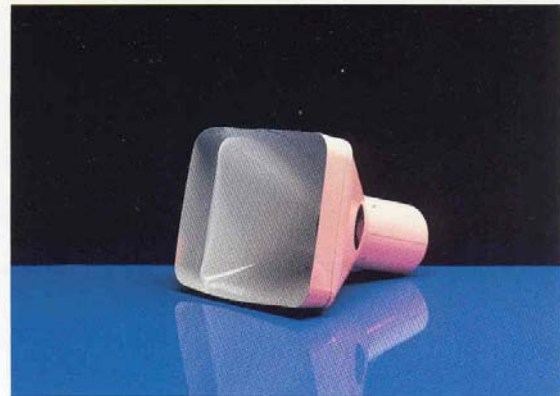
Exterior housing VARIO

Exterior housing FLEXI

Appliance integrated shielding

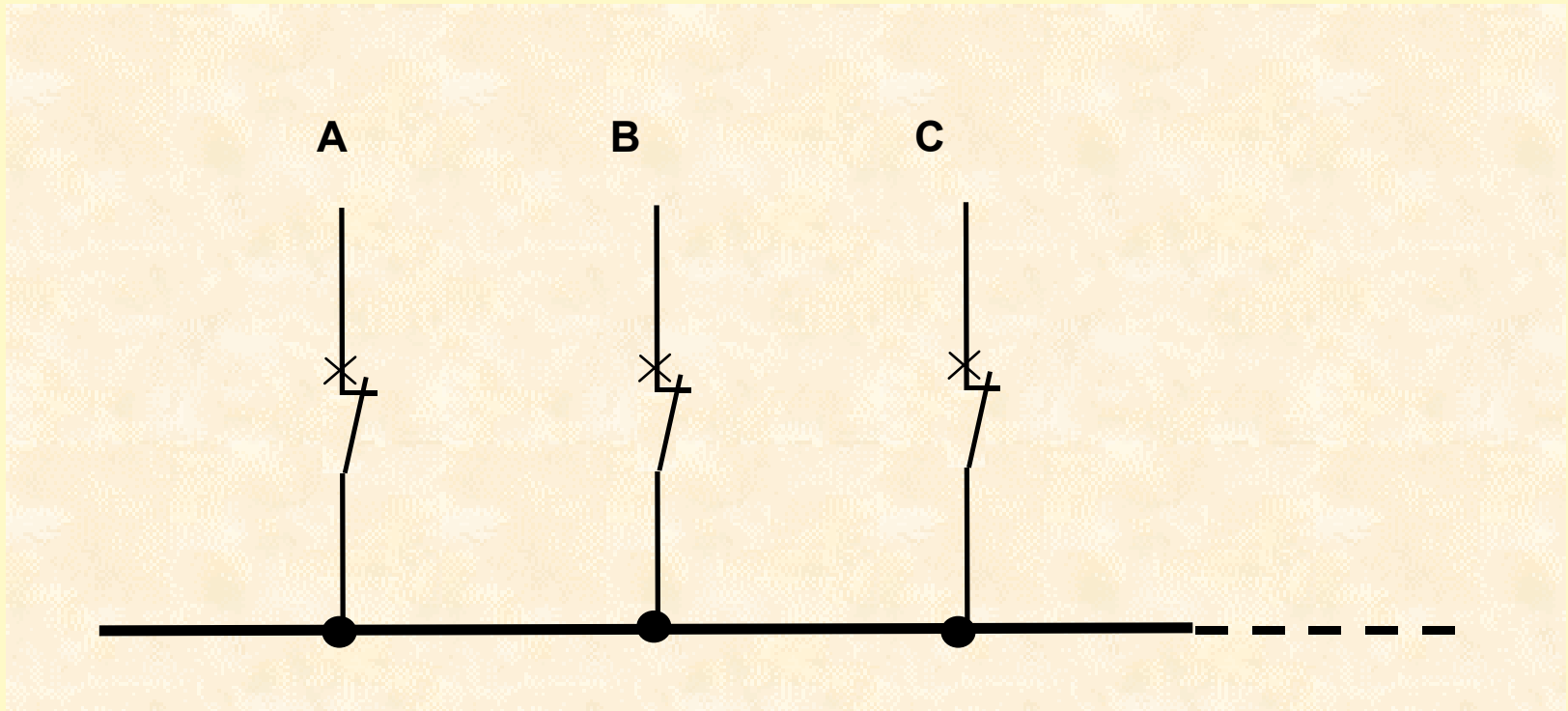

Tube proximity shielding

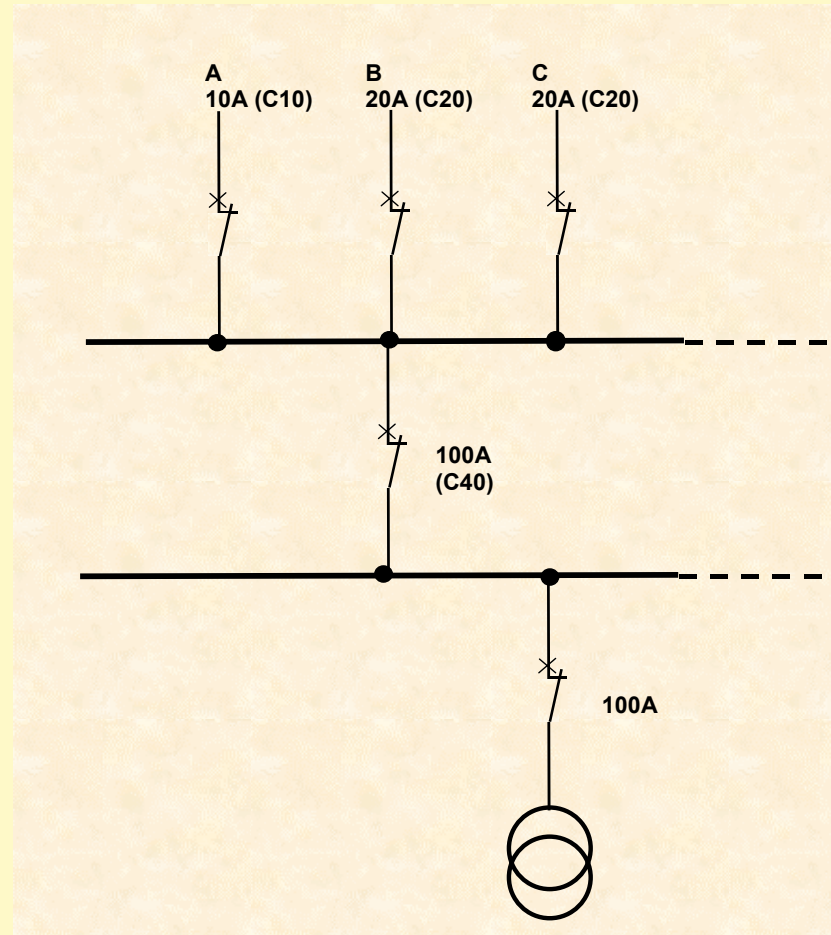
EMS

1. Kortsluitvermogen
2. Selectiviteit van de beveiliging
3. Onderlinge plaatsing van de geleiders
4. Indeling van de installatie
5. Transformator

Horizontale selectiviteit

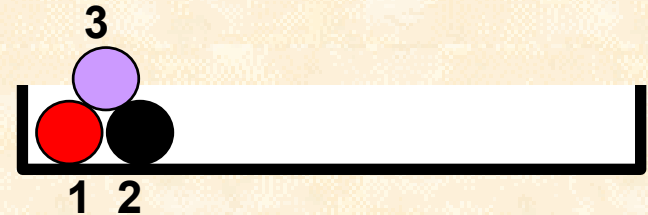
Verticale selectiviteit

Groepering van eenfasige kabels in een driefasige installatie

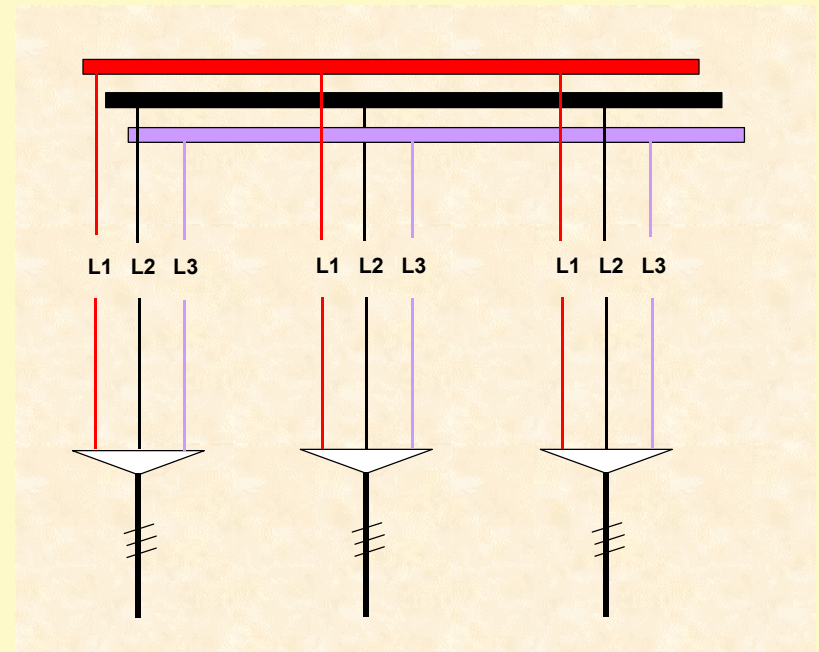
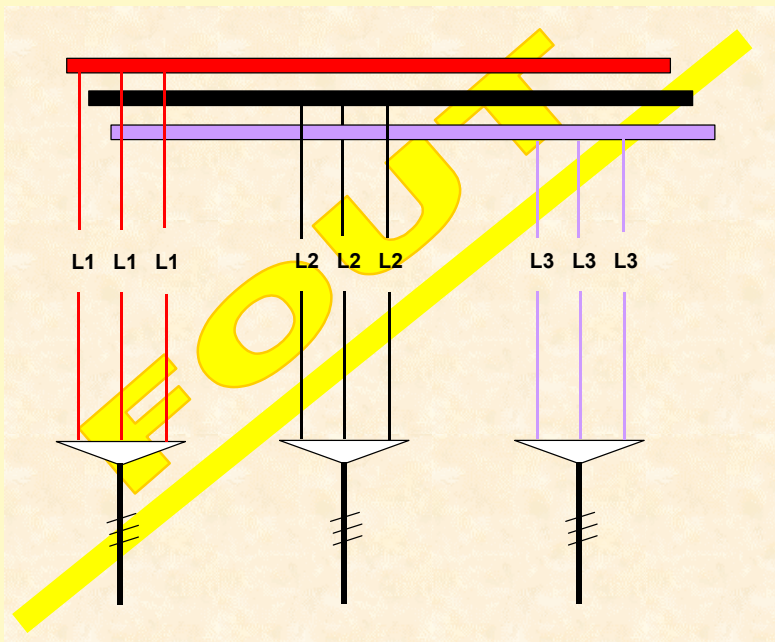

a

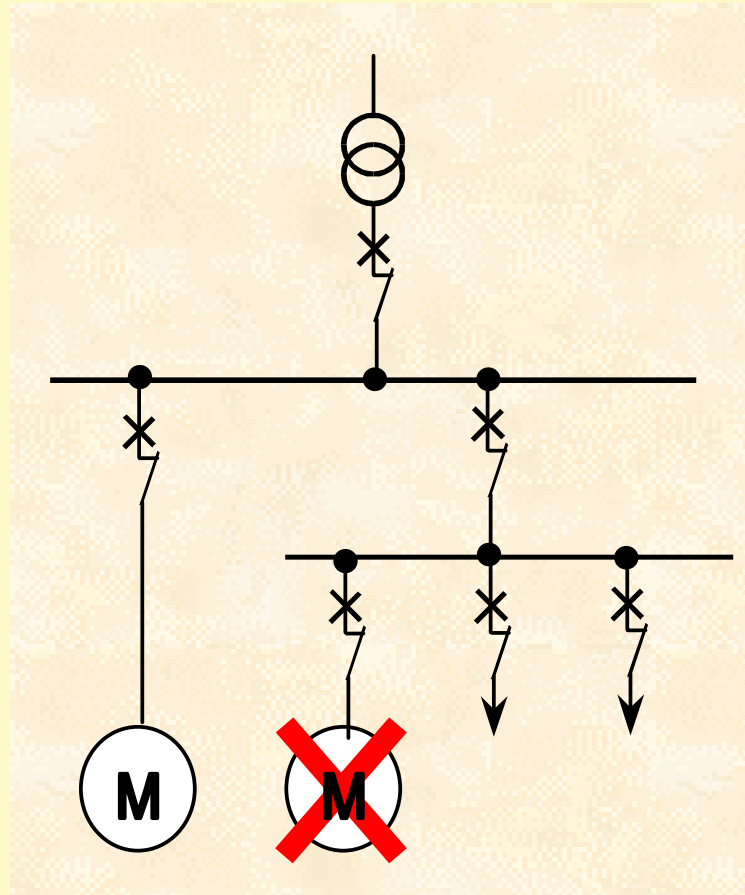

b

Parallelschakeling van driefasige kabels

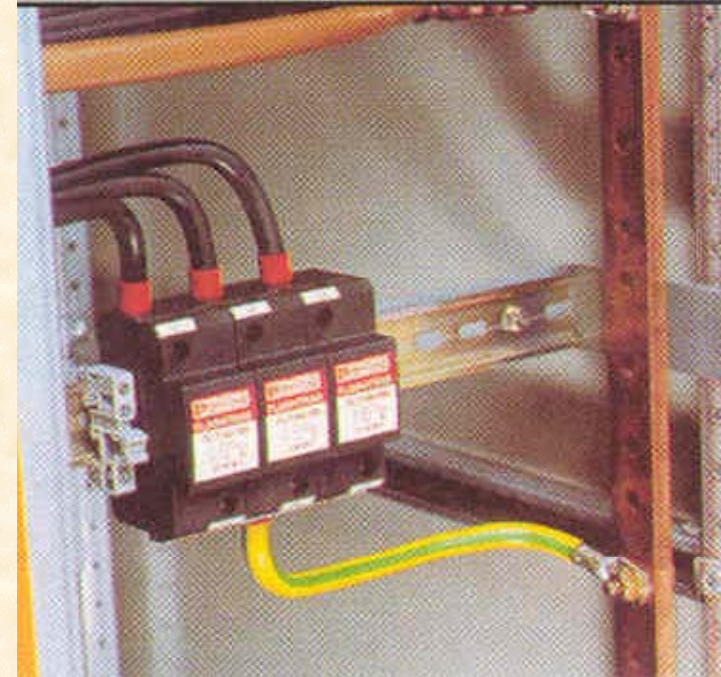
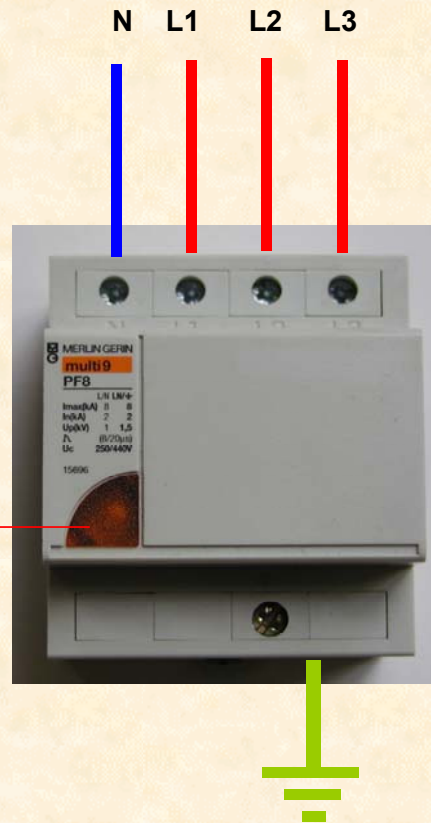
Globale indeling van de installatie

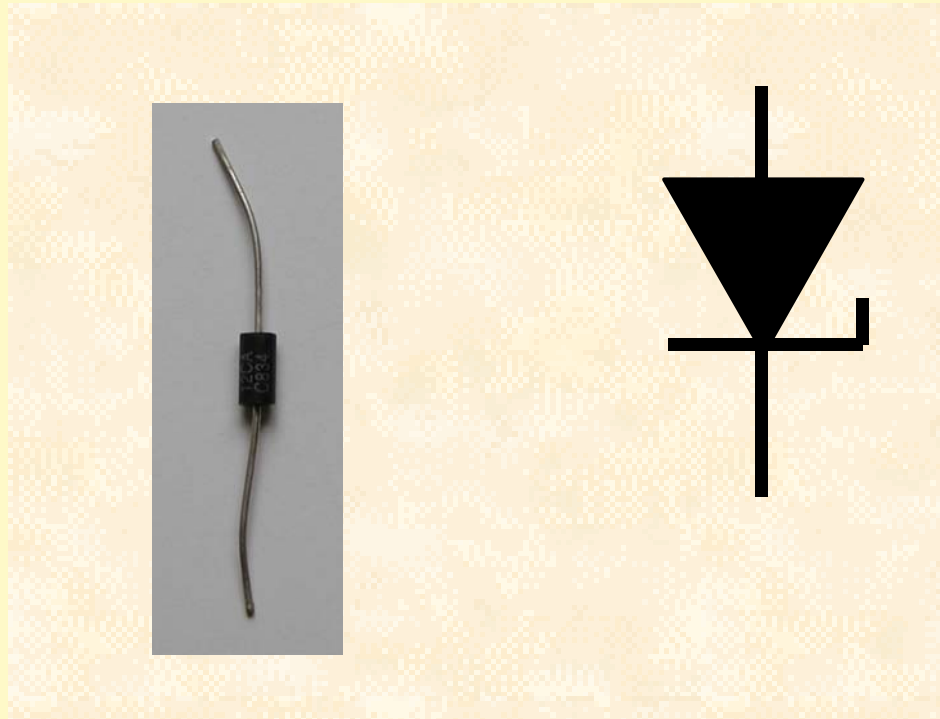
Overspanningsbeveiligingen

Driefasige overspanningsbeveiliging

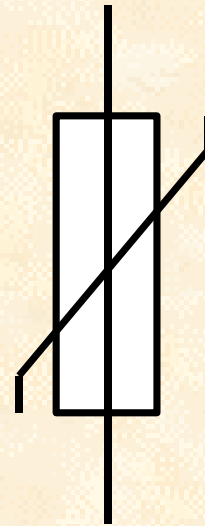
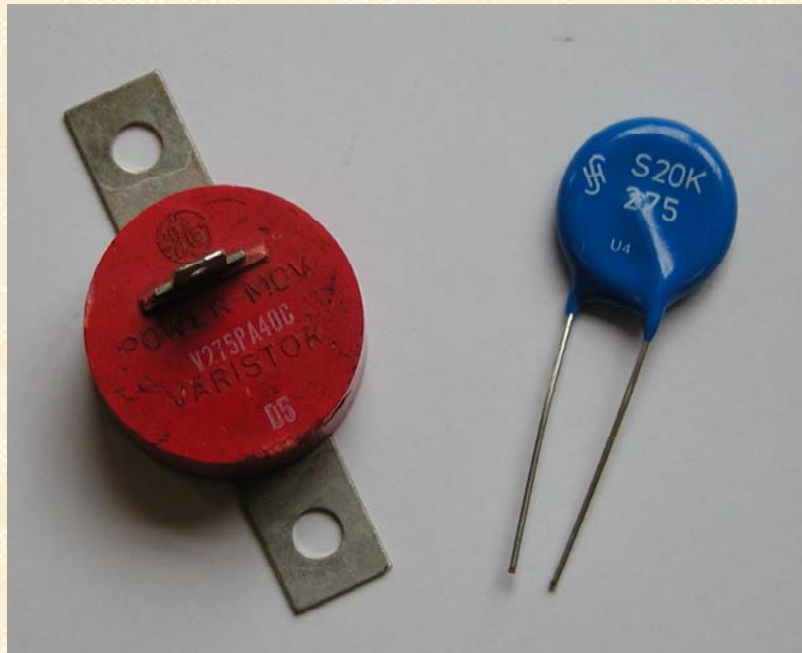
Verklikker

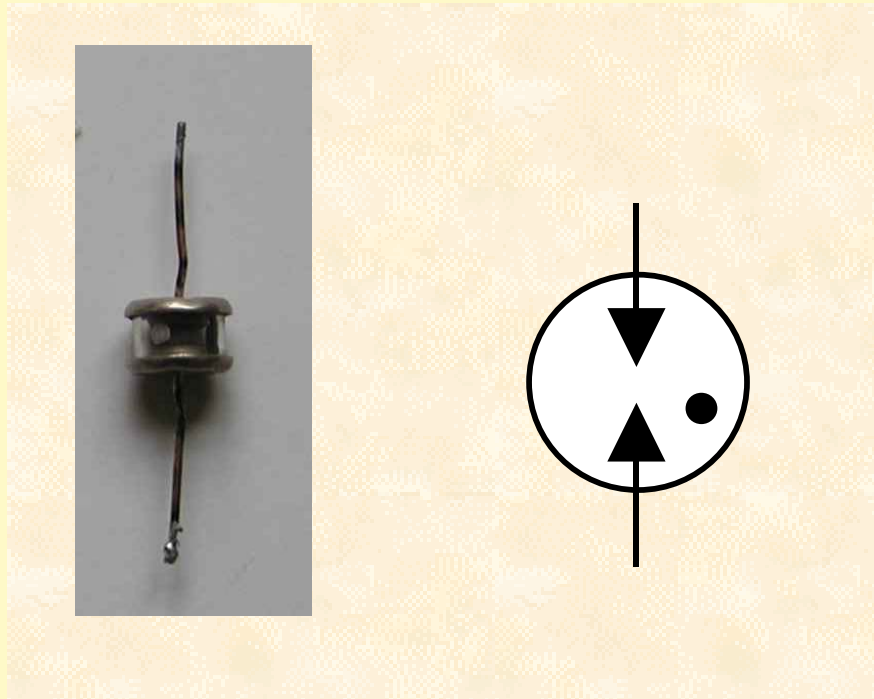
Zenerdiode

Varistor

Vonkbrug

Overspanningsbeveiligingen - eigenschappen

	VONKBRUG	VARISTOR	ZENER/TAZ
Zener-spanning	90...10.000V	20...2.000V	3...200V
Afleidvermogen	max.150kA	max 45kA	max.1kA
Aanspreektijd	100ns...1ms (hangt af van du/dt)	minder dan 25ns	max.10ps
Capaciteit	1...8pF	40....15000pF	8...12000pF
Symbool	